UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE, MOMENT CRUCIAL ÎN ISTORIA NEAMULUI

Alexandru TOMESCU

Aşezat la cruce de drumuri, pământul românesc a fost leagănul doinelor, dar şi locul de luptă încrâncenată pentru dreptate şi libertate; a fost locul de semnare a tratatelor şi armistiţiilor, dar şi locul de declanşare a conflictelor; a fost calea de legătură între Est şi Vest, dar a fost şi locul unde dominatoare imperii, îşi extindeau abuziv graniţele.

Secolul XIX, pe care Ion Ghica l-a caracterizat ca: *"cel mai mare şi mai luminos dintre toate veacurile istoriei milenare ale Românilor"*, a reprezentat pentru Principatele Române o pagină de istorie vie, o mărturie nemuritoare a luptei pentru formarea statului şi naţiunii române. În jocul diplomatic al Marilor Puteri, Ţările Române, din punct de vedere politico-juridic erau socotite, la acel timp, în prima jumătate a secolului, sub suzeranitatea Imperiului Otoman dar cu *"protectorat"* rusesc în faţa Porţii. Cele două puteri, suverană şi *"protectoare"* erau în dezacord cu interesele poporului român şi îşi arogau dreptul de a dispune de soarta acestuia.

După ce teritoriul românesc dintre Nistru şi Prut este anexat Imperiului Romanovilor, şi o nouă ocupaţie ţaristă apăsa poporul român între anii 1821 şi 1834, în final Rusia, anexând Delta Dunării şi Insula Şerpilor, în 1849, la Balta Liman se încheie o convenţie valabilă pe termen de şapte ani, care ştirbea total suvernitatea principatelor. Această convenţie modifica Regulamentele Organice, hotărîndu-se ca domnitorii celor două ţări române, consideraţi ca înalţi funcţionari ai Imperiului Otoman, să fie numiţi direct de sultan, cu acordul puterii *"protectoare"*, Rusia. În baza convenţiei, sunt numiţi domni Barbu Ştirbey în Ţara Românească şi Grigore Alexandru Ghica în Moldova. În aceste grele momente, a apărut un curent de trezire naţională care, sprijinit de cei plecaţi din cele două principate, exilaţii români, şi-au asumat sarcina de mare responsabilitate de a duce lupta în *"ceasul deşteptării"*.

C.A. Rosetti constituie la Paris *"Comitetul Democratic Român"* şi adresează un protest Adunării Naţionale a Republicii franceze. Încă din fazele preliminare ale Congresului dela Paris din 1856, reprezentantul Franţei a amintit printre alte puncte şi problema unirii celor două principate. El considera că noul stat ar fi format o barieră în calea expansiunii Rusiei ţariste, în acelaşi timp apărând şi integritatea Imperiului Otoman.

La scurt timp după retragerea trupelor ţariste din ţările române, Grigore A. Ghica a sprijinit apariţia unor publicaţii ca *"România Literară"* şi *"Steaua Dunării"*, care au jucat un rol important în formarea conştiinţei naţionale. În ambele

Continuare în pag. 3

ALEXANDRU IOAN CUZA

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40$ / 60 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 28 Nr. 299 - IANUARIE 2002 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, INOUA ZELANDĂ

LA ORIZONT, FURTUNĂ pag. 2

DIN DOSARELE CHIŢAC STĂNCULESCU pag. 5

UN PROCES CAPCANĂ pag. 9

Pag. 12 şi 13 RECENZII LITERARE ŞI CULTURALE

DIN BUCURILE ŞI DECEPŢIILE EXILULUI pag 15

EXPLICAŢII PENTRU POZIŢIA EXILULUI pag. 24

Scena politică românească la începutul lui 2002

MONSTRUOASA COALIŢIE PRM-PNL-PD ŞI INACTIVITATEA PNŢCD

Andrei BĂDIN

Partidul Naţional Liberal a intrat într'o nouă fază a existenţei sale de după Decembrie 1989. Preluarea partidului de către Valeriu Stoica şi trecerea în hibernare a lui Mircea Ionescu Quintus nu a schimbat prea mult orientarea partidului, aşa cum se prefigura ea încă dinaintea alegerilor.

Fuziunea PNL cu Alianţa pentru România, partidul coloneilor, aşa cum este el denumit, a dus la ungerea lui Teodor Meleşcanu în funcţia de prim vicepreşedinte şi revenirea controversatului Viorel Cataramă în funcţia de vicepreşedinte al PNL. În paralel, are loc preluarea partidului de către *"Grupul un viitor pentru România"*, creat la începutul anilor '90 de către foştii activişti dela *"Ştefan Gheorghiu"*.

Dincolo de aceste constatări, P.N.L a început tot mai mult să se confunde în privinţa tonului discursului politic cu P.R.M. În lipsă de mesaj şi liberalii s'au gândit că mesajul ultranaţionalist este *"cheia"* succesului la public, însă sondajele nu arată că prin vadimizarea lui Stoica suportul electoral ar fi crescut. În fapt, lăsarea de izbelişte a tuturor principiilor liberale şi preluarea mesajului fals ultranaţionalist este greu de crezut că va da roade ci chiar din contră, de vreme ce şi Partidul Democrat al lui Băsescu a preluat tezele lui Vadim.

Urmărind discursurile politice ale lui Vadim, Băsescu şi Stoica, putem observa asemănări izbitoare. Şi astfel, vrem nu vrem, ne îndreptăm spre realizarea unei aşa-zise Opoziţii care are drept punct comun falsul mesaj ultranaţionalist, care poate duce implicit la pierderea oricărei audienţe externe şi chiar sprijinul familiilor politice dela care se revendică liberalii sau democraţii.

Comportarea de astăzi a lui Valeriu Stoica şi Traian Băsescu este cu atât mai stranie cu cât, la începutul anului care tocmai s'a încheiat, cereau izolarea politică a P.R.M-ului lui Vadim Tudor. Dar cum se vede, în funcţie de interesele politice, interesul poartă fesul.

Politica dusă în prezent de către liberali şi democraţi nu va aduce, pe termen mediu şi lung, decât avantaje pentru PSD-ul lui Adrian Năstase, care astfel poate obţine o recunoaştere de vocaţie *"europeană"*, nu în ultimul rând şi prin cultivarea relaţiei cu U.D.M.R, care poate duce la ascederea în guvern a partidului minorităţii maghiare.

Linia impusă de Valeriu Stoica şi Traian Băsescu, spre o alianţă de facto cu monstruoasa formaţiune a lui Vadim, va duce la izolarea P.N.L. şi P.D. şi pe scena politică internă, nu numai pe cea internaţională şi va lăsa liber segmentul unei opoziţii democrate. Implicit prin abordarea acestui discurs politic, Valeriu Stoica şi Traian Băsescu se grupează în jurul lui Vadim şi a camarilei acestuia securistice. Cu atât mai mult este nevoie de revenirea în prim-planul scenei politice a PNŢCD, care se complace în ultimul timp într'o lipsă

Continuare în pag. 5

IDEALUL

Eugen BÂRSAN

Când privim viaţa Ţării Româneşti, ne este cu neputinţă să-i înţelegem rostul fără un ideal, care înseamnă principiu călăuzitor. Aşa după cum sunt gânduri din care purcede răul, sunt şi gânduri din care purcede binele. Acesta-i idealul, care se face absolut necesar pentru o viaţă sănătoasă. El fiind criteriul suprem.

Apărăm un punct de vedere, o atitudine de viaţă cu un ideal, ce străluceşte în vraja lui creatoare ca o finalitate. În opoziţie cu frânarea sau desfrânarea *"Democraţiei"* neocomuniste, care nu urmăreşte decât năruirea a tot ce-i stă în cale, tăgăduind orice adevăr. De aceea se ridică contra ei nu numai bunul simţ şi sentimentul de demnitate umană, ci şi marile pagini din istorie, cu voevozi şi oameni politici care au ţinut să fie buni Români.

Idealul îi priveşte pe toţi, tineri şi bătrâni. Fiecare trebue să aibă un ideal. Importanţi oameni-Români ne direcţionează prin cuvintele pe care ni le-au lăsat. *"Fără ideal omul se pierde"* (G. Bariţiu). *"Numai atunci neamul nostru va deveni fericit şi puternic, când toţi fiii săi vor şti să se solidarizeze în serviciul idealului naţional"* (V. Goldiş). *"Viaţa omului numai atunci este preţioasă, când ea urmăreşte un ideal"* (L. Rebreanu). *"Construieşte-ţi repede un ideal, alegând în săgeţile profeţilor pe cea mai înaltă, ca să nu poţi vedea în lupta cu umbra, vârful niciodată"* (T. Arghezi). Românul care are un ideal este resortul însufleţirii neamului său.

În condiţiile unei vieţi cu accente şi năravuri neocomuniste, nici un Român care are un ideal nu se poate opri să nu-i probeze prohibiţiile. Pentrucă pentru el nu există drum închis, nici chiar şi atunci când vin momente când el se simte ameţit şi ajunge într'un punct în care ar vrea să renunţe. Dar nu renunţă. Dându-şi seama că nici un drum nu e presărat cu flori, el îşi reîncearcă răbdarea şi conştientizarea propriei voinţe pentru a ajunge la forţa care să poată sparge ce este de spart.

Cei care totuşi se împiedică pe drum, rămân cu nostalgia a ceea ce ar fi putut să fie dacă nu renunţau.

Continuare în pagina 3

editorial

POLITICIENII ZILEI

Sensul politicii de azi e mai mult decât clar şi în claritatea ei e ceva îngrozitor, repulsiv, murdar.

Politicienii trăiesc numai pentru a ajunge să obţină puterea de-a influenţa viaţa semenilor lor şi în acelaşi timp pentru a-şi aranja o viaţă cât mai confortabilă lor şi familiilo lor.

Politicianul cunoscut astăzi e un individ care nu urmăreşte niciodată să realizeze ceea ce zice, adică servirea comunităţii, pentru simplul motiv că nu are nici timpul şi nici pregătirea necesară să o facă.

Politicianul de azi, fără nici o experienţă şi pricepere democratică, rob al principiilor marxismului în care s'a format, ca intelect, caraceter şi ţinută etică, a devenit politician fiindcă în el arde dorinţa de glorie şi putere asupra celorlalţi. Aceste motive nu permit insului să facă altceva decât să caute mijloacele cele mai potrivite pentru a ajunge acolo; ori, aceste mijloace nu au nici o legătură cu ceea ce, teoretic se pretinde dela individ, odată ajuns la cârma statului.

În goana lui după putere, şi exemplul cel mai strălucit există în România de azi, un politician nu are timp nici să citească, nici să mediteze nici să se pregătească pentru a putea fi cel mai bun, odată ajuns acolo, în postul de conducere. Tot ce poate face el este să zâmbească, să strângă mâini, să declame discursuri scrise de alţii, să cheltuiască bani pe reclame pentru el însuşi şi pentru cei care nu cunosc valoarea şi cantitatea de adevăr ce sunt cuprinse în reclamă, dar mai ales pentru puterea de a ameţi capul omului, la care a ajuns publicitatea.

Ne gândim astfel, că oamenii ajunşi politicieni în fruntea statului, au trecut printr'un drum plin de compromisuri, de promisiuni, de obligaţii pe care nu le pot evita. Odată ajunşi acolo însă, ei trebue să le onoreze, ca să nu tulbure sindicatele, trusturile, ori societatea fetelor care i-au ales. Ei trebue să stea mereu plini de grijă să nu supere pe cei ce i-au votat şi să câştige pe cei ce au fost împotriva lor.

Politicianismul de azi este o apariţie abjectă, destructivă pentru orice societate omenească, este un lucru oribil, care se menţine prin minciuni într'o societate inertă şi obosită pentru a căuta ceva nou, ceva mai bun, aşa cum publicitatea pentru articole proaste face ca acestea să se menţină în interesul publicului, în locul celor bune şi folositoare, dar lipsite mijloace materiale pentru publicitate.

Mediocritatea din fruntea ţării, a cărei componenţă de personalităţi alcătuieşte aşa-zisa clasă politică de azi are o structură, cunoscută de toată lumea, mai ales prin caracterul ideologiei partidului, căci această ideologie pune o amprentă specifică fiecăruia, în parte, deci uşor de identificat caracteristica tuturor celor prezenţi în afacerile conducătoare. Cei mai mulţi au descins din marele tumult care a tulburat România, în ultimii cincizeci de ani. Au trăit şi s'au format în climatul doctrinar, care a fost dominant în perioada 1945-1989, sub oblăduirea *"unor mari (nedoriţi) salvatori"*, care nu au schimbat judecăţile şi mentalităţile, primite dela strămoşi, ce aveau un caracter pământean, cu care ne mândream şi, mai ales, pe care nu doream să le schimbăm.

Dar, trebue să şi recunoaştem că slăbiciunea Românului este cea care menţine pe politicienii de azi, slăbiciune care este cultivată de politicieni căci, într'o ţară de semidocţi, un politician prost poate stăpâni mai uşor decât într'una de oameni simpli sau de oameni cu scaun la cap.

Cei ce trăiesc într'o continuă căutare de ceva, cei ce trăiesc din promisiuni ce poate se vor realiza mâine, cei ce găsesc viaţa neinteresantă, cei ce întâlnesc numai turburări şi vor să amâne o hotărîre şi un fapt, turburările ce duc la o viaţă fără de semn, constituie milioanele de oameni ce ascultă şi tolerează pe politicieni.

Politicienii de azi, mai mult decât oricând, nu au nici o justificare pentru a fi în fruntea ţării, afară de ambiţia lor nelimitată, dorinţa de a fi puternici, de a stăpâni, de a porunci.

În doctrina adaptabilă a PSD, provenită din PDSR, se poate vorbi de o camuflare a fostului marxism, din care au coborît *"magnaţii"* de azi ai Puterii. În doctrina sau programele lor scrise, în vocabularul lor uzual, în conferinţele lor de presă, nu apar deloc cuvinte referitoare la morala creştină a neamului românesc şi a strămoşilor noştri.

Într'un cuvânt, simplu de tot, putem spune că PSD nu are nici o legătură cu spiritualitatea românească; Românii parcă nu ar trăi pe pământ românesc, ci pe unul supraîncărcat de socialism, pe care poporul român l-a respins definitiv.

Singura cale de urmat în treburile naţionale, este o cale a valorilor spirituale româneşti: creştinătatea noastră, credinţa în puterile creatoare ale neamului şi formele democratice, străvechi ale neamului, în acord cu evoluţia modernă a democraţiei.

Toţi Românii ar trebui să deschidă ochii, astăzi închişi, căci numai aşa putem ieşi dintr'o lume inutilă spre drumul către o lume plină de sens.

ARHIEPISCOPUL VALERIAN D. TRIFA ŞI DRAGOSTEA DE NEAM

Între multele calităţi pe care le-a avut, de scriitor de limbă română, administrator de geniu, promotor al Drepteicredinţe în Lumea Nouă şi despre care s'a vorbit mai mult sau mai puţin, Arhiepiscopul Valerian a avut-o şi pe cea de a-şi fi iubit cu înflăcărare Neamul Românesc. Această dragoste a fost, ca în tot ce a făcut, nu a gesticulaţiei *"eroice"* şi fără acoperire, ci a faptei modeste, încăpăţânate, înfăptuită mereu şi mereu, ţărăneşte şi românește. Căci Arhiepiscopul Valerian a fost mai mult ca orice omul faptului făcut cu grijă, cu destoinicie, fără *"fuşăreală"* (pe care o ura cu străşnicie).

Ca toţi cei care fac lucruri, înfăptuiesc şi realizează lucruri şi Arhiepiscopul Valerian a făcut greşeli (probabil cea mai mare fiind că mai ales spre sfârşitul vieţii, s'a lăsat umbrit de Românii-Americani ai primei generaţii care aveau, probabil, multe bune intenţii dar şi multe iluzii fără acoperire, dorinţe de integrare, care erau exagerate la limita tăgăduirii originii lor şi, mai ales, prea puţină educaţie şi cultură umanistă) dar aceste greşeli au fost minore comparate cu înfăptuirile, cu viziune grandioasă şi realistă, cel mai adesea de unul singur ori asistat de un pumn de prieteni (la loc de frunte fiind Stelian Stănicel). Aşa cum apucasem să spun, între calităţile avute de marele Ierarh s'a numărat şi o dragoste curată fără limită,*"până la mormânt"* pentru Neamul Românesc şi Ortodoxie.

Iubirea, dragostea care sălăşlueşte şi însufleţeşte pe un conducător au o valoare excepţională căci iubirea este cea care *"însufleţeşte"* lumea, căci întru ea Duhul Sfânt dă viaţă, putere şi sens tuturor lucrărilor. Fără iubire totul este un pustiu, un deşert organizat. Iar la asta mai trebue adăugat un fapt. La vremuri de restriște importanţa individului devine covârşitoare, esenţială. Despre aceasta răspicat ne vorbeşte Sfânta Scriptură atunci când Domnul se arată gata a cruţa Sodoma, dacă în ea va fi rămas un drept. Iar dragostei de Neamul Românesc, Arhiepiscopul Valerian i-a mai adăugat şi credinţa neclintită în vocaţia acelui Neam, în puterile lui de a trece prin crâncena şi înfricoşătoarea noapte bântuită de coşmare a bolşevismului putred.

Credinţa, această încredinţare asupra celor nevăzute, a manifestat-o Valerian atunci când mai toţi se îndoiau de putinţa mântuirii. În alte cuvinte, Valerian şi-a iubit şi a crezut în Neamul Românesc într'o vreme care a fost a unei înfricoşate disperări, când toţi ori cei mai mulţi din jur îşi pierduseră speranţa. Încă şi prin aceasta şi-a vădit Valerian calitatea specială, căci nu este mai mare dar, decât cel de a-ţi păstra credinţa în mijlocul suferinţei ce pare fără hotar şi nu este curaj mai mare ca viaţa să ţi-o pui pentru cel în ghearele morţii.

În ceasul negru al istoriei româneşti Valerian a ajutat şi a dat temei de speranţă. Celor fără nădejde le-a dezvăluit o piatră preţioasă fără de preţ, o piatră care, *"celor cu inima oarbă le dăruieşte lumină, deschide urechile surzilor şi muţilor le dă grai şi înţelegere, bolnavilor le dăruieşte sănătate, pe nebuni îi înţeleptește, pe draci îi goneşte şi tot ce este bine şi iubit din destul dăruieşte"*. Această *"piatră"* era Drept-credinţă românească întemeiată chiar pe Hristos care şi este *"piatra"* din capul unghiului.

Cel mai adesea Valerian a împlinit minunea regăsirii spre bine de unul singur şi tot cel mai adesea a fost neînţeles şi nu i s'a purtat recunoştinţă. Dar nu încape îndoială că ştiind toate acestea marele Ierarh îşi aştepta răsplătirea într'un alt tărâm, acolo unde se află: *"Cele ce ochiul n'a văzut şi urechile n'au auzit şi la inima omului nu s'a suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc, pe El"* (Pavel, 1 Cor. 2-9).

Alexandru NEMOIANU

LA ORIZONT, FURTUNĂ

George GEORGESCU

În urmă cu un an PSD (fost PDSR) prelua puterea în România după alegerile în care un electorat dezamăgit de neîmplinirile Alianţei dintre CDR şi PD a preferat să stea la gura sobei decât să se prezinte în faţa urnelor, rezultatul absenteismului lor masiv neîntârziind să se vadă. Deşi au fost votaţi de numai 37% dintre alegătorii prezenţi la centrele de votare, partidul tandemului Iliescu-Năstase s'a instalat în forţă la cârma ţării, trecând în ritm rapid la pedeserizarea Justiţiei pentru stoparea anchetelor în curs de desfăşurare şi la schimbarea Administraţiei Locale pentru cucerirea teritorială a ţării. Se spune că fiecare naţiune îşi are conducătorii pe care îi merită, dar acest sofism nu este aplicabil în situaţia dela noi, în care 43% dintre alegătorii cu drept de vot nu s'au prezenat la urne. Altele sunt cauzele succesului acestui partid în care şi-a găsit refugiu toată mafia autohtonă. În timp ce baronii din partid aruncau sume uriaşe în campania electorală, utilizând în acelaşi timp o gamă variată de scenarii şi diversiuni, precum folosirea unor sondaje trucate, promisiuni demogogice sau atacuri calomnioase la adresa liderilor partidelor de centru-dreapta, partidele componente ale fostei puteri erau prinse în jocul sinucigaş al disputelor şi luptelor fratricide, instigate de elemente destabilizatoare infiltrate în interior şi de forţe oculte din cadrul vechilor structuri specializate în dezinformare.

După preluarea pârghiilor puterii, liderii PSD au făcut primele declaraţii din care a reieşit dorinţa lor de muşamalizare a tuturor dosarelor aflate în curs de anchetă la Procuratura Generală. Astfel, Primul ministru Adrian Năstase a declarat imediat după instalarea în funcţie că PDSR este absolvit de orice răspundere pentru acuzele aduse în legătură cu Dosarul Contrabandei de Petrol *"Jimbolia"*, deoarece,*"răspunsul la aceste chestiuni s'a dat cu ocazia alegerilor"*(!!) Cu alte cuvinte, faptul că au fost votaţi de numai 1/3 din alegători, îi scuteşte de orice răspundere în faţa legilor. Pe bună dreptate fostul preşedinte al României Emil Constantinescu a mărturisit anul trecut în luna Decembrie, în cadrul unei emisiuni a postului de radio România Actualităţi, că a fost stupefiat de această declaraţie *"aberantă"* a lui Adrian Năstase.

Tot în categoria declaraţiilor şocante a fost şi aceea referitoare la restituirile sau despăgubirile pentru casele confiscate de regimul comunist, făcută de Preşedintele Ion Iliescu: *"Situarea pe poziţii maximaliste, impunerea unor niveluri nerealiste ale despăgubirilor băneşti, în contradicţie cu slaba capacitate a Bugetului de Stat de a face faţă unor obligaţii de plată, ar putea duce la nedorite blocaje în aplicarea legii"*. Cu alte cuvinte, el a lăsat să se înţeleagă că cei care solicită despăgubiri pentru bunurile confiscate abuziv, îşi pot lua adio dela aceste pretenţii.

Care este bilanţul real al guvernării pedesteriste după trecerea unui an dela câştigarea alegerilor? În campania electorală de anul trecut, candidatul la preşedinţie al acestui partid Ion Iliescu, a făcut o serie de promisiuni electorale cu scopul atragerii cât mai multor alegători. Una dintre ele a fost în legătură cu ridicarea nivelului de trai al populaţiei, promisiune care a fost dată uitării după ce s'au văzut instalaţi în fruntea ţării, găsindu-se anumite pretexte pentru neputinţa realizării lor. O altă promisiune neonorată a fost declaraţia lui că nu vor fi răzbunări şi nici o aşa-zisă *"vânătoare de vrăjitoare"*. Cu toate acestea, după numai câteva zile dela preluarea pârghiilor puterii am asistat la o campanie abuzivă de demiteri şi schimbări pe toate fronturile şi la toate nivelurile structurilor administraţiei centrale şi locale, începând chiar cu salariaţii Palatului Cotroceni şi ai Palatului Victoria. Această operaţiune a continuat cu Justiţia, Poliţia, Diplomaţia, pătrunzând până în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării. După înlocuirea primarilor şi prefecţilor, a urmat rechemarea primilor 13 ambasadori, printre ei aflându-se personalităţi de prim rang neangajate politic, dintre care unii aduseseră mari servicii României, cum este cazul fostului ambasador dela Vatican, ce realizase istorica vizită a Suveranului Pontif în România, unde a avut loc un dialog ecumenic între catolicism şi ortodoxism.

Continuare în pag. 5

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

DELA VIZĂ FĂRĂ PAŞAPORT LA... PAŞAPORT FĂRĂ VIZĂ

Mihaela MOISIN

Timp de peste 40 de ani Românii visau la două lucruri: - primul - ca Americanii să vină să ne elibereze din gulagul comunist în care neau băgat şi - al doilea - să obţină un paşaport: indiferent de culoare (cel albastru fiind de plecare definitivă). Amândouă acestea au rămas doar vise neîmplinite, până în Decembrie 1989.

Este foarte adevărat că, a fost un număr de paşapoarte *"împrumutate"* celor care mergeau mână în mână şi gând în gând cu partidul comunist; zic împrumutate, pentrucă pe vremea aceea paşaportul nu stătea la cel numit în act, ci dormita la guvern, la Miliţie sau la Securitate (cine ştie exact unde?) care ţi-l împrumuta doar pe perioada pe care erai plecat din ţară.

Se pleca în delegaţii ştiinţifice, economice, în turnee artistice, competiţii sportive, dar de fiecare dată cei ce plecau erau aceiaşi, un grup restrâns de persoane, aşazise de încredere, acompaniate de cadre de Securitate şi de activişti ai partidului. Pentru marea masă a Românilor posedarea unui paşaport a rămas doar un vis. Chiar şi când aveau deja viza...

Ca scăpaţi din puşcărie, după Decembrie '89, toţi Românii au dat buluc la Serviciul de Paşapoarte şi şi-au văzut visul cu ochii. Unii mai iuţi de picior, şi-au luat viză pentru ţara pe care de mult o aveau în vizor, ca să o viziteze, sau să se stabilească în ea. Viza fusese până atunci uşor de luat, pentrucă restricţiile la plecare erau asigurate de mâna forte a Serviciului de Paşapoarte. De când acest Serviciu a fost obligat să elibereze tuturor paşapoarte, restricţiile la vizite se asigură de către consulate şi ambasade. Astfel că, după vreo doi-trei ani de vânzoleală liberă, sau emigrare masivă spre Vest, ambasadele şi consulatele ţărilor vestice au început să pună restricţii dure la obţinerea vizelor.

De prin 1993 condiţiile de obtinere a vizei de călătorie (vizite) au început să devină tot mai drastice, astfel că pentru persoanele de vârstă sub 50 de ani este aproape imposibil să primească o viză. Din nou, vorbim despre cetăţeanul de rând, căci cei care au călătorit înainte de '90, călătoresc şi acum. Motivul refuzului de viză de vizită a devenit tot mai absurd, pentru persoanele tinere, care nu pot pleca dacă n'au familie, dacă n'au bani; cea mai mare gogoriţă pe care am auzit-o ca refuz de viză a fost că tânăra în cauză nu are valută în bancă (deşi totul - transport, masă, casă şi asigurare medicală erau asigurate de cei ce au invitat-o) şi nici experienţă de călătorie în Vest. Cum să faci experientă de călătorie, dacă ţi se refuză viza? Căci o viză refuzată de o ţară, care apare pe paşaport, atrage şi refuzul altor ambasade. Cei în această situaţie s'au resemnat.

Într'o zi s'a auzit despre crearea Spaţiului Schengen, idee şi speranţă de călătorie care s'a umflat ca un balon, tot mai mare şi mai mare. Toată lumea a vorbit câţiva ani în şir despre primirea României în spaţiul Schengen, spaţiu liber, în care te poţi plimba fără viză. Ca în paradis. În sfârşit, alte vise, fără vize, pentru amărîtul de Român care n'a călătorit niciodată şi n'are nici un pic de experienţă de călătorie în Vest.

Dela 1 Ianuarie, am devenit şi noi, România, membră a spaţiului Schengen, care ne-a aplicat instrucţiunile privind eliminarea vizelor pentru Români.

Iată, că acum pot să mă plimb şi eu, şi-a zis cetăţeanul de rând, care are prieteni şi rude în Occident pe care nu le-a văzut (acasă la ei) niciodată. Dar când să intre în ţara de destinaţie, nu a îndeplinit condiţiile ţării respective, şi a fost întors acasă.

Cetăţenii români trebue să prezinte la punctele de frontieră bilet dus-întors, o sumă de bani ($100 pe zi de persoană pentru ţările vestice), asigurare medicală, documente care trebue să ateste asigurarea cazării pe teritoriul ţării.

Şi balonul s'a desumflat: ca să pleci într'o vizită într'o ţară a Europei, pentru tine şi soţul tău (lăsând copiii cu bunicii, căci altfel devine prea scump), trebue să dispui de două bilete dus-întors - $400-500 de dolari de persoană; dacă stai o săptămână trebue să ai $100 de persoană pe zi, deci încă alţi $1.400, asigurarea medicală încă cel puţin $100 de persoană, deci în jur de $2.500. Zău că tot cam atâta ne trebue şi nouă celor din Vest ca să plecăm într'o călătorie, considerând că nu facem exces de cheltuieli. Dar când salariul lunar în Vest este de cca. $2.500, iar în România $2.500 reprezintă salariul soţului şi soţiei pe un an...

Vizitarea fără viză, dar cu condiţii rămâne în continuare apanagiul celor care au bani, al celor care s'au îmbogăţit înfruptându-se din banii statului sau... a nebunului care pe vremea lui Ceauşescu mânca doar marmeladă şi iaurt ca după şapte-opt ani să-şi cumpere o maşină...

IDEALUL

Urmare din pagina 1

Fiindcă a intervenit impactul *"buturugii"* cu dispersarea în jurul unui plus sau a unui minus, adică: să continui, sau să renunţi? Putem zice şi că e vorba de soarta bietului muritor, ce se zbate şi plânge, şi urlă şi râde.

Din nefericire, idealul - când este adus în lumea realului - poate suferi şi consecinţe grave. Astfel, cei care şi-au luat curajul să se împotrivească contra comunismului, au plătit extrem de scump încercarea lor. Neluând în considerare brutalitatea *"securiştilor"* şi ticăloşia cozilor de topor, precum nici pe torţionarii din închisori şi pe procurorii şi anchetatorii tribunalelor care fără nici o ruşine s'au intitulat militare.

Idealiştii îşi construiesc întreaga viaţă raportându-se neîncetat la absolutul de deasupra lor. Care este cu atât mai valoros şi mai eficient cu cât ţinta este mai perfectă, mai aproape de ideal. Cea mai valoroasă ţintă de-acum este devenirea istorică a societăţii româneşti. Smulgerea acestei societăţi din mâinile oamenilor care, prin convingerile şi educaţia lor, au rămas tributarii arhetipurilor leniniste, ca dispreţul faţă de proprietate, promovarea uui sistem birocratic centralizat excesiv şi aversiunea faţă de valorile spiritului.

Căutând să ne explicăm de ce Românii nu se pot elibera de tirania răului de care au parte, nu putem decât să vedem că mântuirea lor va întârzia în măsura în care ei se lasă ispitiţi de o viaţă fără ideal. Numai idealul poate sfărâma starea vicioasă în care se află ţara. Trebue curmată tradiţia greşită pe care decenii de trăire au instaurat-o, pentru a se face posibilă întoarcerea la un sens normal şi adevărat al vieţii. Căci nimeni nu-şi face casă cu bârne de lemn putred şi nu pune la temelie, în loc de piatră, gunoi. Aşa cum se întâmplă în societatea românească de azi. În care oamenii corupţi depăşesc pe cei cu instincte nobile. Se încurajează şi tolerează răul ca să poată fi speculat.

Neocomunismul e dominarea unei lumi româneşti fără ideal. El reprezintă concepţia luciferică, ce smulge Românului idealul din suflet, pentru a-l lăsa pradă ispitelor. Numai un om care are un ideal nu cade în ispită. Nici o îmbiere ademenitoare nu-i poate aţine calea. Pentrucă el vede în ideal farul vieţii.

Fantoma comunismului, care încă străluceşte în ţară, pur şi simplu a amputat simţul idealismului. La cei mai mulţi maximumul de gândire se raportează doar la economic: salariu, garantarea locului de muncă, locuinţă şi gratuitatea unor servicii. Faptul că spiritul a fost blocat şi pus la închisoare îi restrânge pe Români să-şi lărgească orizontul cu lucruri ideale. Între care şi reîntregirea hotarelor istorice, viitorul naţiunii şi integrarea ei în lume.

Orice conştiinţă onestă, mânată de un ideal, caută limanul spre care trebuesc îndreptaţi paşii naţiunii. Idealiştii trăiesc din puterea trecutului, din vlaga prezentului şi din împrospătarea viitorului. Dacă se rupe legătura dintre aceste verigi ale vieţii, se rupe însăşi viaţa.

Împlinirile ideatice nu pot fi făcute decât de oameni posedaţi şi conduşi de un ideal, marcat de un spirit naţional superior. Rămânem încredinţaţi că nici un Român cinstit nu se va simţi personal dăunat, dacă naţia românească va fi reprezentată prin cele mai autentice valori idealistice.

Mai ales acum, cel mai bun lucru este ca România să fie privită cu inima şi cu idealul.

Eugen BARSAN

Pipăruş

Argint sau tinichea?

Mihai CREANGĂ

A trecut o lună de când aleşii neamului au sărbătorit Constituţia României, cu prilejul a 10 ani dela referendumul prin care a fost aprobată. S'au împărţit medalii jubiliare din argint (27g) şi s'au spus multe vorbe mari. Pentru actualul preşedinte al Camerei Deputaţilor, Constituţia ar fi nici mai mult nici mai puţin decât *"adevărata Biblie a naţiunii"*, iar pentru Preşedintele ţării, care a obţinut actualul mandat tocmai prin încălcarea Constituţiei sau, în cel mai bun caz, prin folosirea unor imprecizii ale textului, *"elaborarea"* Constituţiei a fost cel mai *"excitant spectacol"*. Desigur, poate fi numit şi aşa, deşi *"deplorabil"* ar fi fost un calificativ mai exact (dacă ţinem seama de cum a reacţionat majoritatea fesenistă din Adunarea Constituantă - prin huiduieli, tropăituri şi invective - la criticile aduse proiectului; pentru a da doar un exemplu, îl putem cita chiar pe *"părintele Constituţiei"*, Antonie Iorgovan, care declara peremptoriu: *"Acei care consideră că această Constituţie nu este democratică sunt pur şi simplu nişte idioţi, dacă nu sunt chiar trădători de ţară"...).*

Referendumul asupra Constituţiei a avut loc pe 8 Decembrie 1991 şi a decurs într'o mare indiferenţă, cu o participare foarte redusă a cetăţenilor la vot în prima parte a zilei; la orele 14, Ion Iliescu apare la televiziune şi îndeamnă cetăţenii la vot (iar la sate este lansat zvonul că absenţii nu vor mai primi raţia de zahăr şi ulei!). Cu toate insistenţele şi presiunile guvernanţilor, până la urmă s'au înregistrat 10.948.468 votanţi (adică două treimi din totalul electorilor), iar dintre aceştia 8.464.624 au spus da (77,3%), 2.235.085 au votat împotrivă (20,49%), 248.759 din voturi (2,3%) fiind anulate. Practic, Constituţia a fost votată de cca. 50% din întregul corp electoral. Evident, ea trebue respectată de toţi cetăţenii ţării, chiar şi de cei care au votat împotrivă - printre care mă număr.

Dar defectele Constituţiei din 1991 - unele semnalate încă de atunci - sunt importante şi au avut efecte serioase în decursul deceniului care a trecut. În sfârşit, candidatura României la Uniunea Europeană şi la NATO ar impune cel puţin unele modificări ale textului (pentru a da un singur exemplu: *"statul ocroteşte proprietatea privată"* este o formulare insuficientă, câtă vreme nu este pomenit caracterul sacru al proprietăţii private, care ar trebui să fie garantat de stat). De aceea, se impun discuţii serioase asupra textului Legii Supreme, însă principalul actor politic - Partidul Social-Democrat, condus de Premierul Adrian Năstase, nu pare prea dornic de a iniţia o asemenea dezbatere. Oricum, Preşedintele Ion Iliescu a început prin a pune o primă limitare a discuţiei: *"Nu de schimbarea regimului constituţional poate fi vorba în această dezbatere..."*.

Putem, însă, să amintim câteva din defectele mari ale actualului *"regim constituţional"*, care au avut implicaţii grave în viaţa politică, economică şi socială a României post-comuniste. Mai întâi, ar fi vorba de o insuficientă fermitate în formularea şi aplicarea principiului separaţiei puterilor în stat, ceea ce a dat tuturor guvernelor posibilitatea de a ocoli dezbaterea parlamentară a legilor, prin emiterea de ordonanţe care au efect imediat. Nici independenţa puterii judecătoreşti nu este perfect apărată. De asemenea, instituţia preşedinţială are prerogative prea mari, care îi îngăduie să se suprapună puterii legislative, executive şi judecătoreşti. În sfârşit, drepturile fundamentale ale omului nu sunt pe deplin garantate.

Celor care vor să cunoască mai în amănunt justificarea politică a *"golurilor constituţionale"* conţinute - voit sau nu - în textul supus referendumului din 8 Decembrie 1991 le recomand lucrarea distinsului jurist (cu îndelungată practică în Franţa) Ion Varlam - *"Noua Constituţie a României faţă cu schimbările din Europa de Est"*, Ed. Evenimentul, Bucureşti 1993. Eu nu mai adaug decât părerea mult-regretatului Corneliu Coposu despre Constituţia din Decembrie '91: *"În fond, este vorba de o emanaţie autoritară şi desuetă, ce serveşte un totalitarism deghizat, care nu va putea dăinui decât pe timpul cât autorii ei vor controla pârghiile puterii"*. Avem astfel şi explicaţia de ce PSD, descendent al F.S.N., nu ţine prea tare să provoace o solidă dezbatere publică asupra modificării Constituţiei - text care le permite şi astăzi, cu complicitatea sau doar impotenţa opoziţiei politice, să deţină ferm toate pârghiile puterii.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE, MOMENT CRUCIAL ÎN ISTORIA NEAMULUI

Urmare din pagina 1

principate, conducătorii mişcării unioniste s'au organizat în formaţii politice numite *"Partida Naţională"*. Ca urmare a formării *"Comitetelor Unirii"*, la debutul anului 1857, s'a constituit un Comitet Central al unirii, care populariza un program politic naţional.

La întâlnirea dintre Împăratul Napoleon al III-lea şi Regina Victoria a Angliei, care a avut loc în August 1857 la Osborne, s'a ajuns la un compromis care sublinia ca unirea principatelor să aibă loc numai sub o formă legislativă. Curtea otomană a trebuit să accepte această hotărîre, astfel creându-se o cale relativ liberă spre unificare.

Adunările ad-hoc ale Moldovei şi Ţării Româneşti, în zilele de 7/8 Octombrie şi 19/20 Octombrie, au votat în unanimitate, exprimând voinţa lor de unitate. Cererile celor două adunări au fost înaintate reprezentanţilor puterilor garante care s'au întrunit în Conferinţa dela Paris din 10/22 Mai - 7/19 August, 1858. Convenţia cuprindea statutul internaţional şi principiile de organizare internă a Principatelor, acordând însă Românilor o unire trunchiată. Statul astfel rezultat urma a se numi Principatele Unite ale Moldovei şi Valahiei. Cele mai înalte foruri legislative şi juridice, Comisia Centrală şi Înalta Curte de Justiţie şi Casaţie îşi aveau sediul la Focşani.

Cu toate lipsurile sale, actul constituţional adoptat la Paris a reprezentat un cadru prielnic înfăptuirii unirii naţionale româneşti. Adunarea selectivă a Moldovei, *"Partida Naţională"*, în urma unor dezbateri puternice, la 3/15 Ianuarie 1859 a propus în unanimitate pe Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei. Conducătorii luptei naţionale au folosit faptul că în textul Convenţiei nu se stipula ca domnii aleşi în cele două principate să fie persoane diferite, şi au sprijinit alegerea aceluiaşi domnitor şi în Ţara Românească. Astfel, la 24 Ianuarie 1859, deputatul Vasile Boerescu a propus alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, aceasta fiind acceptată fără reţineri.

Ecoul evenimentului a depăşit hotarele; Contele Walewski, ministrul de Externe al Franţei a afirmat: *"Ziua de 24 Ianuarie este o expresie a voinţei puternice de unire a Românilor"*. Actul Unirii Principatelor Române, a rămas pentru posteritate, un exemplu de patriotism, dar şi de remarcabilă abilitate a oamenilor politici ai timpului, care au ştiut să ridice la rang european o problemă naţională şi să pună *"Marile Puteri"* în faţa faptului împlinit, finalizând-o cu trăinicia eternităţii, în interesul neamului şi al ţării.

Alexandru TOMESCU

DOSARUL CHIŢAC-STĂNCULESCU

DOVEZILE CONFIRMĂ IMPLICAREA LOR ÎN REPRESIUNILE DELA TIMIŞOARA

Andrei BĂDIN

La mijlocul lunii Ianuarie procesul generalilor Chiţac şi Stănculescu se va relua datorită faptului că procurorul general Tănase Joiţa a făcut recurs în anulare la condamnarea celor doi la 15 ani de închisoare. Reluarea procesului va duce mai mult ca sigur la achitarea celor doi, aceasta fiind şi dorinţa autorităţilor dela Bucureşti, în frunte cu Preşedintele Ion Iliescu, care s'a şi pronunţat asupra *"nevinovăţiei"* celor doi.

Am cercetat documentaţia pentru care cei doi au fost trimişi în instanţă şi judecaţi şi am selectat declaraţii ale martorilor care confirmă implicarea celor doi în reprimarea revoltei dela Timişoara. Le prezentăm în continuare :

Dovezi în cazul lui Mihai Chiţac

• *"Generalul Chiţac dădea ordine la Catedrală: "dacă mişcă vreunul trageţi în el! La canaliile astea le trebue revoluţie, las' că le arătăm noi revoluţie!" şi a tras un foc automat în mulţimea de pe treptele Catedralei"*.

Nervos, generalul le reproşa militarilor că nu au înconjurat Catedrala, ca să nu scape nimeni de acolo" - declară căpitanul Paul Cătălin Marin, declaraţie care se coroborează cu relatările făcute, în acelaşi sens, de martorii oculari: Iepure Ion, militar în termen, Gabriel Popa, locotenent major, Cristian Popa, militar în termen, Ciprian Tamian, militar în termen, Ion Teorcan, militar în termen, Marian Alfred Ioan, locotenent major.

• *"Generalul Chiţac a preluat comanda dispozitivului din Piaţa Operei, unde s'a executat foc către Catedrală, asupra unui grup de oameni cu lumânări aprinse în mâini. O persoană a fost împuşcată pe treptele Catedralei. Generalul Chiţac le reproşa militarilor lipsa de fermitate şi a dat ordin de aruncare a gisturilor şi de reţinere a demonstranţilor, care au fost culcaţi pe burtă. Generalul mi-a reproşat că nu sunt înarmat, arătându-mi că el are un pistol mitralieră în mână"* - declară Mihai Trandafir, căpitan.

• *"Generalul Chiţac a venit în dispozitiv, interesându-se de situaţia fiecărei unităţi, de acţiunile demonstranţilor, de numărul lor, apoi a plecat şi s'a întors, în aceeaşi zi, când, sub privirile lui, s'a deschis foc la Catedrală, unde au fost morţi"* - declară Gheorghe Ciubotaru, locotenent major.

• *"Generalul Chiţac ne-a reproşat că suntem laşi şi lipsiţi de curaj şi ne-a ordonat să trecem la ofensivă, să înconjurăm parcul, să-i prindem şi să-i arestăm pe demonstranţi, să-i urcăm într'un camion militar"*, timp în care *"se aruncau gisturi (grenade lacrimogene) şi se trăgea cu mitralierele de pe transportor"* - declară acelaşi ofiţer.

• *"La 17 Decembrie, în*

Gnr. Chiţac

timp ce mă aflam în dispozitiv, a venit generalul Chiţac, înarmat cu un pistol mitralieră, şi s'a interesat de modul de dispunere a forţelor în dispozitiv. Pe străzile Catedralei au apărut tineri şi tinere, cu lumânări aprinse în mâini, tineri împotriva cărora s'a tras. A căzut un tânăr... , iar generalul Chiţac, care a văzut scena, a spus: "hai, să mergem, că aici stăpânim situaţia".

"A doua zi, a venit în dispozitiv, a distribuit gisturi - care au fost aruncate pentru împrăştierea demonstranţilor şi ne-a acuzat de laşitate, ordonându-ne să trecem la ofensivă, să încercuim parcul şi să-i prindem pe demonstranţii care se refugiaseră acolo. Demonstranţii au ieşit de bună voie şi au fost escortaţi, bruscaţi şi ridicaţi de o maşină a armatei" - declară martorul Laurenţiu Ungur, locotenent major.

Declaraţiile martorului Ungur Laurenţiu se coroborează cu declaraţiile date, în acelaşi sens, de către martorii oculari: Pavel Ciubotaru, plutonier, Constantin Grecu, locotenent-colonel, Vasile Catea, plutonier, Ion Martin, locotenent colonel, Manase Martin, Morar Vasile, plutonier, Constantin Nicolae, plutonier, Ştefan Mosiaşi, plutonier, Ion Gavriliuc, locotenent major, Mircea Alexandrescu, locotenent colonel, Mihai Motoroiu, locotenent, Ion Stroia, jurist, Eugen Mitea, căpitan, Ion Vilisca, ofiţer, Gheorghe Ciubotaru, maior, Vasile Ceuca, colonel, Nicolae Ilie, Ion Stroe, colonel, Ilie Constantin, Constantin Roman, plutonier major, Constantin Aresmeritoaiei, locotenent colonel, Petru Boldi, locotenent colonel şi Ion Burci, maior.

• *"Generalul Chiţac a dat ordin să se tragă asupra demonstranţilor. Unii au căzut, alţii au fugit în parc, iar generalul a dat ordin să fie prinşi şi reţinuţi. Au fost arestaţi peste 40"* - declară martorii Grigore Diaconescu, locotenent major, Ion Gherman şi Ilie Constantin.

• *"Generalul Nuţă mi-a comunicat că generalul Chiţac a fost la Catedrală şi că era în mare formă"* - declară, în faţa instanţei supreme, Tudor Postelnicu, fost ministru de Interne(...)

Din declaraţiile martorilor Vasile Ceuca, Roman Cistelecan, Nicolae Predonescu, Ion Gherman şi Ion Stroia rezultă că, indirect, generalul Mihai Chiţac - la data aceea ministru de Interne - i-a determinat să retracteze relatările făcute la urmărirea penală, relatări prin care dezvăluiau implicarea sa directă în represiunea dela Timişoara. (Sentinţa nr.9/15.07.1999 - paginile 11-15)

Dovezile în cazul lui Victor Athanasie Stănculescu

Actele medico-legale şi declaraţiile supravieţuitorilor confirmă că majoritatea covârşitoare a victimelor s'au înregistrat în noaptea de 17/18 Decembrie 1989, adică în noaptea când la comanda operaţiunii de reprimare s'a aflat, pe linie militară, generalul Victor Atanasie Stănculescu.

•Generalul Ion Coman confirmă, textual, că: *"aproape permanent, generalul Stănculescu m'a ajutat la coordonarea activităţii pe linie militară, folosindu-l pentru a ţine legătura cu unităţile M.Ap.N. şi l-am păstrat pentru a-l înlocui, atunci când lipseam dela sediu. Aproape permanent generalul Stănculescu m'a înlocuit, când m'am odihnit şi când am vizitat 7 întreprinderi din oraş"*.

"Generalul Stănculescu m'a înlocuit şi în seara de 17 Decembrie 1989, când am vizitat o parte din oraşul Timişoara. A existat o colaborare permanentă între mine, Radu Bălan şi generalul Stănculescu, pentru restabilirea liniştii la Timişoara. La data de 17 Decembrie 1989, dela ora 1 noaptea până la 6-7 dimineaţa m'am odihnit, timp în care am fost înlocuit de Radu Bălan şi generalul Stănculescu, care au asigurat permanenţa privind recepţionarea telefoanelor şi comunicărilor privind evenimentele din timpul noptii şi soluţionarea lor. În dimineaţa de 18 Decembrie Bălan, de faţă cu Stănculescu, m'au informat că în noaptea respectivă au fost victime".

Actele medico-legale şi declaraţiile supravieţuitorilor confirmă că majoritatea covârşitoare a victimelor s'au înregistrat în noaptea de 17/18 Decembrie 1989, adică în noaptea când la comanda operaţiunii de reprimare s'a aflat, pe linie militară, generalul Victor Atanasie Stănculescu...

•Martorul Savu Ion, manifestant, declară că, în ziua de 22 Decembrie 1989, după fuga lui Nicolae Ceauşescu, manifestanţii adunaţi în faţa sediului comitetului judeţean de partid, l-au întrebat pe primul secretar, Radu Bălan, cine a dat ordin să se tragă asupra lor, iar Radu Bălan a răspuns că *"ordinul de a se trage în demonstranţi a fost dat de generalul Stănculescu"*. Martorul menţionează că Radu Bălan a făcut această declaraţie şi în faţa unei camere video.

•În faţa instanţei supreme, Radu Bălan a reiterat sus-menţionata declaraţie, confirmând că generalul Victor Atanasie Stănculescu a dat ordin să se deschidă foc împotriva demonstranţilor.

•La rândul său, ministrul de Interne Tudor Postelnicu declară: *"generalul Nuţă mi-a raportat că de atacatori se ocupă Victor"* (Atanasie Stănculescu). Şi această declaraţie a fost dată în faţa instanţei supreme.

• *"Generalii Stănculescu şi Coman lucrau împreună, se consultau"* - mai declară Radu Bălan.

• *"Dela generalul Milea, am înţeles că, din dispoziţia lui Nicolae Ceauşescu, urma să ne punem sub comanda generalului Coman, încât tot ce întreprindeam îi raportam lui, dar uneori îmi răspundea generalul Stănculescu"* - declară generalul Ştefan Guşe. (...)

• *"În biroul şefului Securităţii judeţului Timiş, de faţă cu generalul Coman, generalul Stănculescu ne-a informat că au fost puse în mişcare şi că urmează să sosească la Timişoara şi alte unităţi militare, dela Buziaş, Lugoj, Arad şi Ineu"* - declară generalul Emil Macri, din Departamentul Securităţii Statului.

• *"Generalul Stănculescu mi-a comunicat că, la nivelul M.Ap.N., au fost luate măsuri de afluire către oraşul Timişoara de trupe de infanterie mecanizată din Buziaş, Lipova, Lugoj"* - declară Traian Sima, şeful Securităţii judeţului Timiş, declaraţie făcută în faţa instanţei supreme de justiţie.

• *"Generalul Stănculescu ţinea legătura cu generalul Guşe şi generalul Nuţă, din ordinul meu şi din proprie iniţiativă, interesându-se de mersul evenimentelor. În prezenţa mea, Stănculescu transmitea lui Guşe ordinele mele"* - declara generalul Ion Coman.

• *"În perioada respectivă, generalul Stănculescu a fost util în coordonarea activităţii din Timişoara, ţinând, în principal, legătura cu unităţile M.Ap.N."* - mai declară generalul Ion Coman.

• *"În perioada 17-21 Decembrie, generalul Stănculescu s'a deplasat, de câteva ori, la inspectoratul judeţean al Ministerului de Interne şi la Divizie"* - precizează generalul Ion Coman.

• *"L-am văzut pe generalul Stănculescu la comandamentul Diviziei"* - declara şi colonelul Constantin Zeca.

•Generalul Stănculescu pleca *"la divizie sau în alte puncte din oraş, unde erau forţe militare"* - declara colonelul Petre Cristea,

Gnr. Stănculescu

şeful Statului Major al Gărzilor Patriotice din judeţ.

• *"Generalul Stănculescu rezolva, împreună cu generalul Coman, problemele militare şi ţineau legătura cu Divizia Mecanizată"* - declara Ilie Matei, secretar al C.C. al P.C.R., membru al C.P.Ex., declaraţie dată în faţa instanţei supreme.

• *"În perioada evenimentelor dela Timişoara, pentru restabilirea situaţiei din oraş, a existat o colaborare între organele de partid - prin Coman şi Bălan -, organele de Securitate - prin generalul Emil Macri - , organele de miliţie - prin generalul Nuţă - şi organele M.Ap.N., reprezentate de generalul Stănculescu"* - declara, la rândul său, Traian Sima, şeful Securităţii judeţului Timiş, declaraţie dată în faţa instanţei supreme de justiţie.

•Generalul Victor Atanasie Stănculescu confirmă că: *"în 17/18 Decembrie m'am deplasat, de vreo două ori, la divizie pentru a afla care este situaţia. În aceeaşi noapte forţele M.Ap.N. şi ale M.I. au acţionat în stradă"* - declaraţie dată în faţa instanţei supreme de justiţie.

• *"În 17 Decembrie şi în zilele următoare a existat o legătură şi o colaborare permanentă între Armată şi forţele de Interne, pentru a acţiona împreună pentru restabilirea ordinii"* - mai recunoaşte generalul Stănculescu, în faţa aceleiaşi instanţe supreme.(...)

• *"Am dat ordin să se urgenteze formarea echipajelor şi ieşirea tancurilor în oraş, dar nu pentru a trage în demonstranţi, ci pentru liniştirea spiritelor"* - susţine generalul Stănculescu.

• *"După teleconferinţa cu Nicolae Ceauşescu, a apărut generalul Stănculescu care l-a ajutat pe generalul Coman să pună în executare ordinul de înarmare a gărzilor patriotice. Şeful gărzilor patriotice a spus că acestea nu pot fi înarmate, motiv pentru care generalul Stănculescu i-a spus lui Ion Coman că, după evenimente, acesta trebue schimbat"* - declară generalul Emil Macri.

• *"Generalii Stănculescu şi Nuţă s'au pus de acord asupra zonelor în care să acţioneze trupele M.Ap.N. şi M.I."* - declară generalul Emil Măcri.

• *"La generalul Stănculescu s'au întocmit nişte hărţi cu obiectivele M.Ap.N. şi M.I. din oraş"* - declară colonelul Petre Cristea, şeful Statului Major al Gărzilor Patriotice.(...)

• *"Hotărîrea de constituire a celor 8 dispozitive a aparţinut lui Coman şi Stănculescu"* - declara Ion Deheleanu, fost şef al Miliţiei Judeţului - declaraţie dată în faţa instanţei supreme. (...)

• *"La 18 Decembrie m'am oferit să obţin dela comandamentele Armatei şi ale M.I. o situaţie a dispozitivelor acestora, prin consemnarea, pe un plan al oraşului, a acestor dispozitive. M'am deplasat la divizie şi am cerut generalului Guşe ca un ofiţer să consemneze dispozitivele M.Ap.N. Cu acelaşi plan m'am deplasat la Inspectoratul M.I., unde un ofiţer a consemnat dispozitivele M.I. Acest plan l-am prezentat lui Coman, pentru ca acesta să cunoască dispunerea forţelor din oraş"* - mai recunoaşte generalul Stănculescu.

Harta în discuţie se află în vol.1 p. 49-51.(...)

• *"Nicolae Ceauşescu l-a numit pe generalul Stănculescu comandant militar unic al Timişoarei"* - declarau Radu Bălan şi Cornel Pacoste, în faţa instanţei supreme de justiţie.

•Generalul Victor Atanasie Stănculescu mai recunoaşte, textual, că: *"dela aeroportul Timişoara (când am ajuns acolo), ne-am deplasat la sediul Inspectoratului Ministerului de Interne, pentru a ne informa asupra situaţiei"*; *"ajunşi la Timişoara s'a hotărît, împreună, de noi toţi, că Armata, împreună cu Internele, să acţioneze, împreună, pentru a stăvili fenomenul din stradă şi pentru a-l eradica"*; *"ordinul de folosire a armelor de foc, dat de Nicolae şi Elena Ceauşescu, a fost transmis pe filieră în jos"*; *"la 20 Decembrie am fost informat că Bobu şi Dăscălescu au discutat cu reprezentanţii mulţimii"*; *"putem numi comandament punctul, colectivul instalat la judeţul de partid"*; *"din colectivul care s'a aflat la judeţul de partid am făcut parte şi eu, ca reprezentant al M.Ap.N."*; *"noi, cei dela judeţul de partid, ştiam, încă din seara de 17 Decembrie, că forţele M.Ap.N. şi M.I., dislocate în oraş, fac uz de armă. De aceea, în dimineaţa de 18 Decembrie, noi am cerut situaţia victimelor"*; *"Coman mi-a spus că, din ordinul lui Ceauşescu, am fost numit comandant unic"*.

(Sentinta nr. 9/15.07.1999 - paginile 5-11).

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

PNŢCD SOLICITĂ CONTROLUL AVERILOR DOBÂNDITE ÎN ULTIMII 12 ANI

Ţărăniştii consideră că apelul lansat de Premierul Adrian Năstase, de solidarizare a partidelor în campania anticorupţie, face parte din *"Operaţiunea Imaginea"*, singura realizare spectaculoasă a guvernării pesediste.

"Dacă are în vedere cu sinceritate o campanie împotriva corupţiei, Premierul Adrian Năstase e dator să înceapă cu partidul pe care îl conduce şi care a guvernat ţara şi în perioada 1990-1996. În acea perioadă trebue identificate cauzele profunde ale corupţiei, deoarece în anii de guvernare postcomunistă reprezentanţii vechilor structuri au convertit puterea politică în putere financiară şi au devenit «capitaliştii roşii», folosind în principal, patru mijloace economice: căpuşarea economiei de stat şi a comerţului exterior, mai ales prin cele 43 de firme ale fostei Securităţi; devalizarea băncilor; «caritasurile» de tot felul; fondurile mutuale. România a pierdut pe aceste căi sume care se ridică la 15-20 de miliarde de dolari, iar măsurile de reformă pe care le-a luat PNŢCD în timpul guvernării sale au fost, din această cauză, dureroase. Fondurile mutuale (vezi FNI şi SOV Invest.) au constituit un mecanism prin care reprezentanţii fostelor structuri rulau banii negri şi îi scoteau înzecit pe seama depunătorilor de bună-credinţă, fraudându-i pe aceştia pentru a deveni ei capitalişti şi dobândind, astfel, o uriaşă putere de influenţă în sfera politicului. Pentrucă demnitarii PNŢCD au refuzat să facă jocul clientelei economice şi financiare a PDSR, respingând categoric propunerile de a săvârşi ilegalităţi, au devenit, după revenirea PDSR la putere, ţinte false ale campaniei împotriva corupţiei", se avertizează într'un comunicat al PNŢCD. Liderii ţărăniştii se pronunţă pentru controlul marilor averi, solicitând instituţiilor abilitate să prezinte opiniei publice rezultatele cercetărilor, soldate cu măsuri împotriva tuturor corupţilor.

LA ORIZONT, FURTUNĂ

Urmare din pag. 2

Un alt ambasador rechemat în ţară a fost profesorul universitar Mihai Botez, specialist în portugheză, cunoscut pentru iniţierea unor catedre de limbă şi cultură românească la Lisabona şi în Brazilia.

A urmat imediat reactivarea unui număr însemnat de foşti ofiţeri de Securitate, care au primit funcţii deosebit de importante în serviciile informative. Cel mai cunoscut caz este al lui Ristea Priboi, numit în funcţia de preşedinte al Comisiei Parlamentare SIE, suspectat că ar fi dus în vechiul regim comunist o campanie de intimidare, represiune şi chiar lichidare fizică a unor personalităţi marcante din Exilul românesc. În legătură cu această numire, Organizaţia Foştilor Deţinuţi Politici a cerut Preşedintelui Iliescu să dispună dezvăluirea, în faţa opiniei publice româneşti şi internaţionale, a activităţii concrete a lui Ristea Priboi până în anul 1989, la care Iliescu a declarat:*"Toţi au dreptul să se integreze şi să-şi găsească locul cuvenit în procesul de transformare"*. Această declaraţie plină de cinism a fost făcută în acelaşi timp în care semna decretele de rechemare în ţară a ambasadorilor neînregimentaţi politic în partidul de guvernământ.

Din păcate lucrurile nu s'au oprit aici. Preşedintele Iliescu a acuzat Justiţia că a dat sentinţe politice în Dosarul Revoluţiei din Decembrie, menţionând condamnarea generalilor Stănculescu şi Chiţac care primiseră câte 15 ani de închisoare pentru implicarea directă în represiunea sângeroasă a manifestanţilor paşnici dela Timişoara. Declarând condamnarea acestora *"o mare greşeală juridică"*, el a încălcat principiul separării puterilor în Stat, influenţând făţiş Justiţia în vederea unui recurs în anulare a sentinţei.

O altă mare *"realizare"* a guvernului Năstase în anul care s'a încheiat a fost depunerea în Parlament a unei Legi a Secretului de Stat şi de Serviciu, care urmărea în realitate reintroducerea cenzurii în România, atentând direct la libertatea presei. Parlamentul alcătuit în majoritate din oameni fideli partidului de guvernământ, a votat în regim de urgenţă această Lege, ceea ce a dus la declanşarea unui val de critici din partea presei din ţară şi din străinătate. Organizaţia *"Article 19"* din Anglia a protestat public, iar însărcinatul cu afaceri al Comisiei Europene aflat la Bucureşti a declarat ca această Lege votată în Parlament nu se regăseşte în legislaţia Europeană şi că dimpotrivă UE a cerut aprobarea cu prioritate a unei legi privind accesul la informaţie. Iată acum care este textul Art.19 al declaraţiei Universale a Drepturilor Omului: *"ORICINE ARE DREPTUL LA LIBERTATEA DE OPINIE ŞI EXPRESIE, ACEST DREPT INCLUZÂND LIBERTATEA DE A SUSŢINE OPINII FĂRĂ NICI O INTERFERENŢĂ ŞI DE A CĂUTA, PRIMI ŞI DIFUZA INFORMAŢII ŞI IDEI PRIN ORICE MIJLOC DE DIFUZARE ÎN MASĂ ŞI INDIFERENT DE FRONTIERE"*.

Speriat de amploarea criticilor presei şi organismelor internaţionale, Adrian Năstase a fost nevoit să bată în retragere. El a fost obligat să ceară Preşedintelui Iliescu să examineze proiectul de Lege şi să-l retrimită Parlamentului, ceea ce este echivalent cu o mare înfrângere pe plan politic. Tot o înfrângere, pe plan moral însă, a fost implicarea unui număr important de membri ai partidului de guvernământ în afaceri dubioase, începând cu preşedintele Senatului N. Văcăroiu. Tot ca o *"realizare"* a regimului este şi recrudescenţa corupţiei, care a luat o amploare nemaiîntâlnită în ultima perioadă. Legat de acest fenomen, ambasadorul Statelor Unite la Bucureşti a declarat la data de 16 Decembrie trecut că şansele României de a intra în NATO ar putea fi compromise datorită corupţiei care afectează ţara.

În timp ce marii excroci îşi construiesc adevărate imperii financiare şi palate cu piscină şi aparatură ultramodernă, *"aproape 13 milioane de cetăţeni ai României sunt mai săraci decât acum 11 ani"*, după cum a declarat vicepreşedintele FIDA (Fondul Internaţional pentru Dezvoltarea Agriculturii). Soluţia găsită de guvern pentru a ieşi din impasul în care a intrat, va fi un val masiv de concedieri şi de schimbări a denumirii funcţiilor (aşa-zisele reîncadrări), o formă mascată de reducere a salariilor. Într'un studiu despre România elaborat de UNICEF, intitulat *"Tendinţe Sociale"*, autorii atrag atenţia asupra fenomenului migraţiei care va duce la scăderea populaţiei ţării cu 3 milioane de locuitori în următorii ani. Cauza este considerată a fi sărăcia, şomajul şi datoriile la întreţinere ale locatarilor imobilelor. Din această cauză foarte mulţi dintre ei au trecut la debranşarea apartamentelor dela reţeaua de termificare şi gaze naturale. Demnitarii însă şi-au votat salarii uriaşe prin care pur şi simplu sfidează starea de sărăcie a populaţiei.

După numai un an de zile de funcţionare, guvernul Năstase se află în faţa unei adevărate dileme. Va trebui să accelereze reformele care stagnează, pentru ca ţara noastră să poată accede în structurile euro-atlantice, sau să-şi respecte promisiunile făcute în cadrul campaniei electorale. În cazul în care nu-şi va putea îndeplini acele promisiuni, cei care le-au acordat votul şi încrederea şi au fost înşelaţi în aşteptările lor îşi vor mnaifesta nemulţumirea. De altfel, după ruperea contractului realizat între guvern şi câteva centrale sindicale care au scos mii de oameni în Capitală pentru a protesta împotriva sărăciei, sunt aşteptate în această primăvară mari mişcări de stradă care vor zgâlţâi din temelii actuala guvernare. De bine de rău, Convenţia a dus mandatul de 4 ani până la capăt. Rămâne de văzut dacă regimul putred de corupt al PSD (PDSR) va fi în stare să realizeze aceeaşi performanţă. Furtunile care se întrezăresc la orizont ne fac să credem că nu.

G. GEORGESCU

O numire contorversată:

Amiralul Cico Dumitrescu, uns consilier de stat la Preşedinţie

Raportul APADOR din 1993 îl menţionează pe Cico Dumitrescu că a ameninţat pe unul din arestaţii din 13-15 Iunie 1990 cu pistolul ca acesta să declare că a fost plătit de PNŢCD

Contraamiralul Cico Dumitrescu a fost numit recent consilier la Preşedinţia României. Ca şi alte numiri de consilieri ai Preşedintelui Ion Iliescu şi aceasta este controversată, datorită trecutului proaspătului angajat al Palatului Cotroceni.

Cico Dumitrescu a fost implicat direct în mineriada din 13-15 Iunie 1990 şi este citat în dosarul în cauză. De numele proaspătului consilier prezidenţial se leagă şi implicarea în alte afaceri îngropate între timp. Printre acestea, afacerea Lucky Day, când 18.000 de autoturisme pentru premii de loterie au fost introduse în România fără taxe vamale. Garda Financiară a declanşat la timpul respectiv o anchetă, dar aceasta a fost muşamalizată după ce contraamiralul a intervenit prin relaţiile sale politice pentru oprirea cercetărilor.

Cico Dumitrescu a mai fost în atenţia organelor abilitate datorită implicării într'o afacere pusă la cale la SC Bere Spirt Mehedinţi, unde prejudiciul a fost la vremea respectivă de 115 milioane de lei.

În timpul evenimentelor din 13-15 Iunie, Cico Dumitrescu l-a ameninţat cu pistolul pe unul din cei arestaţi, Nicolae Bugeanu, pentru ca acesta să dea o declaraţie că a fost plătit de PNŢCD. Cazul a fost semnalat în raportul pe 1993 al organizaţiei pentru drepturile omului, APADOR - Comitetul Helsinki, din care citâm: *"Nicolae Bugeanu a fost arestat în noaptea de 13/14 Iunie 1990 în legătură cu evenimentele ce au avut loc în cursul zilei de 13 Iunie şi în timpul cărora a fost incendiat sediul Ministerului de Interne. Iniţial Bugeanu Nicolae a fost obligat să dea o declaraţie în care să afirme că a fost plătit de un partid politic (PNŢCD) pentru a participa la manifestaţia din Piaţa Universităţii (el a afirmat constant că această declaraţie i-a fost luată în timp ce Ministrul de Interne dela acea dată, Mihai Chiţac, şi amiralul Cico Dumitrescu îl ameninţau cu pistolul). Ulterior, când ideea că în 13 Iunie 1990 s'a încercat o lovitură de stat nu a mai fost agreată de către autorităţi, i s'a permis lui Bugeanu să dea o nouă declaraţie. Apoi, deşi nu a mai fost anchetat, a rămas în stare de arest şi a fost trimis în judecată pentru incendierea sediului Ministerului de Interne"*.

Cazul Bugeanu şi implicarea lui Cico Dumitrescu a fost semnalizat la vremea respectivă organizaţiilor internaţionale pentru drepturile omului.

Ana BADEA

Preşedintele inventează motive pentru a nu cere Tezaurul

Ion Iliescu a declarat că Moscova ne-ar putea cere să plătim pagubele produse de Armata Română în URSS în timpul celui de al Doilea Război Mondial.

Faptele însă îl contrazic pe Ion Iliescu : Departamentul american de Finanţe a estimat că România a plătit Rusilor 2 miliarde de dolari, în loc de 300 de milioane cât erau estimate pagubele de război.

România a plătit Uniunii Sovietice de peste 9 ori despăgubirile de război cerute de Moscova

Preşedintele Ion Iliescu s'a pronunţat în cadrul unei reuniuni desfăşurate în 24 Iunie la Institutul de Cercetări Politice din Bucureşti ca tratatul cu Rusia se va încheia fără a include problema tezaurului. Motivul prezidential este că Moscova ar putea cere despăgubiri pentru *"pagubele"* făcute de România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când a purtat lupte pe teritoriul sovietic.

Ion Iliescu a mai declarat la reuniunea amintită că replicile la argumentele aduse de partea română nu sunt motivate din punct de vedere juridic, deoarece în problema tezaurului este vorba despre un angajament între statele român şi rus dela acea vreme, prin urmare *"o obligaţie pe care guvernele care urmează nu pot să o ignore"*.

Declaratiile lui Iliescu au făcut şi obiectiul precizărilor statului român în negocierile cu Rusia pentru încheierea tratatului însă Ion Iliescu uită nişte amănunte foarte importante. Conform datelor oficiale, România a fost obligată la plata a 300 de milioane de dolari drept despăgubiri de război. Însă experţii americani în raportul Torp, secretar de stat la Departamentul american de finanţe, aprecia că dela 23 August 1944 până la 10 Februarie 1947, România a plătit Moscovei peste 2 miliarde de dolari. Totodată, România a plătit Uniunii Sovietice 425 de milioane de dolari prin mărfuri, precum şi 325 de milioane de dolari pentru întreţinerea trupelor sovietice din România.

Sovieticii au mai pus mâna şi pe mai multe vagoane de aur , ascunse într'o peşteră din Oltenia

Sovieticii şi-au mai însuşit mai multe vagoane de aur, patru sau şase după unele estimări, constituind o rezervă a Băncii Naţionale şi care au fost ascunse în timpul celui de-al Doilea Război Mondial într'o peşteră din Oltenia. Sovieticii au aflat şi au confiscat aurul fără a informa statul român.

Dan BITU

MONSTRUOASA COALIŢIE PRM-PNL-PD ŞI INACTIVITATEA PNŢCD

Urmare din pagina 1

de activitate pe scena politică, luptându-se numai să răspundă falselor acuzaţii de corupţie aduse unor demnitari.

Din păcate şi societatea civilă este aproape incapabilă să reacţioneze la abuzurile frecvente ale PSD, în privinţa libertăţii presei sau a încălcării libertăţilor democratice. Iar presa, până mai ieri anticomunistă, a trecut de partea lui Năstase, în încercarea de a obţine beneficii materiale şi locuri privilegiate în avioanele prezidenţiale sau guvernamentale.

O caracterizare potrivită a vieţii politice româneşti la început de 2002 este că aceasta este mai curând expresia unei dovezi de amatorism, demne de o cauză mai bună. Mai putem spune că întreaga clasă politică parlamentară dă dovadă de un ciocoism greu de imaginat pentru un cetăţean al unei ţări libere şi civilizate.

În lipsă de soluţii pentru prezent şi viitor este greu de imaginat un viitor scenariu al vieţii politice de pe malurile Dâmboviţei. Actorii îi ştim - sunt cei de ieri - iar scopurile lor nu sunt cu mult diferite faţă de familia politică din care emană, adică Partidul Comunist Român teleghidat de Moscova. Din toate acestea, cu siguranţă numai România va avea de pierdut.

Andrei BĂDIN

ROMÂNIA LA ÎNCEPUT DE MILENIU (III)

AI MIHALCEA

A - TANDEMUL FATAL: SĂRĂCIE ŞI CORUPŢIE

S'a ajuns să se spună cu uşurinţă că sărăcia generează corupţia.

În realitate lucrurile stau pe dos deoarece, pe o treaptă socială *superioară* corupţia, întinsă în România la un nivel îngrozitor, duce la adâncirea precarităţii în care se zbate 80% din populaţia ţării.

De fapt un profesor universitar este sărac căci rămâne cu o sumă derizorie după ce îşi plăteşte cheltuielile lunare. Dacă e cinstit, strânge din dinţi continuând să supravieţuiască fără însă a renunţa la onoare. Dar dacă însă se lasă dus de valul corupţiei, abdică şi intră în tagma celor care vând examenele pe bani. O asemenea opţiune nu înseamnă numai achitarea costurilor exorbitante ale întreţinerii zilnice ci, de ce nu, călătorii în străinătate.

Deci la nivel macrosocial *corupţia duce la sărăcie* deoarece fondurile deturnate, de ordinul miilor de miliarde, sunt în dauna bugetelor necesare pentru învăţământ, spitale, programe sociale, iar pentru compensare guvernul ridică nestăvilit taxele, impozitele, tarifele.

B - LEACUL OFICIAL: COMITETE ŞI COMIŢII

Prima perioadă a regimului Iliescu a lăsat în urmă avuţia ţării jefuită, finanţele ţării la buza prăpastiei cu complicitatea poliţiei şi a justiţiei care s'a înfruptat fără ruşine.

A urmat apoi guvernarea Constantinescu. Una din primele sale măsuri a fost crearea comisiilor judeţene de luptă împotriva corupţiei.

Omul de rând s'a bucurat, uitând înţelepciunea cinică a dictonului conform căruia nici o cale nu e mai sigură pentru îngroparea unor afaceri necurate decât alcătuirea de comisii. S'a zis: iată că în sfârşit se vor tăia capetele hidrei corupţiei!

Iluziile aveau însă să fie spulberate.

Indecizia, tolerarea unor poliţişti şi judecători de rang superior, acceptarea unor edecuri politice venite din mlaştina ceauşismului via FDSN-FSN, şantajul PD, frica de a-i trimite în judecată pe cei dovediţi a fi autorii *ingineriilor financiare*, toate au condus la jefuirea banului public şi, pe cale de consecinţă, a omului de rând.

Un caz, care s'a repetat, tipic, cu mici variante locale în fiecare judeţ, a fost prima şedinţă de constituire a comisiei anticorupţie din Constanţa. Printre cei chemaţi să lupte împotriva răului se aflau: şeful poliţiei, un general amestecat recent într'un scandal petrecut la Bucureşti, şeful parchetelor dobrogene cunoscut de public pentru activitatea lui de corupţie şi alte penibile figuri de variate calibre.

Cu astfel de indivizi guvernarea voia să stârpească cancerul stricăciunii pe teritoriul dobrogean unde jaful luase proporţii inimaginabile. Amintim doar contrabanda de ţigări fiind în floare în conexiune cu mafia arabă, iar distrugerea flotei era atunci în plină desfăşurare.

Ca ziarist, l-am întrebat pe preşedinte, în plină şedinţă publică: guvernarea vrea să elimine putreziciunea cu un general al cărui fiu a comis acte de tâlhărie, cu un procuror arhicorupt care s'a dus cu subordonaţii să participe la Caritas, deşi ştia că e o uriaşă excrocherie?

A răspuns cu aroganţă un fost prefect: ei, şi ce dacă e procuror, nu are voie să joace la Caritas ca orice cetăţean? Fostul procuror eluda tocmai esenţa: că generalul sau procurorul nu sunt *simpli cetăţeni*, ci persoane numite să apere legea!

Morala istoriei de mai sus este că situaţia dela Constanţa s'a repetat, cu variante locale, la nivelul întregii ţări. Refuzul electoratului de a accepta din nou guvernarea Constantinescu are, printre principalele cauze şi tolerarea corupţiei şi a corupţilor, inclusiv dintre membrii partidelor aflate atunci în coaliţia de guvernare. Acest fel de coaliţie este expresia navetismului politic, alianţe oculte cu scopul de a profita de un ciolan de ros.

Aceasta este, de fapt, una din feţele corupţiei.

C - SERIA NEAGRĂ

Fenomenul corupţiei a ajuns la dimensiuni cutremurătoare. Reproducem doar câteva titluri din presa cotidiană.

• S'a încheiat verificarea provenienţei vilelor deţinute de cadrele Ministerului de Interne. S'au luat măsuri *drastice: un ofiţer* trecut în rezervă! • Dl. Sorin Ovidiu Vântu şi-a impus un *apropiat* la comanda poliţiei din Tulcea. (SOV este cel care a pus la cale uriaşa excrocherie FNI - nn); • Reţeaua de spionaj economic a imperiului GELSOR (agenţi ai aceluiaşi SOV, aproape în exclusivitate foşti securişti).; • Cu 9 milioane de dolari, Vântu controlează o avere naţională de 400 milioane de dolari; • Un caz grav de contrabandă cu produse petroliere se pierde în neant!; • Văcăroiu a primit dela Vântu 10,8 miliarde de lei *cu titlu gratuit!*

Nicolae Văcăroiu, fost premier, în prezent preşedintele Senatului, se află în epicentrul unui scandal imens, după ce cotidianul *România Liberă* a publicat, în premieră, textul contractului încheiat între marele excroc - care a ruinat 300 de mii de depunători - şi Văcăroiu.

În orice stat civilizat unde legea e sfântă iar politicienii sunt obligaţi să răspundă în faţa societăţii, înaltul demnitar ar fi fost obligat să-şi dea demisia. Nu şi în România unde numele lui Văcăroiu a fost menţionat şi în legătură cu *afacerea motorinei*, încălcarea embargoului impus fostei Iugoslavii. (Vezi articolul *Cisternele lui Văcăroiu* din *România Liberă*). Văcăroiu a ameninţat darea în judecată a ziarului dar s'a înmuiat după ce jurnaliştii au făcut publice dovezi irefutabile. Una din componentele ceţoase ale noului scandal este moartea notarului public Dumitriu Apostoiu care a legalizat contractul dintre SOV şi Văcăroiu şi care, conform *României Libere*, fusese *chemat la Senat şi se plânsese mai înainte că era terorizat ca să rupă nişte acte, să le facă dispărute.*

D - COMITETE, COMIŢII, LETARGIE, RESEMNARE

Sub o altă formă, dar tot pentru înşelarea publicului, regimul actual revine la măsura luată de guvernul precedent, alcătuind o comisie anticorupţie cu sediul... la Cotroceni! Ironia este că în faţa acestei comisii au fost chemaţi să se explice foşti demnitari ai CDR dar nici un membru al regimului Iliescu - incluzând membrii guvernului actual al lui Năstase ale caror malversaţiuni au fost dezvăluite în presă, inclusiv cele din perioada recentă a guvernării.

Dacă însă Legea ar fi aplicată riguros, cu respectarea articolelor Codului Penal referitoare la mită şi trafic de influenţă, atunci nu am avea nevoie de comitete şi comiţii.

Pentru eradicarea corupţiei ar fi nevoie de două lucruri: - voinţă politică, şi nu demagogie; - curăţirea totală, fără menajamente a Justiţiei, Parchetului şi Poliţiei de putreziciunea care s'a insinuat până la eşaloanele superioare.

Din nefericire, amândouă condiţiile sunt absolut utopice în România de azi.

Când jefuitorii patrimoniului naţional, dela cherestea şi până la flotă, scapă fără probleme de urmărirea penală, este firesc ca omul de pe stradă să nu spere la asanarea, peste noapte, a corpului magistraţilor.

Spectacolul penibil al corupţiei faţişe, al *ingineriilor financiare*, al Caritasurilor şi FNI, al complicităţii dintre cei puşi să păzească societatea şi cei care o jefuiesc, acest circ căruia nu i se întrevede sfârşitul a ajuns să sădească în mintea cetăţeanului ideea că nu se mai poate face nimic, că e destinul naţiei acesteia să se divizeze într'o minoritate opulentă sfidătoare a Legii, total neproductivă dar stăpână pe banii ţării şi marea masă a săracilor, liberi doar să iasă, din când în când, în stradă strigând *Jos Hoţii!*

Iar hoţii nici măcar nu catadicsesc să-i bage în seamă.

Asistăm la un fenomen de un tragism istoric, o letargie, o resemnare care nu prevestesc nimic bun pentru viitorul României pe care, probabil, doar un miracol ar mai putea-o scoate la liman.

Nimic nu lasă, însă, să se întrevadă posibilitatea săvârşirii unei minuni cu acelaşi impact ca evenimentele din acel 22 Decembrie 1989...

NOILE VALORI ALE ACCIZELOR ŞI IMPOZITELOR

Regimul accizelor şi impozitelor datorate bugetului de stat, stabilite potrivit Ordonanţei de Urgenţă 158/2001, va fi aplicat dela 1 Ianuarie 2002, în felul următor: el va fi determinat prin transformarea sumelor exprimate în echivalent euro la cursul de schimb valutar comunicat de BNR pentru ultima zi a fiecărui trimestru. Pentru perioada Ianuarie-Martie 2002, valoarea accizelor va fi calculată în funcţie de ultimul curs comunicat de BNR pentru luna Decembrie. Până în prezent, valoarea accizelor era calculată prin transformarea sumelor exprimate în echivalent euro la cursul de schimb valutar comunicat de BNR pentru ultima zi a fiecărei luni.

Actul normativ prevede clasificarea produselor supuse accizării şi impozitării conform nomenclatorului utilizat de ţările Uniunii Europene.

Accize mai mari cu 8% la alcool

Astfel, pentru un hectolitru de alcool etilic, distilate de origine agricolă, băuturi alcoolice distilate, precum şi pentru un hectolitru de produse care sunt incluse în categoria produselor destinate industriei alimentare sau consumului, care conţin alcool etilic rafinat, valoarea accizei este de 70 euro, în creştere cu 8% faţă de valorile din acest moment, de 65 de euro/hectolitru.

În ceea ce priveşte vinurile, actul normativ prevede accize pentru vinuri liniştite de 0,55 euro pentru fiecare grad alcoolic dintr'un hectolitru. Vinurile obţinute din hibrizi dela producători direcţi sunt accizate cu 2 euro fiecare grad alcoolic dintr'un hectolitru, în timp ce vinurile spumoase şi cele speciale sunt accizate cu 2,75 euro.

Noul regim al accizelor introduce, în premieră, termenul de grad Plato, care reprezintă greutatea de zahăr exprimată în grame, conţinută în 100 de grame de soluţie măsurată la origine la temperatura de 20/4 grade Celsius.

Gradul Plato este folosit pentru accizarea berii, urmând ca producătorii independenţi de bere cu o capacitate de producţie anuală cuprinsă între 100.000 şi 200.000 de hectolitri să plătească 0,44 euro pentru fiecare grad Plato dintr'un hectolitru, în timp ce producătorii care deţin capacităţi între 50.000 şi 100.000 de hectolitri vor plăti 0,41 euro pentru fiecare grad Plato dintr'un hectolitru, iar cei care au capacităţi de până la 50.000 de hectolitri vor plăti 0,38 euro pentru fiecare grad Plato dintr'un hectolitru.

Accizele pentru băuturile fermentate, altele decât berea şi vinul, cât şi pentru produsele intermediare din alcool au fost stabilite la 2,30 euro pentru fiecare grad alcoolic dintr'un hectolitru.

Pentru produsele din tutun, valoarea accizelor va fi, dela începutul anului 2002, de 2,42 euro plus o cotă de 33% din preţul maxim de vânzare cu amănuntul declarat, raportat la 1.000 de ţigarete.

În cazul ţigaretelor şi ţigărilor de foi, acciza va fi de şapte euro pentru fiecare o mie de bucăţi. Pentru tutunul destinat fumatului, acciza a fost stabilită la 15,40 euro pe kilogram, în timp ce pentru tutunul destinat rulării în ţigarete acciza va fi de şapte euro pentru un kilogram.

Cresc accizele la carburanţi şi cafea

În ceea ce priveşte carburanţii auto, noul regim de accizare prevede o creştere dela 270 de euro/tona la 290 de euro/tona pentru benzina cu plumb, dela 220 de euro/tona la 235 de euro/tona la benzine fără plumb şi dela 105 euro/tona la 115 euro/tona la motorine.

Valoarea accizelor va creşte şi în cazul cafelei. Astfel, noile accize pentru o tonă de cafea verde sunt de 800 de euro/tona, faţă de 775 de euro/tona, în prezent, iar pentru cafeaua prăjită, inclusiv cafea cu înlocuitori, de 1.200 de euro/tona, în comparaţie cu 1.035 de euro/tona, în prezent. Valoarea accizei pentru cafeaua solubilă a rămas aceeaşi, de 4,50 euro pe kilogram.

Autoturismele vor fi accizate

În cazul autoturismelor echipate cu motor pe benzină sau cu motor Diesel, care au un grad normal de poluare, accizele vor fi de 1% din valoare, la o capacitate cilindrică sub 1.601 centimetri cubi.

De asemenea, pentru maşinile echipate cu motor pe benzină care au o capacitate cilindrică de peste 2.500 centimetri cubi şi cele echipate cu motor Diesel cu o capacitate de peste 3.000 centimetri cubi accizele vor fi de 18% din valoare în cazul celor cu grad normal de poluare şi de 9% în cazul celor cu gradul de poluare redus. Acest grad se determină de către Registrul Auto Român.

TRADUCERI LEGALIZATE (Certified Translations)
ENGLEZA - FRANCEZA - ROMÂNA

- ACTE EMIGRARE - SPONSORARE
- DIPLOMĂ, FOAIE MATRICOLĂ FACULTATE - LICEU
- CERTIFICAT NAŞTERE - CĂSĂTORIE - DIVORŢ
- RESUMÉ - C.V.
- ANUNŢURI, RECLAME, BROŞURI, MANUALE
- PAGINI WEB IN HTML

POST-SCRIPTUM TRANSLATIONS
Tel: 416-587-6603
http://PostScriptum.Netfirms.com

Visul unei nopţi de tranziţie

De ceva timp încoace se conturează tot mai clar tendinţa fiecărui guvern de a lăsa ceva în urmă, care să devină ori o potenţială sursă de capital electoral, ori, pur şi simplu, o emblemă a sa.

Legislatura care şi-a încheiat mandatul în Decembrie anul trecut, a susţinut şi încurajat proiectul Patriarhiei de a înălţa o impunătoare Catedrală a Mântuirii Neamului. Schimbarea ce a survenit în urma votului popular din 2000 se pare că, sub acest aspect, nu a adus nimic nou. Aşa se face că un alt proiect, probabil şi mai temerar, se înalţă la orizont, conotaţia sa mutându-se în sfera laicului profund făcând apel la o istorie care, dincolo de mit, chiar şi noi, Românii, nu putem şti cât de reală este.

Este vorba de Dracula Park, un demers care a încins spiritele, născând controverse peste controverse, multe din ele pe bună dreptate. Cum orice edificiu menit să dureze înainte de toate are o nevoie continuă de capital (banii sunt necesari în egală măsură şi la înălţare, şi la întreţinere şi chiar şi la demolare), cum guvernanţii şi, în sens larg, societatea civilă acceptă aceste iniţiative (şi într'un caz şi într'altul, sondajele au relevat o majoritate covârşitoare de susţinători), înseamnă că Românii, financiar, o duc excelent, iar tot ce se vehiculează în mediile occidentale pe marginea fenomenului sărăciei, indisolubil legată de corupţie, este o mare minciună. Nu văd care altă concluzie s'ar putea desprinde din logica acestui raţionament, iar dacă am încerca să ne imaginăm o altă iniţiativă similară a unui alt guvern de după 2004, cu siguranţă concluzia indusă ar putea deveni o usturătoare certitudine.

Pentru a-mi exprima punctul de vedere la modul cel mai tranşant posibil, voi spune că nu sunt de acord cu nici unul din proiecte. Nu accept, nu din principiu, ci pentrucă realmente situaţia financiară actuală a României nu permite împlinirea unor asemenea visuri îndrăzneţe care înclină prea mult spre grandomania ceauşistă din care am văzut cu toţii ce-a ieşit. Nu cred c'ar fi înţelept să ne facem iluzii trăgând cu ochiul în curtea prosperă a vecinilor din Vest, care au toate motivele să-şi permită un Disneyland, ori altă formulă de investiţie a unui surplus financiar. Hotărîrea neclintită de a construi acest parc, neţinându-se cont de nici un avertisment, precum şi timpul foarte scurt în care se speră a fi realizat, demonstrează că nu se are în vedere atitudinea croitorului înţelept care, înainte de a tăia o dată, măsoară de şapte ori. În această situaţie, un posibil eşec s'ar putea răsfrânge asupra celor ce vor urma care, în loc să se concentreze asupra stringenţelor respective, vor trebui să repare greşelile noastre.

Dacă totuşi există voinţa de a face ceva, banii ar trebui redirecţionaţi pe căi deja existente şi care au o nevoie acută. Să ne gândim la cât de mult şi-ar putea spori Biserica autoritatea, văzută aici în primul rând ca instituţie, în rândul unor credincioşi cvasi-debusolaţi, dacă din banii rezervaţi catedralei s'ar împărţi raţional fiecărei parohii, proporţional cu necesităţile sale. Am fi prea idealişti dacă am crede că apostolatul are nevoie numai de voinţă şi bună-intenţie... În vremea în care trăim, cred că sunt necesari bani care să-l poată promova.

La fel s'ar putea proceda şi cu fondurile destinate proiectului Dracula Land. Acest gen de iniţiative sunt necesare într'o ţară care nu are prea multe de oferit din istoria sa, dar România, slavă Domnului, din acest punct de vedere are destule. Există atâtea monumente, atâtea mărturii minunate ale istoriei unui popor minunat care sunt la un pas de a ceda în lupta cu timpul şi, mai nou, cu ignoranţa noastră. Acestea ar putea atrage cu siguranţă un procent de 70% de străini şi nu de Români, cum bombastic se estimează la Dracula Park. Turismul românesc nu se va putea dezvolta şi, implicit, nu va ajunge la standardele pe care le cer ţările dezvoltate doar cu Dracula Park.

Turismul se fudamentează în primul rând pe ceea ce este, mai puţin pe ceea ce ar putea fi... (în speţă, un parc de distracţii). De asemenea, este foarte greu de crezut că fenomenul *kitsch*-ului care îmbâcseşte piaţa turistică a unei ţări care cum se poate constata, nu-şi cunoaşte priorităţile, nu-şi va băga coada într'un astfel de plan.

De fapt, tevatura cu gânduri peste puterea Românului o putem asocia cu imaginea inestetică, dar foarte subiectivă a unui Pom de Crăciun neîmpodobit, ba, mai-mult, cu câteva crengi care stau să cadă, dar care, în schimb, în vârf are o stea a cărei strălucire şi frumuseţe să concure cu cele multe ale vecinilor dinspre Apus...

Şi în acest caz, se pot găsi înlocuitori corespunzători stării de fapt a Românului. Printre acestea, cea mai viabilă ar putea fi crearea unor societăţi locale pe acţiuni, care să exploateze şi să întreţină fondul turistic existent, activitatea acestora fiind coordonată de ministerele de resort (turism, cultură şi culte).

Trecând peste toate întrebările, frământările atari proiecte îşi pot avea explicaţia lor: să fi înţeles oare cei care-l promovează un principiu vechi de când lumea, dar foarte valabil staturii noastre de latini, anume că secretul de a avea mereu poporul urmează logica dictonului *"panem et circences"*?...

Nicolae DRĂGUŞIN
elev, 18 ani,
Alexandria

Sidicaliştii denunţă acordul social semnat cu cabinetul Năstase

Peste 15.000 de manifestanţi au participat la mitingul organizat la Bucureşti, de Blocul Naţional Sindical sub deviza *"La capătul răbdării"*. În timpul manifestaţiei - desfăşurate fără incidente în Piaţa Revoluţiei şi în Piaţa Victoria - liderii Blocului Naţional Sindical au criticat politica *"distructivă"* a Guvernului, reafirmându-şi decizia privind denunţarea acordului social. *"Am fost sancţionaţi de membrii de sindicat, suntem condamnaţi şi de opinia publică pentru greşeala - pe care ne-o asumăm - de a fi crezut în bunele intenţii ale guvernului PSD atunci când am semnat acordul social. De fapt, noi nu ne-am dat seama că acest document nu înseamnă altceva decât un atac de cord social"*, a declarat secretarul general al BNS, Matei Brătianu, dela tribuna instalată în Piaţa Revoluţiei.

Potrivit liderilor sindicali, protestele au fost generate de faptul că nu au fost încurajate dezvoltarea, progresul sau relansarea vreunei ramuri în activitate. Dela tribuna din Piaţa Revoluţiei, liderii altor ramuri industriale au condamnat, la rândul lor, politica dusă de Guvern. *"Industria aeronautică a început cu Aurel Vlaicu şi se termină cu Adrian Năstase"*, afirmă liderii industriei aeronautice. De asemenea, sindicatele constructorilor se plâng că singurele schele care se mai ridică în ţară apar numai la mitinguri.

Liderii BNS exclud încheierea unui nou acord social cu Executivul, în condiţiile în care au fost încălcate flagrant prevederile celui încheiat în Februarie 2001. Ei consideră că revendicările sindicale sunt *"de bun simţ"*: o scădere a impozitului pe salariu, încadrarea în condiţii deosebite şi speciale de muncă a unor categorii de salariaţi excluse abuziv prin legea pensiilor, precum şi acordarea nediscriminatorie a tichetelor de masă.

Nu în ultimul rând, sindicaliştii cer un salariu minim de o sută de euro - echivalentul a 2,8 milioane lei - arătând că, la preţurile actuale, salariile Românilor nu mai acoperă nici măcar plata întreţinerii locuinţei. *"O viaţă de muncă nu trebue umilită printr'o pensie mizeră. Dacă tot ne aliniaţi la preţurile europene, alinia-ţi-ne şi la salariile din lumea occidentală"*, au susţinut liderii sindicali.

Pe tot parcursul manifestaţiei protestatarii au strigat lozinci antiguvernamentale, cum ar fi *"Guvernul este groparul economiei"*, *"Jos mafia"*, *"Jos mincinoşii"*, *"Politicienii huzuresc, muncitorii zgribulesc"* şi au avut pancarte pe care scria *"Legea 19 - o Românie fără pensionari"* şi altele.

Sloganurile manifestanţilor au fost susţinute de *"Fanfara din Cugir"*, mitingul începând cu intonarea imnului naţional şi fiind finalizat cu huiduieli la adresa imnului Internaţionalei Socialiste. Protestul a fost - în opinia organizatorilor - un semnal de alarmă tras Guvernului, ei considerând că s'a ajuns în situaţia în care, în România, se moare de foame.

Într'o scrisoare deschisă adresată Premierului Adrian Năstase, liderii BNS precizează că *"nici politica monetară şi de credit, nici fiscalitatea şi nici cheltuielile publice, părghii fundamentale ale unui guvern, nu sunt utilizate în bugetul anului viitor pentru a susţine declaraţiile unei creşteri economice de cinci la sută"*.

"Salariatul român - de la care se aşteaptă pâinea şi kilowaţii ieftini - a devenit un handicap perpetuu în cale", se mai arată în documentul amintit. Dumitru Costin, preşedintele BNS, i-a anunţat pe manifestanţii adunaţi în faţa Palatului Victoria că o delegaţie a confederaţiei a depus o listă de revendicări la Guvern. Potrivit liderului BNS, nerezolvarea solicitărilor cuprinse în listă ar face ca *"guvernanţii să petreacă sărbătorile alături de sindicalişti, în Piaţa Victoriei"*.

Mitingul BNS are loc la o săptămână după ce o altă confederaţie sindicală - CNS *"Cartel Alfa"* - a scos în stradă câteva mii de oameni, care au cerut salarii mai mari şi o mai bună protecţie socială.

Marius Opran,

Secretar de stat la Ministerul Administraţiei Publice Locale, a fost cercetat pentru spălare de a bani în cazul Bancorex

Un personaj dubios este păstrat în funcţia de secretar de stat la Departamentul de Integrare Europeană dela Ministerul Administraţiei Publice. Este vorba de Marius Opran, un fost agent în Direcţia de Informaţii a Armatei, care mai întâi a făcut parte din PDAR, iar apoi din PDSR. Înainte de Decembrie 1989, Opran s'a ocupat cu vânzările de arme.

Opran a fost implicat în celebra afacere *"Cobra"*, dar numele său este celebru mai degrabă datorită spălării de bani. În acest sens, în 1997 fiind declanşată o anchetă a INTERPOL-ului, Marius Opran trimitea bani prin diverse conturi de fonduri care apoi ajungeau în conturi la Bancorex. Până la urmă, ancheta împotriva lui Opran a fost stopată, iar el propulsat într'o funcţie de secretar de stat.

Acţionar la 8 firme

Demn de remarcat este că Opran este acţionar la o grămadă de firme, printre care: *Global Communications Services România SA, Medical & Pharmaceutical Products International Trading SA, Rom Lock SA, Rom Exess SA, Romanian Doors SA, Romanian Trade Promotion Development SA, Total Custom Services SA, O.V. Aviation ltd.* - Ultima companie, ce.. prin care s'a încercat derularea afacerii *"Cobra"* în România, are sediul central în Cipru, dar adresa este la o căsuţă poştală dela Nicosia.

Trebue menţionat faptul că Opran nu are nici o pregătire în domeniul relaţiilor internaţionale sau în administraţia publică locală.

Aurel BĂDĂIAN

CNSAS SE AFLĂ "ÎN BLOCAJ ŞI SUB PRESIUNI POLITICE", AFIRMĂ TICU DUMITRESCU

Iniţiatorul legii privind accesul la dosarele Securităţii, Constantin Ticu Dumitrescu, consideră că activitatea Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS) se află *"în blocaj"* şi dovedeşte *"lipsă de transparenţă"*.

Dumitrescu, care a petrecut jumătate de an studiindu-şi dosarele, cere CNSAS să prezinte public numărul dosarelor de Securitate preluate dela deţinătorii de arhivă, din cele două milioane înregistrate în 1993.

"Trebue să mă refer negativ şi la tergiversările repetate privind deconspirarea nominală a unor slujitori ai bisericii, ai mass-media etc.", a adăugat iniţiatorul legii privind dosarele.

Ticu Dumitrescu afirmă că singura explicaţie în acest sens ar fi existenţa unor presiuni politice asupra CNSAS, în aşteptarea unei modificări a legii care să nu mai dea dreptul deconspirării. El mai afirmă că în România nu a fost deconspirat nici un spion sau ofiţer acoperit.

Dumitrescu crede că, pentru a-şi face datoria, CNSAS ar trebui să aibă de cinci ori mai mulţi angajaţi.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

MUZICA-VIDEO CARTI-ZIARE

din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!

MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICĂ CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMÂNIA

VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89 Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun

CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.

ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul", "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form.AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc

Cereti formulare si liste gratis!

ARTIMMEX

4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel: (416) 332 9777 - Fax : (416) 332 8777

Dezvăluiri

COMISIA SENATORIALĂ PENTRU CERCETAREA EVENIMENTELOR DIN DECEMBRIE 1989

STENOGRAMA AUDIERII COMANDORULUI (r) RADU NICOLAE, DIN 14 IUNIE 1994 (ORELE 9-13). ŞEDINŢA ÎNCEPE LA ORELE 9.00. ESTE CONDUSĂ DE DL. SENATOR VALENTIN GABRIELESCU

Urmare din numărul trecut:

DL. RADU: - Nu vă supărați, dar dacă fac elogiu mamei mele, trei lucruri, m'a învățat. în primul rând trebue să-i mulțumesc că mi-a dat o sănătate relativ bună. În al doilea rând trebue să-i mulțumesc că m'a învățat să iert. Și în al treilea rând - că mi-a dat, așa, și un pic de minte, ca să pricep anumite lucruri.

Dl. GABRIELESCU: - Când ați fost eliberat?

Dl. RADU: - Eu am fost eliberat pe data de 10 Februarie 1987, aproape la o lună de zile după decret. M'au mai ținut, vă spun, după...

Dl. GABRIELESCU: - Și pe urmă ce ați făcut?

Dl. RADU: - Pe urmă mi-au luat dreptul la pensie, m'am judecat cu ei ca să-mi dea pensia. Nu mi-au dat-o. Și m'au trimis să lucrez, ca ingîner stagiar... Și am lucrat până în Septembrie, când am împlinit 60 de ani și când, după lege, mi s'a dat pensia. După care au urmat evenimentele...

Dl. GABRIELESCU: - Și pe urmă, ce ați mai făcut?

Dl. RADU: - Ce am făcut - știți: cu întâlnirile, scrisorile lui Rațiu, Majestății Sale și altele...

Dl. GABRIELESCU: - Da, și până când astea... cu scrisorile n'a ieșit nimic! Până la urmă...

Dl. RADU: - Păi, n'a ieșit pentrucă Dl. Ion Rațiu era la Sermath - în Elveția - și eu... scrisoarea trebuia să o trimită și să o transmită BBC-ul și Europa Liberă pe data de 19 Decembrie... Dl. Ion Rațiu m'a sunat pe data de 22 Decembrie, prima dată dela Sermath...

Dl. GABRIELESCU: - Unde v'a sunat?

Dl. RADU: - Acasă !

Dl. GABRIELESCU: - Păi știa numărul Dvs.?

Dl. RADU: -Știa! Eu i-am dat toate datele!

Dl. GABRIELESCU: - Și v'a sunat și ce v'a zis?

Dl. RADU: - M'a felicitat pentru revoluția care...

Dl. GABRIELESCU: -Acuma să ne spuneți Dvs., practic, în zilele alea, ce ați făcut?

Dl. RADU: - Pe data de 21 am fost avertizat să părăsesc Bucureștiul!

Dl. GABRIELESCU: - Să părăsiți? Cine v'a avertizat?

Dl. RADU: - Un telefon dela Armată. Cineva dela Armată...

Dl. GABRIELESCU: - Cum? Oficial sau un sfat?

Dl. RADU: - Nu, m'a sunat cineva, aveam și noi un sistem. Și... un om care deținea o funcție importantă în Armată. Și m'a avertizat să părăsesc Bucureștiul, că e mai bine...

Dl. GABRIELESCU: - Asta pe 21...

Dl. RADU: - Pe 21, vă spun, după masă - am reușit să mă sustrag și să plec la Constanța... Am stat acolo ascuns la cineva... Pe 22, când s'au întâmplat evenimentele, m'am dus în port. La cel care era șeful Departamentului Transporturi Navale și care îmi fusese subaltern în marină. Era, acum, amiral. Și atunci l-am sunat de acolo pe Stănculescu. Și i-am spus: *"Domnule, dă voie să se facă..."*, că ăsta mi-a spus că nu dădea voie să se facă demonstrații pro-revoluționare în Portul Constanța, decât cu aprobarea lui Stănculescu. Și, atunci, am pus mâna pe telefon și am spus: *"Maestre ce facem? Ala a întins-o și..."* Unde l-am găsit? La minister. Pe 22, vă spun cam când: către ora... după ora 15, în orice caz, între 15 și 17... Nu mai... Și el a zis: *"Mă, dacă puteți să faceți..."*, dar destul de încert, așa, era foarte ambiguu...

Dl. GABRIELESCU: - Și pe urmă?

Dl. RADU: - Și pe urmă, după ce am văzut spectacolul dela televizor, am stat... și a trimis Militaru... Nu m'am mai dus, sincer...

Dl. GABRIELESCU: - Cum, cum?

Dl. RADU: - După ce am văzut spectacolul dela televizor, nu era ce vream eu... Ce am gândit eu... Și am stat alături. M'a chemat Militaru pe data de 30 Decembrie - a trimis o mașină după mine. Am participat atunci cu strada, cu poporul...

Dl. GABRIELESCU: - La Constanța?

Dl. RADU: - Nu, am revenit la București... Cu *"Olé, olé..."* Așa... iar pe 30 Decembrie m'a chemat Militaru și am avut o discuție între patru ochi și i-am spus că nu merg cu echipa. Eu sunt foarte încăpățânat, eu am... știu eu... reacțiile mele la...

Dl. GABRIELESCU: - Când ați revenit în București?

Dl. RADU: - Pe 22 - noaptea.

Dl. GABRIELESCU: - Și când v'ați întâlnit cu Militaru?

Dl. RADU: - Eu n'am participat la nici un fel de circ și teatru...

Dl. GABRIELESCU: - Ați stat acasă...

Dl. RADU: - Cu lumea, pe stradă... m'am întâlnit cu diverși... prieteni, generali...

Dl. GABRIELESCU: - Erați înarmat?

Dl. RADU: - Nu.

Dl. GABRIELESCU: - Păi, teroriștii? Ce ați făcut cu ei? Nu vă împușcau teroriștii pe străzi?

Dl. RADU: - Plecaseră dela Periș...

Dl. GABRIELESCU: - Cum, cum ?

Dl. RADU: - Plecaseră dela Periș.

Dl. GABRIELESCU: - Cum e asta - dela Periș? Ia să ne spuneți și nouă !

Dl. RADU: - Păi, a fost un tren acolo, de unde au plecat niște grupe, din astea, îmbrăcate în treninguri.

Dl. GABRIELESCU: - S'au urcat în tren, sau au coborît din tren?

Dl. RADU: - Au plecat, după care s'au deschis granițele...

Dl. GABRIELESCU: - Ahaaa! Da, stați puțin. Asta cu teroriștii - este interesant! Deci erau mulți?

Dl. RADU: - Păi, dacă era cam un trenuleț...

Dl. GABRIELESCU: - Un tren?

Dl. RADU: - Păi fiți sigur !

Dl. GABRIELESCU: - Și oamenii ăștia au plecat, unde?

Dl. RADU: - Cu trenul...

Dl. GABRIELESCU: - Cu trenul... într'o direcție necunoscută?

Dl. RADU: - Inconu... (rumoare)

Dl. HOSSU: - Dar cine erau?

Dl. RADU: - O să aflați, când vor scrie alții memoriile...

Dl. SĂNDULESCU: - Domnule comandor, noi, comisia, avem tocmai datoria asta, să scriem ce s'a întâmplat atuncea, și uite că ne împiedicăm că Dvs. nu vreți să ne spuneți! De chestia asta cu Perișul - știm și noi câteva lucruri, dar poate că, dacă am pune cap la cap și ce știți Dvs...

Dl. RADU: - Știți că a plecat un avion, n'a plecat un avion dela... Otopeni?

Dl. SĂNDULESCU: - Știu că a plecat un avion dela Otopeni, dar...

Dl. RADU: - Am eu figură de... individ care... în primul rând eu respect conceptele. A vorbi de revoluție în România este...

Dl. SĂNDULESCU: - O blasfemie!

Dl. RADU: - O insultă la adresa conceptului de revoluție! Este ca și când ai scuipa pe acest concept... Dar din punct de vedere al faptelor, hai, dacă acceptăm demersul politologic: ce este o revoluție - n'are nici pe departe, la noi, trăsăturile unei revoluții! A fost... Eu și știu directori care au fost pregătiți pentru chestia asta, să aducă oamenii în stradă... Și eu am fost pe la ei, și pe la *"Timpuri Noi"*, și pe la alții, am bătut multe drumuri! De aia, v'am spus, că a fost o perioadă în care noi am bătut multe drumuri... foarte clare, și pe la actualul RATB și prin altă parte. Deci, a fost vorba de ce a fost!

Dl. GABRIELESCU: - Hai, să lămurim treaba asta, domnule comandor. Fiindcă am ajuns exact la subiectul care face obiectul cercetării noastre. Conform Dvs., a fost un act pregătitor, care...

Dl. RADU: - Nu. El poate fi mai mult socotit ca o expresie a acelei nemulțumiri care a existat în societatea românească.

Dl. GABRIELESCU: - Acuma, fiindcă Dvs. aveți atâtea legături în București, după ce ați ieșit din pușcărie, v'ați întâlnit cu foștii Dvs. colegi? Sau ați evitat?

Dl. RADU: - Ultima mea întâlnire, de pildă, cu un om pe care... și pentru care vă mărturisesc sincer, din punct de vedere al valorii individului, nutresc și astăzi un mare... aș putea spune chiar admirație. Virgil! Ultima dată m'am întâlnit cu el pe data de 19 Aprilie 1990. Când i-am spus - pe treptele dela Academie: *"Băiete, eu cu voi nu defilez! Drumurile noastre se despart"*. De atunci nu ne-am mai întâlnit. Poate a fost foarte afectat de faptul că, în Piața Universității s'a dat o casetă cu studenții, care au filmat niște mărturii din astea, și au dat-o, în chip propagandistic, în Piața Universității. Deși mie mi-a repugnat și maniera și faptul că nu doream să fiu...

Dl. GABRIELESCU: - Aici eu nu prea am înțeles... Domule comador, să reluăm firul: de când ați fost eliberat Dvs. din pușcărie și până la revoluție - v'ați mai întâlnit cu...

Dl. RADU: - Numai cu Militaru. Am fost la el acasă de câteva ori.

Dl. GABRIELESCU: - ...după ce ați ieșit din pușcărie, v'ați întâlnit numai cu Dl. Militaru și ați mai discutat...

Dl. RADU: - Deși am avut interdicție! Eu trebuia să mă întâlnesc cu Dl. Iliescu de vreo două ori...

Dl. GABRIELESCU: - După pușcărie!

Dl. RADU: - După pușcărie. Prin Militaru. Și se aranjase o întâlnire, dar am fost chemat - vedeți, alt semn de întrebare! - am fost chemat la Inspectorat de către Gl. Vasile Gheorghe care mi-a spus *"Dacă te duci la Militaru* - Militaru m'a sunat acasă ca să trec pe la el, așa că se știa -, și mi-a spus: *În poartă la Militaru te arestăm!"* Vă dați seama că nu era prea vesel să mă mai văd odată arestat. Dl. Vasile Gheorghe trăiește, e viu... Și nu m'am dus. Și așa a fost ratată o întâlnire cu Iliescu, după aceea, încă o întâlnire.

Dl. GABRIELESCU: - Cu Iliescu ați vrut să vă întâlniți Dvs., sau cum?

Dl. RADU: - Și da și nu. Ea a fost pusă la punct prin Militaru. La Militaru mă duceam fără telefon. Dar atunci trebuia să-mi spună locul și data întâlnirii.

Dl. GABRIELESCU: - Lui Militaru nu-i era frică să se întâlnească cu un *"bandit"* ca Dvs.?

Dl. RADU: - Nu, nu.

Dl. GABRIELESCU: - Și, el v'a propus să vă întâlniți cu Iliescu?

Dl. RADU: - Există niște probleme care - ca să vorbesc și eu ca *"Tața Leana"* - niște probleme care ne privesc pe un anumit număr de oameni. Deocamdată, din păcate, nu le putem clarifica. Date fiind distanțele astronomice dintre unii și alții...

Dl. GABRIELESCU: - Deci, Dvs. ați stat cuminte, v'ați întâlnit cu Dl. Militaru, așa, clandestin...

Dl. RADU: - Cu el... Ioniță a predat lui Militaru un gen de activitate în Armată, mie - alt gen, de activitate. Și noi ne-am întâlnit - după ce am ieșit eu din pușcărie - ca să...

Dl. GABRIELESCU: - Ca să reluați firul...

Dl. RADU: - Să punem... și s'au pus destul de bine - dacă nu se întâmpla în Decembrie, se întâmpla în Februarie!

Dl. GABRIELSCU: - Deci, n'ați făcut mai nimic după asta, decât că ați vorbit cu Militaru și ați mai pus țara la cale, cum să faceți și cum să dregeți...Că nu s'a întâmplat nimic!

Dl. RADU: - Lăsați-o așa, lăsați-o în varianta asta!

Dl. GABRIELESCU: - Da, ce să facem, dacă nu vreți să ne spuneți altceva. Da. În sfârșit, și a venit Decembrie - ați plecat la Constanța și ați venit înapoi...

Dl. RADU: - Singura mea activitate - să zic așa - legată de 22 Decembrie, de revoluție, a fost acel telefon dat lui Stănculescu din biroul din Constanța... al Contraamiralului Plăviciosu.

DL. GABRIELESCU: - Și pe urmă ați venit în București.

Dl. RADU: - Și am venit la București, și am fost spectator - ca toată lumea. Seara - la televizor, ziua...

Dl. GABRIELESCU: - Cum, Domnule comandor, păi Dvs. o viață întreagă v'ați riscat libertatea, și poate, și viața pentru ca să-l răsturnați pe Ceaușescu, și când a venit ocazia asta, nesperată, Dvs. umbalți pe stradă! Aici nu mai înțeleg.

Dl. RADU: - Eu am plecat la defilare cu un... pe un anumit drum și cu o anumită echipă... Când am văzut ce am văzut, între timp, vreau să vă spun, că l-am cunoscut pe, prin D-na Ruxandra Garofeanu, m'a dus cineva la ea, pentrucă, în perioada după ce am ieșit din pușcărie, am căutat să-mi lărgesc niței terenul. Urma să mă întâlnesc cu Pleșu și mai cu altă lume. În toată această activitate - după ieșirea din pușcărie - care era mult mai febrilă, mai concentrată - pe termene, pe... plus, realitățile cu grupul de ofițeri cu care am avut legătură în permanență.

Va urma

TÂRGOVIŞTE, DECEMBRIE 1989

UN PROCES - CAPCANĂ

Col.(r) Marin PÂRVULESCU

În viziunea organizatorior, ***judecarea şi executarea cuplului Ceauşescu trebuia să fie episodul final al revoluţiei trucate.***

Procesul dela Târgovişte fusese astfel conceput încât să răspundă tuturor întrebărilor previzibile ale populaţiei în cazul în care, după participarea *"în direct"* la revoluţie cu ajutorul televiziunii *"libere"*, ar mai fi avut îndoieli în privinţa cunoaşterii adevărului.

Prin acest proces-paravan urma să se acrediteze definitiv părerea că cei 60.000 de oameni, (cifră invocată în rechizitoriu), fuseseră asasinaţi de către teroriştii aflaţi în slujba dictatorului şi care aveau să continue masacrarea populaţiei atâta timp cât acesta mai era în viaţă şi deci mai putea fi salvat. De aceea, pentru restabilirea ordinei şi siguranţei, pentru prevenirea otrăvirii surselor de apă şi a unor asasinate în masă care aveau să atingă punctul culminant de Anul Nou, ***era necesară dispariţia fizică cât mai urgentă a lui N. Ceauşescu.*** Poporul român trebuia convins că acesta ***dăduse*** peste capul ministrului Apărării Naţionale şi a şefului Marelui Stat Major, ordin direct ***"omului său de casă", generalul V.A. Stănculescu, un obscur ofiţer care nu avea nici un fel de atribuţiuni în structurile operative ale Armatei,*** să tragă în populaţie. Dacă ar fi reuşit să fugă, Ceauşescu ar fi huzurit pe banii jefuiţi dela populaţie şi depuşi în conturi secrete din străinătate.

Procesul urma, de asemenea, să dea la iveală faţa monstruoasă a familiei Ceauşescu şi disprețul ei pentru poporul înfometat, dezvăluind că fiica dictatorului cântărea carnea pentru câini cu un cântar de aur.

Astfel de dezvăluiri, din domeniul poveştilor cu zmei şi balauri, credibile pentru un popor presupus a fi lipsit de discernământ, ***erau socotite suficente pentru ca oamenii răzbunaţi, să stea liniştiţi în casele lor şi să spere într'un comunism cu faţă umană.***

Evoluţia ulterioară a evenimentelor, avea să le joace însă organizatorilor "revoluţiei" în general şi procesului în special, o neaşteptată şi prelungită farsă. Nepricepând că nu este vorba decât de o agitaţie realizată prin manipularea populaţiei să iasă în stradă, pe fundalul căreia un grup care va pretinde că a *"emanat"* din mulţime, va acapara puterea, ***majoritatea oamenilor au crezut că este realmente vorba chiar de o revoluţie anti-comunistă şi s'au comportat în consecinţă.*** Faptul că dela primele apariţii în balcoane ale activiştilor de partid din eşalonul II, s'a strigat *"fără comunişti"*, este concludent. Departamentul de dezinformare-manipulare nu funcţionase perfect, cutia pandorei fusese în acest fel întredeschisă iar la procesul ce a urmat, capacul a fost în întregime înlăturat.

Contrar prevederilor potrivit cărora *"în zece, cincisprezece zile vor intra în normal"*, (am citat din intervenţia televizată din seara de 22 Decembrie 1989, a D-lui I. Iliescu), supuşi timp de peste un deceniu la presiuni din partea populaţiei să spună *"adevărul"*, ***reprezentanţii grupării care a acaparat atunci puterea au fost nevoiţi să iasă mereu la rampă pentru explicaţii suplimentare, nereuşind de fiecare dată decât să-şi reia falsele argumente.*** Din şirul neîntrerupt al unor astfel de intervenţii, pretins clarificatoare, sunt remarcabile prin superficialitate cele susţinute de către doi *"specialişti "* în procesul dela Târgovişte şi nu ne îndoim că vor reveni şi la această a douăsprezecea aniversare.

Argumentul principal invocat de către Sergiu Nicolaescu, devenit un fel de senator pe viaţă al PDSR (PSD) şi de către avocatul Lucescu devenit general, este acela că *"revoluţiile îşi fac propriile lor legi"*. În interpretarea celor doi, Nicolae şi Elena Ceauşescu nu puteau fi judecaţi după legile făcute de către ei înşişi, amintind ca situaţii asemănătoare proprii revoluţiilor, cazul Mussolini şi cazul familiei imperiale ruse. Dl. Nicolaescu a omis însă să adauge sau nu a cunoscut că, ***în cazurile invocate, nu a fost înscenat nici un proces şi că execuţia celor de mai sus s'a făcut de către grupuri de comando ai căror membri nu au fost niciodată identificaţi.*** Nici unul dintre guvernele care au urmat înlăturării ţarului sau *"ducelui"*, în Rusia şi respectiv, în Italia, nu şi-au asumat răspunderea pentru uciderea acestora. Dacă reprezentanţii pretinsei revoluţii române din 1989 au înscenat un proces, motivul apare foarte clar: ***să transfere în conştiinţa publică răspunderea lui N. Ceauşescu nu doar pentru perioada dictaturii, dar şi pentru consecinţele dramatice ale punerii în aplicare a scenariului înlăturării sale.***

Orice analogie cu cele două cazuri este absurdă. Mussolini şi prietena sa au fost spânzuraţi cu capul în jos, abia după ce au fost ucişi într'un camion german, în care fuseseră descoperiţi. În cazul familiei imperiale ruse, membrii grupului de comando, într'o licărire de omenie, i-au dispus pe membrii familiei ţariste, înainte de a-i executa, în faţa unui zid sub pretext că vor fi fotografiaţi. ***Nici o asemănare aşadar, a acestor cazuri, cu imaginile filmate, care au dat ocol lumii civilizate, în care condamnaţii dela Târgovişte au fost legaţi cu frânghii prin răsucirea braţelor pentru a fi târâţi la locul execuţiei.***

Mai devreme sau mai târziu, N. Ceauşescu urma oricum să fie făcut răspunzător pentru cele săvârşite sub dictatura sa. Cei care l-au înlăturat însă, ***au ales calea implicării prin manipulare a populaţiei, ca pretext al acţiunii lor, creind un context în care ura faţă de dictator să atingă o cotă maximă.***

Înscenând pentru început, tulburările dela Timişoara, (după repetiţii de testare la Braşov, Iaşi şi Valea Jiului), prin echipe de *"huligani"*, care au spart vitrine şi au jefuit magazine, ***organizatorii au creat pretextul represiunii manifestanţilor prin echipe de ucigaşi strecuraţi printre subunităţile militare sau prin ofiţeri racolaţi anterior de către conspiratori şi care au acţionat prin încălcarea regulamentelor,*** în afara prevederii ordinelor primite, ***în numele Armatei.***

Nu există confirmări, din surse credibile ***şi mai ales, nu există la unităţi şi mari unităţi ale Armatei Române, ordine venite pe cale erarhică, care să se refere la o dispoziţie a lui Ceauşescu de a se trage în populaţie,*** ba chiar în copii. Oricum, ***procurorul de şedinţă nu a prezentat astfel de dovezi.*** Ca orice alt dictator din lume, Ceauşescu era interesat în aplanarea şi nu în extinderea tulburărilor din ţară. ***Nu era în interesul lui să ordone un masacru pe care ar fi urmat să-l justifice apoi în faţa lumii întregi. Nu acelaşi interes îl aveau însă toţi cei trimişi să restabilească ordinea la Timişoara.*** Dintre aceştia s'au remarcat prin zelul în represiunea manifestanţilor, afişând o totală loialitate faţă de Ceauşescu, generalul Stănculescu şi generalul Chiţac. Subordonaţi şefului Marelui Stat Major şi prim adjunct al ministrului, gen. Guşe, ***generalii Stănculescu şi Chiţac, vor încălaca însă principiul major al "unităţii de comandă" propriu tuturor armatelor lumii şi se vor implica, peste capul generalului Guşe, în mod nemijlocit, în represiune.***

La 22 Decembrie 1989, în secundele imediat următoare momentului în care N. Ceauşescu, părăsit de către şeful gărzii prezidenţiale, gen. Neagoie, îşi va fi dat seama că a fost trădat, va apărea lângă el un general, (pe care nu-l cunoştea nici măcar după nume, potrivit declaraţiilor de mai târziu ale însuşi generalului) şi care, prezentându-se în numele părţii rămase loiale a Armatei, ***îl va convinge să părăsească clădirea aflată pe punctul de a fi asaltată de manifestanţi, cu un elicopter pe care deja îl adusese.***

"Fuga" lui Ceauşescu va fi filmată pentru ca ştirea să facă ocolul lumii şi să justifice constituirea unui Front al Salvării Naţionale, necesar ţării rămasă de izbelişte. Dacă dictatorul îl va fi crezut sau nu pe generalul Stănculescu, nu are importanţă, aceasta fiind singura sa şansă. ***Îl va reîntâlni însă în sala improvizată a tribunalului şi atunci va fi sigur (şi chiar i-o va spune), că era unul dintre "complotişti".***

În intervalul dintre momentul plecării dictatorului şi momentul prinderii sale, ***au fost ucişi oameni ceea ce este de presupus că nu se întâmpla în cazul arestării sale în clădirea CC al PCR.*** Coroborată cu implicarea sa în represiunea dela Timişoara, această nouă acţiune a generalului Stănculescu de a înlesni ceea ce se va numi *"fuga lui Ceauşescu"*, ar fi trebuit să-l plaseze în boxa acuzaţilor, atunci sau mai târziu şi învinuit pentru *"răzvrătire împotriva ordinei militare"*, soldată cu pierderi de vieţi omeneşti. Dimpotrivă, va deveni ministru al Apărării Naţionale şi va subordona şi Securitatea, în noul regim.

Contradicţiile flagrante dintre conţinutul rechizitoriului care urma să justifice condamnarea la pedeapsa capitală şi relaţiile de notorietate publică, contradicţii încă neexplicabile timp de pese 11 ani, de către reprezentanţii puterii executive şi puterii judecătoreşti, ne îndreptăţesc să emitem ***ipotezele logice care se impun.*** Astfel:

- prezenţa la proces având evidenta sarcină de supraveghere a instanţei, a generalului Stănculescu, singurul ofiţer al Armatei Române care, fie şi din motive de diversiune, jucase până în ultimul moment rolul loialităţii faţă de Ceauşescu, a constituit o imprudenţă inadmisibilă, prin care acest rol duplicitar a fost deconspirat. ***Apartenenţa generalului la grupul conspirativ a fost demonstrată, astfel că "fuga" dictatorului se dovedea a fi o înscenare, posibilă prin manipularea acestuia;***

- rechizitoriul întocmit pe baza unui scenariu anterior a conţinut date prestabilite, dinainte ticluite şi care, neactualizate s'au dovedit în totală neconcordanţă cu realităţile impuse de desfăşurarea evenimentelor; deşi pare grotesc, ***invocarea unui număr de morţi de aproximativ 50 de ori mai mare, s'a datorat*** (ca singură explicaţie), ***neîndeplinirii planului de asasinate de către "teroriştii", care din motive pur omeneşti, nu s'au dovedit suficient de zeloşi;***

- analiza declaraţiilor contradictorii şi comportamentul inconsecvent şi imprevizibil, precum şi nesiguranţa în declaraţii a principalelor persoane implicate (prezente sau nu la Târgovişte), P. Roman, Voican Voiculescu, V. Măgureanu, S. Nicolaiescu, avocatul Lucescu, V.A, Stănculescu), induce părerea că ***toţi aceştia,*** fără excepţie, ***au avut în evenimente şi în procesul lui Ceauşescu, un rol de executanţi în necunoştinţă de cauză referitor la situaţia globală;*** ei au intrat în scenă succesiv sau concomitent, uneori cu intermitenţă; ***având fiecare, de fiecare dată, sarcini delimitate, după care au trecut într'un plan secund;*** cel mai relevant în acest sens a fost I. Iliescu; ***cel puţin în trei-patru imprejurări, în toiul acelor evenimente el s'a aflat în postura de a îndeplini un rol în legătură cu care nu fusese pe deplin informat;*** va susţine şi nu avem motive de această dată să nu-l credem, că a fost chemat de acasă abia după *"fuga"* dictatorului; deşi se afla sub supravegherea Securităţii ca presupus agent al Moscovei, ***va accepta totuşi în acele momente de insecuritate, să se urce într'un vehicul blindat al Armatei, lăsându-se dus acolo unde era aşteptat;*** ulterior ***va confirma existenţa teroriştilor,*** care *"trag din toate poziţiile"*, ***precum şi a unor conturi secrete, în străinătate, ale lui Ceauşescu,*** amintite şi în rechizitoriu, ***afirmaţii pe care le va retracta ulterior;*** cea mai controversată împrejurare a fost încercarea de a informa ambasada URSS despre identitatea celor care erau în curs de a lua puterea în România, nebănuind că la Moscova lucrurile erau mai bine cunoscute decât la Bucureşti; în sfârşit, deşi pe timpul procesului în calitate deja de şef de stat, era acela care ar fi trebuit să afluiască toate informaţiile din ţară, nu a îndeplinit în nici un fel rolul de a reordona desfăşurarea în termeni credibili a procesului lui Ceauşescu şi modalitatea inadmisibilă a îndeplinirii sentinţei; acolo, la Târgovişte, lucrurile nu s'au desfăşurat după *"propriile legi ale revoluţiei"*, cum pretinde S. Nicolaiescu, ci după legile bunului plac tragico-comic, dacă nu ar fi fost vorba de un comportament aberant.

**
*

Concluzia că nimeni din România, cu una sau două presupuse excepţii (nenominalizate mai sus şi care nu fac obiectul prezentului demers), ***nu cunoştea în totalitate scenariul global pus la cale în exterior, se impune dela sine fără nici un efort major de discernământ.*** Fiecare dintre principalii protagonişti, cunoştea, potrivit unei practici deja de rutină a specialiştilor în domeniu, doar acele părţi pe baza cărora urmau a îndeplini, improvizând, sarcinile care le reveneau.

GÂNDIŢI-VĂ LA SIGURANŢA RUDELOR ŞI PRIETENILOR DIN ŢARĂ !

Scopul nostru este protecţia dumneavoastră şi a bunurilor dumneavoastră.

Sisteme de monitorizare şi alarmă la cele mai înalte standarde internaţionale, contra hoţilor şi incendiilor.

Monitorizare permanentă cu anunţarea imediată a pompierilor, poliţiei şi salvării.

APELAŢI CU ÎNCREDERE LA SERVICIILE FIRMEI NOSTRE

COMANDOR INTERNAŢIONAL

TIMIŞOARA – Tel: (011-40-56) 195-280 Fax: (011-40-92) 154-335
BUCUREŞTI – Tel: (011-40-1) 313-1552 Fax: (011-40-92) 152-065

Aminteşte-ţi, să nu uiţi

Partea a patra

Radu DUNĂREANU

Sunt scriitori care merită a rămâne în memorie chiar numai pentru o frază memorabilă, un vers, un titlu. Înainte de război, în timpul unei mese prietenești, la Paris, la mijlocul discuției, Alfred Perles a exclamat: *misiunea omului pe pământ este să nu uite!*

Ulterior, în cartea sa *Renegatul*, apărută în 1943, caracterul principal reia ideea în mod superb: ... *Misiunea omului pe pământ este să nu uite. Nu există știință, înțelepciune, nici chiar dragoste. La sfârșit totul se reduce la un singur lucru: amintirile.*

Bătrâni, poate neputincioși și singuri, privim pe geam la lumea de care nu ne mai putem bucura, lecturile devin futile, vizitele din ce în ce mai rare, deoarece prietenii dispar pe un drum fără întoarcere, vine momentul când nu ne mai rămâne decât amintirea prieteniilor trecute.

Publicând paginile scrise în decursul a peste un sfert de veac, în libertate și Exil, deși sunt fericit cu familia ce am clădit-o și o am în jur și care m'a sprijinit în momente de tristețe deprimantă, din când în când simt datoria de a ține trează memoria amintirilor legate de prietenii care, deși drastic reduși la număr, sunt tot mai aproape de sufletul meu.

Prin educație, putem să iertăm suferințele care ne-au strivit tinerețea, dar nu putem uita. Unul din lucrurile groaznice în care ideologia comunistă a realizat peste orice prevederi, a fost otrăvirea prieteniilor care, poate, începute din copilărie sau școli, ar fi continuat peste ani până la sfârșitul pământesc al vieții, poate chiar și peste.

Dar comunismul ne-a otrăvit cele mai intime sentimente și prieteniile s'au destrămat din motive de suspiciune sau din pură frică. Una dintre cele mai crude glume, sunt convins că lansată de Securitate era aceea cu.... atunci când doi prieteni discută, cel puțin unul este informatorul Securității.

Mă consider norocos că, încă dela începutul carierei mele de pușcăriaș politic, am avut șansa de a întâlni câțiva bărbați cu excepționale calități umane, de care am rămas legat și după ieșirea din infern și a căror prietenie a compensat pierderea zecilor de prieteni rămași liberi, care mi-au întors spatele din oportunism ieftin sau din pură frică. Despre unii dintre ei, trecuți în lumea umbrelor, am scris în acest ziar sau într'o carte. La începutul lui Septembrie 1959 după ani de celule, anchete, lagăre de muncă, unii dintre noi au fost înghesuiți ca vitele în sala mare a închisorii din Galați, înainte folosită ca biserică a închisorii. Eu fusesem adus dela Jilava. Eram speriat, confuz, ca cei mai mulți la începutul carierei lor de pușcăriași politici.

Dintr'o binecuvântare a soartei, sau poate datorită acelei conjuncturi pe care Goethe, mi se pare, o numea afinități elective, m'am apropiat și repede împrietenit cu două caractere ce vor imprima o urieașă influență în viața mea ulterioară, în închisoare, afară din ea și chiar aici, în libertatea democrației vestice. Mă refer la Aurelian Gulan, despre care am mai scris, care e în viață în Țară și pentru care am un respect și o afecțiune care nu pot fi cuprinse în cuvinte. Al doilea este Ion Omescu, cel numit în scrierile mele Maestrul și care ne-a părăsit, trecând dincolo cu barca lui Caron, acum aproape un an de zile.

Ardelean de origine, s'a născut la Arad în 1925 și în total a petrecut 11 ani în temnițele comuniste. În teatru a debutat la 22 de ani, dacă viața lui ar fi fost trăită în circumstanțe normale ar fi fost cel mai tânăr Hamlet din istoria teatrului.

Cu statura lui nobilă și cu fața lui de o frumusețe distinsă, având pecetea lui Hamlet, Maestrul Omescu ne-a polarizat în jurul lui, pe mine și pe alți tineri ca mine. Gândind în retrospectivă nu cred că inteligența lui analitică sau cultura lui renascentistă m'au apropiat de el, caci eram și eu intoxicat de cultură și de lecturi care mi-au netezit drumul spre o înțelegere care m'a adus în spatele gratiilor. Ceea ce m'a fascinat a fost echilibrul lui sufletesc și răbdarea cu care încerca să ne învețe să fim intelectuali de clasă chiar și în cele mai sordide condiții. A fost un adevărat Maestru al unei întregi generații, mulți au învățat dela el ceea ce nici în trei universități nu ar fi putut studia, căci cunoștințele lui erau, parafrazând pe Pico dela Mirandola, ale unuia care știa tot ce se poate ști, plus încă ceva pe deasupra. La data aceea era la a doua condamnare, căci trecuse prima dată prin chinurile Canalului Sângelui, foarte apt numit așa de prietenul nostru comun Robert Eisenbraun/Cahuleanu/Ciurunga. A doua lui arestare a fost ca urmare a acțiunii securiste de prin anii 1957-1958 de a eradica tot ce supraviețuise Canalului, Aiudului, Gherlei, minelor și altor locuri dantești de pierzanie.

Am împărțit detenția cinci ani de zile. Niciodată nu l-am văzut deprimat, deși sunt convins că suferea ca oricare dintre noi. Totdeauna era senin, gata să discute orice fațetă a unei idei, să-i învețe pe alții limba lui favorită, franceza, sau să-și cizeleze o limbă pe care o stăpânea mai puțin perfect, germana. În primăvara acestui an, la Londra, am văzut premiera piesei *Strigoii* lui Ibsen, unde și Omescu, în Țară, cu ani în urmă a jucat rolul lui Oswald. M'am surprins cu plăcere, vizionând spectacolul, căci mi-am amintit de nesfârșitele discuții, parțial în franceză, purtate pe marginea piesei, în timp ce eram împreună în carcera cu regim sever dela Gherla, discuții inițiate de Maestrul Omescu pentru a ne muta gândul și instinctele dela foamea care ne sfâșia trupul.

După 1964, Omescu a reintrat în viața lui de adevărat artist, atât ca actor cât și ca scriitor. A interpretat *Romeo, Neron, Bălcescu, Oreste, Orin, Becket* precum și roluri din propriile lui piese, atât la Iași cât și la București. În teatru are două cicluri: dramele puterii (*Veac de Iarnă, Săgetătorul, Vlad Anonimul, Rebelul*) sau altele ca *Iadul și Pasărea, El și celălalt.* În țară a scris, jucat și realizat scenariul unui film. În plus, în afară de poeziile scrise în memorie în celulele de anchetă de sub clădirea Ministerului de Interne și publicate sub titlul *Filtru*, a scris eseistică teatrală (*Sub semnul ironiei*, referitor la Coriolan și *Măsură pentru măsură*). Sunt convins că atunci avea în cap scheletul cărții lui *Hamlet, ou la tentation du possible*, publicat în Franța în 1987, premiat de Academia Franceză și apoi în românește, în țară, în 1999.

În țară ne-am revăzut de mai multe ori la Iași, București sau prin alte orașe când era în turneu, găsindu-l la fel de concentrat în gândirea lui și la fel de echilibrat. Credeam că se resemnase și că se mulțumea cu farsa ieftină a patriotismului ceaușist. Am fost greșit.

În 1972, invitat la Penclub în Franța, nu se mai reintoarce și începe a doua parte a vieții lui excepțional de creativă. În 1974 ajunge Doctor la Sorbona în studii engleze, cu Hamletul menționat mai sus, publică în 1978 masivul eseu *La métamorphose de la tragédie*, predă teatru la Maastricht în Olanda (speeldocent), montează piese în țările Beneluxului, scrie un eseu despre Othello și ultima lui carte din ciclul studiilor despre Shakespeare este despre *Furtuna* (*Shakespeare son art at sa Tempête*) publicată în 1993.

Când, la puțini ani după plecarea lui din Țară, am ajuns și eu în lumea liberă contactându-l din Austria, cu nobilitatea lui de caracter, deși trăia destul de strâns, mi-a trimis bani ca formă de împrumut, să nu jigneasc că, cu mențiunea că îi voi înapoia *când voi fi bogat.* Bogat n'am ajuns, dar am restituit împrumutul.

La un moment dat, pe la finele anilor '80, cred, s'a stabilit în Sud, în Provence (Aix en Provence) din motive de sănătate. Ne-am scris și ne-am reîntâlnit de câteva ori prin diferite colțuri din Europa, el rămânând același echilibrat și distins intelectual de rasă, fără fumuri de vedetă și viitor candidat la un scaun al Academiei Franceze. (Îmi scria în 1988: *Academia Franceză, în sânul căreia îmi urez să intru, mi-a premiat cartea despre Hamlet).*

Deși nu discuta politică, uneori o menționa. Din Maastricht, în 1980 îmi scria: *...calculez cât le trebue Rușilor până în Sudul Olandei unde mă aflu. Dar în fața Apocalipsului nici scăparea sau pieirea mea nu mai are importanță... dea Domnul să fiu o Cassandră mincinoasă...*

În 1992, la alegeri a fost în Țară și mi-a scris cu tristețe: *...am încercat să nu mă indignez ci să pricep. O boală, un traumatism psihic de 45 de ani nu se vindecă peste noapte...* Cu și mai adâncă tristețe m'a șocat cu informația: *Alecu Paleologu a fost informatorul Securității timp de 25 de ani...*

După succesul firav al convenției, tot melancolic, mi-a scris, după vizita lui la Istambul și în *halucinanta Capadochie*, cum o numea el: *...au ajuns la putere... ce vor face cu puterea? Vor ști să se înconjoare de oameni pricepuți, să-și păstreze modestia și bunul simț? Aceasta e întrebarea. Am văzut destui care au rezistat la înfrângere, câți dintre ei vor rezista la biruință? Vor ști preoții să nu-și plimbe toată ziua bârbile pe la televizor, cerând un stat ortodox?..... Și câți se vor îngrășa din distrofia morților?... mi-e teamă de spiritul balcanic...*

Rândurile acestea scrise cu îndoiala acelei trestii gânditoare hamletiene au dovedit că frica lui metafizică s'a dovedit a fi adevărată. Intelectual polivalent fiind, nu-l știam religios. De aceea am fost oarecum surprins când mi-a scris din Grecia că a fost la Athos.... *unde m'am rugat fierbinte pentru iertarea păcatelor prietenilor mei printre care vă numărați...*

Ultima dată când l-am văzut era cumplit de slăbit, dar nu s'a plâns de nimic. Își pregătea traducerea în românește a scrierilor lui din franceză și traducerea în franceză (de către el însuși) a operei lui scrisă în Țară. Totul era aranjat pe masa lui, totul clar cu scrisul lui, mai clar decât cel de mașină, vroia să *lase curat în urmă* cum mi-a mărturisit într'una din ultimele scrisori. În acest context mai publică ultimele lui piese, *L'homme qui se dit Lénine, trois farces tragiques*, în 1997. Apoi, în 1999 s'a mutat din nou la Paris, nu am înțeles de ce, unde era nefericit de orientarea stângistă a guvernului său scriindu-mi că a priceput ...ce *știam mai de mult: că viața e o poveste spusă de un nebun, a full of sound and fury...* folosind din nou Shakespeare.

Într'una din ultimele noastre convorbiri telefonice l-am întrebat de ce îmi spunea mereu că am fost *marea lui slăbiciune și mica lui dezilozie? Pentrucă*, a replicat el, *în afara simetriei frazei, nu scrii cât poți și cât ar trebui.* De aceea de fiecare dată mă întreba: ce ai mai scris? Recunosc că îl mințeam. El nu înțelegea ce înseamnă lupta economică, zilnică, de supraviețuire la un nivel mai decent. Viața lui era centrată numai în cultură, în scris, în idei.

Folosind exemplul lui Shakespeare, ultima lui carte despre subiect a fost eseul referitor la *Furtuna*. Despre pușcării, până în 1999 nu a publicat nimic. Evita subiectul. Știam că scrisese o carte despre reeducare, manuscris confiscat la a doua lui arestare. Am fost foarte fericit când, la începutul lui 1999 îmi scria: *...odată cu firul ierbii va răsări și romanul meu, L'home à la balafre (Omul cu cicatrice). Și cu asta basta...* Cartea am primit-o în Decembrie 1999, cu dedicația lui extrem de caligrafică unde spune printre altele... *această cărțulie nu este nici un capitol de istorie, nici o culegere de amintiri. Este o ficțiune scrisă la persoana întâia. Un roman....*

Am mai vorbit la telefon și, spre finele secolului, telefonul său a amuțit, deconectat. Mi-a dat destule semne să înțeleg, dar nu am fost destul de înțelept ca să traduc ultima lui scrisoare care se termina, vorbind despre roman: *...Și cu asta basta.*

Organizat până la absurd, Maestrul Omescu a lăsat totul curat și aranjat în urmă, el hotărând când sfârșitul său e oportun. A fost singurul lui act de egoism, dintr'o viață cu eleganță dăruită altora și culturii altora, când nu s'a gândit și la noi cei ce îi eram apropiați și prieteni.

Interesant este că știrea despre moartea lui mi-a dat-o Aurel Gulan, cu care ne-am întâlnit în aceeași zi, în închisoarea din Galați, plecând spre o Golgotă fără sfârșit.

Maria Globe Tours Inc.

UNDE CĂLĂTORIA MULT VISATĂ DEVINE REALITATE

Servicii de turism

- Bilete de avion
- Vacanțe la soare
- Croaziere
- Închirieri de mașini
- Asigurări medicale pentru vizitatori
- Asigurări de călătorie
- Bilete de tren
- Rezervări de locuri la hoteluri

Servicii speciale

- Curier săptămânal spre România
- Invitații pentru vizitatori
- Comenzi de alimente pentru București, distribuite la domiciliu
- Șampanie, flori și tort pentru cei dragi la aniversări

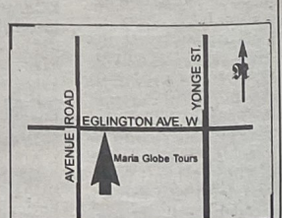

Luni - Vineri 10 am - 6 pm; Sâmbătă 10 am - 3 pm

261 EGLINGTON AVENUE WEST, TORONTO ONTARIO M4R 1B1 Tel 416 481 2227 Fax 416 481 2067

mariagt@idirect.com

Profiluri religioase

Un Sfânt Român: Monseniorul Vladimir Ghica

Printre victimele persecuţiilor religioase care s'au abătut asupra României, odată cu instalarea regimului comunist de către armata sovietică de ocupaţie, figurează - la loc de cinste - şi numele aceluia pe care celebrul filosof francez Jacques Maritain îl socotea ***"preot în lume şi preot în Biserica lui Iisus Hristos"***.

Este vorba de Vladimir Ghica, nepot al ultimului domn al Moldovei şi fiu al generalului Ion Ghica, reprezentantul diplomatic pe lângă Înalta Poartă.

El s'a născut în ziua de Crăciun a anului 1873, la Constantinopol. Din fragedă tinereţe a visat să-şi consacre viaţa Mântuitorului Iisus. Deşi în anul 1923, aflându-se la Roma a trecut dela Ortodoxie la Catolicism, Vladimir Ghica n'a renunţat niciodată la tradiţiile şi bogăţiile spirituale ale Bisericii Ortodoxe. Dimpotrivă, el le-a integrat în învăţătura duhovnicească şi le-a folosit în lupta cea bună a credinţei la care s'a angajat cu entuziasm, ca un fel de apostol laic.

Papa Pius al X-lea îl încurajează în desfăşurarea acţiunii sale creştine, apreciindu-i profunzimea trăirii, puritatea gândirii şi universalismul viziunii misionare.

Conştient de eficacitatea preoţiei în ce priveşte edificarea şi creşterea Trupului lui Hristos care este Biserica, Vladimir Ghica devine, la 50 de ani, preot. Şi ca preot, este numit rectorul Bisericii străinilor, la Paris.

Între cele două războaie, centrul activităţii sale ecleziastice a fost Franţa. Prieten cu oamenii politici ai vremii şi cei mai iluştri scriitori şi artişti, neobosit ambasador al cauzei lui Dumnezeu în lume, participând la nenumărate congrese euharistice, Monseniorul Ghica poate fi considerat, fără exagerare precursorul unei splendide opere şi asociaţii cu caracter caritativ.

Ca să poată mai uşor evangheliza cartierele sărăcăcioase ale zonei Villejuif, din apropierea Parisului, el se instală într'o baracă, trăind la nivelul unor oropsiţi de soartă. În acelaşi timp, era în permanent contact cu intelectualitatea franceză, căreia îi vorbea de Iisus Hristos cel răstignit, conform cuvintelor Apostolui Pavel: *"Căci întrucât lumea, cu înţelepciunea ei, n'a cunoscut pe Dumnezeu în înţelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale ca să mântuiască pe credincioşi prin nebunia propovăduirii crucii"* (1 Corinteni, 1.21).

Ridicat în anul 1931, de papa Pius al XI-lea, la demnitatea de *"Pronotoriu apostolic"*, Monseniorul Vladimir Ghica devine fermentul curentului de trezire spirituală care s'a creat în casa filosofului catolic Jacques Maritain. El s'a arătat a fi un excelent părinte duhovnicesc, iar învăţătura teologică şi-a făcut-o cunoscută printr'o serie de cărţi de zidire şi de orientare creştină din care citâm: *"Prezenţa lui Dumnezeu"*, *"Suferinţa"*, *"Vizitarea săracilor"*, *"Liturghia aproapelui"*, *"Ora sfântă"*, *"Gânduri pentru toate zilele"* etc.

Vladimir Ghica insistă, în lucrările sale teologice, asupra realităţii lui Dumnezeu, în prezenţa Căruia trebue să trăim continuu; asupra dragostei lui Dumnezeu, care trebue să influenţeze şi să inspire toate gândurile, toate cuvintele, toate înfăptuirile, întreaga noastră atitudine. El numeşte toate acestea *"teologia nevoii"*, îndemnându-i, astfel, pe creştini să se pună astfel în serviciul slujirii aproapelui.

Cel de-al Doilea Război Mondial îl surprinde în România, unde venise încă din anul 1939, să-şi revadă familia şi prietenii. Aici se dedică alinării suferinţelor celor refugiaţi la noi, cum este cazul Polonezilor, şi al celor urmăriţi şi persecutaţi de poliţie, după instaurarea opresiunii comuniste.

În anul 1952 este arestat, judecat şi întemniţat la Jilava. Se stinge din viaţă la 16 Ianuarie 1954, istovit de foame şi de frig, pe o rogojină a sinistrei puşcării subterane. Pentrucă - aşa cum scria Monseniorul Vladimir Ghica - noi *"suferim proporţional cu dragostea de care suntem capabili (...) ferice de cei ce iubesc pe Dumnezeu, căci ei nu se mai întreabă dacă sunt fericiţi sau nefericiţi..."*

Sergiu GROSSU

JERTFA
din 13 Ianuarie 1937

Pentru ce au luptat şi au murit Moţa şi Marin la Majadahonda? Forţele Anticristului voiau distrugerea Civilizaţiei Creştine. Aceşti martiri ai Neamului Românesc au căzut cu arma în mână, în Spania, apărând Europa şi Creştinătatea. Trupurile lor au fost aduse în România şi sute de mii de oameni au îngenuncheat în faţa sicrielor, a trenului mortuar, care a străbătut întreaga Ţară.

Mărturie:
Ianuarie 1937, în gara Cluj

Eram în Ianuarie 1937 elev în clasa a cincea, la liceul George Barițiu din Cluj. Trenul special cu trupurile neînsufleţite ale celor doi eroi - Ionel Moţa şi Vasile Marin - sosi la Cluj. Aici a fost şi cea din urmă şedere a lui Ionel Moţa, de două zile, în casa ilustrului profesor Ion Chinezu, bunul său prieten, cum avea să-mi povestească acesta, arătându-mi şi canapeaua pe care Ionel Moţa poposise în ultimele-i zile din ţară.

De asemenea, la moartea lui Ionel Moţa, Ion Chinezu a premers ultimul număr din strălucita sa revistă *"Gând Românesc"* cu un omagiu adus lui Ionel Moţa.

Aici, la Cluj, prohodul era programat în Piaţa Gării, unde fusese ridicat un podium, la ora amiezii.

În mod tacit, s'au suspendat ultimele două ore la noi, la liceu. Deşi n'aveam nici un profesor legionar înregimentat, ţineau şi ei să fie martori la această neobişnuită ceremonie.

Am mers şi noi elevii la gară, unde am ajuns când prohodul era în plină desfăşurare pe estrada ridicată în mijlocul Pieţii. Oficia un sobor de preoţi, în faţa celor două sicrie, înfăşurate în pânze tricolore. Vedeam şi fruntaşi legionari, dintre care l-am recunoscut pe Bănică Dobre, cu braţul într'o eşarfă atârnată de gât.

După încheierea serviciului religios, sicriele au fost purtate pe braţe de legionari în cămăşi verzi. M'a frapat scurtimea neobişnuită a sicrielor, ca şi cum ar fi fost croite pe măsura unei jumătăţi de om, iar imaginea asta m'a urmărit multă vreme.

Cortegiul s'a apropiat de locul unde mă aflam, acesta intra pe peronul gării printr'o portiţă laterală, destinată transportului de mărfuri.

În urma sicrielor, păşea Căpitanul. L-am recunoscut după fotografiile lui din epocă, tot mai răspândite prin publicaţiile legionare; erau şi portrete tipărite în format de carte poştală. Dar în timp ce acolo apărea un bărbat tânăr, ca un Apollo, aici înainta un om înalt, îmbătrânit prematur, cu părul încărunţit, cu faţa brăzdată de trăsături adâncite. Şi mai presus de toate, ochii profunzi, cu o expresie caldă, prietenească. Înainta îmbrăcat în negru, cu un palton gri dela confecţii, de 1.800 lei, cum avea şi fratele meu mai mare. Trecând la câţiva paşi de mine, cu spatele aplecat, căutam să regăsesc semeţia tânărului din portrete.

După ce înaintă cortegiul pe peron, dădurăm şi noi buzna în urma lui. Sicriele fuseseră urcate în vagonul mortuar, vagon de marfar. Căpitanul stătea între canaturile uşii, date în lături.

Din locul unde mă aflam, un participant îi zise amicului său: *"Uite-l pe Nicu Crevedia!"* Celălalt privi, ca şi mine, în direcţia arătată: *"Niculaie!"* Crevedia privi înspre noi, îi salută şi făcu semn să păstreze liniştea.

La un scurt răstimp, trenul se urni din loc către Someşeni.

Căpitanul ridică braţul drept în sus, în salut roman. Toţi cei de pe peron, ca nişte ostaşi propulsaţi de braţul lui dominator, ridicară braţul drept în sus. Trenul făcu doar câţiva metri încetişor, şi se opri. Căpitanul lăsă braţul jos. Şi toată lumea coborî braţele. După câteva clipe trenul se opri iarăşi, iar Căpitanul salută cu braţul ridicat în salut roman. Şi toată lumea ridică din nou braţele - ţintuite - până ce trenul se depărtă, statura Căpitanului între canaturile uşii făcându-se nevăzută...

Şuvoiul de oameni se scurse pe bulevardul Ferdinand, către centru. Mergeau către casă, în cămăşi verzi, cei doi profesori, români macedoneni, tatăl Caranica, profesor de muzică, fiul Nicu Caranica, profesor de italiană, sensibil intelectual - poet... A fost imaginea din urmă ce mi-a mai rămas dela acest rămas bun legionar...

Petre HOSSU

REMEMORĂRI PE FIRUL CALENDARULUI 2002

Valeriu ARBORE

Potrivit numelui, o *"aniversare"* ar trebui să traducă, să exprime ***anii*** în ***versuri;*** să-i versifice (nu să-i versalizeze!). Nu este cazul. Preferăm să rememorăm, să recapitulăm evenimente, personalităţi, semnificaţii care, în 2002, din raţiuni de ani rotunzi, merită celebrate ***măcar*** de generaţia noastră. ***Care generaţie?*** Generaţia pariului cu istoria contemporană, din care - fie-ne iertat - o parte ne-am *"încăpăţânat"*, vorba unui distins confrate, să mai supravieţuim, după ce decenii întregi ni se puseseră la dispoziţie destule mijloace de trecere în lumea de Dincolo. *"Vinovaţi"*, nu, nu pentrucă am fi voit *"să schimbăm lumea"* (cum cu superioară ironie se cucurigeşte adesea). Ci fiindcă am vrut ca acest neam să nu fie acoperit ***totalmente*** de ruşinea de a lua în braţe pe ocupanţii bezbojnici, de a fi comunizat şi descreştinat fără nici o ***rezistenţă activă.*** Apoi, spre a menţine o stare de neaplecare şi o scânteie de nădejde şi demnitate în mijlocul massei româneşti, şi a sparge o chermeză cam zgomotoasă la care poporul nostru nu era poftit...

Mai întâi, prezenţi la datorie, va trebui să salutăm cum se cuvine o suită de ***centenare*** revelatoare, începând cu acela al lui Ion I. Moţa (anul 2002 = anul Moţa), dela 5 Iulie, şi continuând cu al altor combatanţi pentru cauza românismului creştin: Corneliu Georgescu (pe 2 Ianuarie), Petre Ţuţea (2 Octombrie, Radu Budişteanu (10 Octombrie, preot Vasile Boldeanu (24 Noembrie). Triste ***semicentenare*** haşurează calendarul de inimă românească din acest an: în 6 Februarie, moartea la Aiud a generalului I. Carlaont, fost conducător militar al Mişcării Naţionale de Rezistenţă (anticomunistă); pe 28 Făurar, aceea a legendarului luptător pentru libertate, Andrei Haşiu, împuşcat de Securitate; în 11 Iulie, a episcopului grecocatolic (*"spion al Vaticanului şi agent al Americanilor"*) Valeriu Traian Frenţiu, ucis la Sighet. De asemenea, asasinarea de către organele represive, la 7 Septembrie, a neînfricatului combatant antibolşevic din Nucşoaia, Ion Marinescu, iar pe 28 Octombrie a reputatului cărturar ***vertebrat*** Mircea Vulcănescu. A nu fi uitate nici masivele arestări de ţărani (peste 80.000 de persoane, dintre care foarte mulţi nu s'au mai întors acasă) din vara anului 1952, şi de foşti demnitari *"burghezo-moşiereşti"* (15 August, acelaşi an).

Să vărsăm o lacrimă pentru fiecare din cei care nu mai sunt şi să înţelegem golul imens pe care ei l-au lăsat într'o viaţă unde ne păsuiesc scadenţele...

Mai departe. ***Trei pătrate de veac*** dramatic se vor împlini dela: recunoaşterea de către Italia a reveniriі Basarabiei la Patria Mumă (8 Martie), înfiinţarea Legiunei *"Arhanghelul Mihail"* (24 Iunie), istoricul Congres, ţinut la Mânăstirea Neamţ, al conducătorilor mişcării studenţeşti (10 Iulie), decesul Regelui Ferdinand, întregitorul României Mari (20 Iulie), precum şi al lui Ion I.C. Brătianu (24 Brumar), al treilea Congres al Uniunii Naţionale a Studenţilor Creştini Români (Oradea, 4 Decembrie 1927).

Alte aduceri aminte de actuală însemnătate fi-vor oficial, la fel obturate, cenzurate ori strâmbate, de presiunea lui ***corrected political***, ca şi'n vremea dictaturii comuniste. Nu ne îndoim de asta! De exemplu: Ziua marii jertfe dela Majadahonda (13 Ianuarie 1937), apariţia ziarelor naţionaliste *"Calendarul"* (25 al lui Gerar 1932), condus de Nichifor Crainic, şi *"Buna Vestire"* (21 Februarie 1937), fondat de Dragoş Protopopescu şi Toma Vlădescu, trecerea în eternitate a pribeagului Horaţiu Comaniciu (4 Martie 1992) şi a lui George Manu (Aiud, 4 Aprilie 1962). Şi încă: încheierea colectivizării forţate (30 Prier 1962); înlăturarea dela putere a grupului Pauker - V. Luca - T. Georgescu (26-27 Mai 1952); naşterea, în acelaşi an (1882) şi aceeaşi zi (2/14 Iunie), a Mareşalului I. Antonescu şi a prof. I. Petrovici; un deceniu dela adio-ul făcut lumii acesteia (la 22 Cireşar) de către scriitorul şi preotul Const. Virgil Gheorghiu; începutul tragicei bătălii dela Stalingrad (17 Iulie 1942); ctitorirea la Orăştie, de către Ionel Banea, a publicaţiei antistângiste *"Pământul Strămoşesc"* (1 August 1927), şi a revistei *"Axa"* (20 Octombrie 1932), de către M. Polihroniade. În fine ***(dar sfârşitul nu-i aici!)***, dispariţia în bejenie a poetului Vasile Posteucă (6 Undrea 1972), marea grevă studenţească dela 10 Decembrie 1922, răposarea savantului Simion Mehedinţi (14 Decembrie 1962), care nu s'a închinat lui Marx, n'a declarat amor lui Stalin sau lui Dej, nu a mâncat din acelaşi blid cu *"experţii"* materialismului dialectic şi nu s'a prins - cum scrie poetul - *"în sârba târfei roşii cu toţi hingherii şi codoşii"*...

Ei, da, treaba gauchişţilor să-şi (re-)găsească jubileele roşii. Treaba noastră, minunat de cuminte, de dreaptă şi de românească, în mândra-i smerenie, este să ne cinstim, conform tradiţiei, barem istoria. Neîngăduind *"urşilor"* ca din această pricină să ne sfâşie!

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

O cărticică mare

TESTAMENTUL LUI ION MOȚA

Colecția „EUROPA" München

Cumpărând, nu prea de mult timp, cărticica *"Testamentul lui Ion Moța"*, mă consider un om pe cât de norocos pe atât și, de privilegiat. Căci a cunoaște ultimele gânduri și dorințe ale marelui mucenic creștin Ion I. Moța nu poate fi decât privilegiu, iar obținerea unui exemplar dintr'o carte apărută în extrem de modestul tiraj de 5.000 (cinci mii) de bucăți ce altceva poate însemna decât un noroc colosal?!

"Testamentul lui Ioan Moța", apărut, întâia oară, în 1937, adică chiar în anul martiriului doctorilor legionari Moța și Marin, cunoaște, acum, cea de a VI-a ediție. Scoasă în colecția *"Documente istorice sechestrate"* a editurii timișorene *"Gordian"*, această ediție cuprinde următoarele scrieri: *Iubiții și prea mult încercații mei părinți și dragi surori, Dragă Corneliu, Scrisoarea lui Ion I. Moța către părinții săi, La Nașterea Domnului, Spre anul 1937, Prezent! Cuvânt înainte, Prezent! (întâiul articol), E drumul cel bun (al doilea articol).* La acestea se adaugă *Rugăciunea Căpitanului (Corneliu Codreanu)* și poezia de șapte strofe a Fratelui de Cruce Petru Paraschiv, intitulată *"Arhangheli Sfinți, Gavriil și Mihail"* și creată în Iulie-August 1961 în beciul Securității de pe strada Uranus din București.

"Testamentul" acesta de mărimea unei broșuri ce ar încăpea bine într'un plic obișnuit are copertele colorate în verdele crud al câmpiei în luna Mai. Este culoarea preferată de legionari și de toți idealiștii optimiști. Iar cele șapte fotografii ilustrative sporesc atractivitatea acestei broșuri, ce se prezintă în excelente condiții grafice, spre deosebire de alte apariții editoriale la *"Gordian"*, mai puțin reușite din acest punct de vedere. Fotografiile ne prezintă, în ordine, aceste imagini: portretul lui Ion I. Moța (p.3); grupul celor opt legionari plecați în Spania pentru apărarea Crucii, în numele Mântuitorului - Dr. Ion I. Moța, Generalul Gheorghe Cantacuzino, Ing. Gheorghe Clime, Av. Nicolae Totu, Pr. Ion Dumitrescu-Borșa, Bănică Dobre, Dr. Vasile Marin, Av. Alexandru Cantacuzino - (p.5); Scumpii eroi ne veghează - Moța și Marin - (p.22); Monumentul eroilor martiri Moța și Marin dela Majadahonda (p.30); Inaugurarea la 13 Septembrie 1970 a Monumentului eroilor Moța și Marin dela Majadahonda (p.32); Două instantanee dela solemna comemorare a eroilor Ionel Moța și Vasile Marin pe platoul istoric al Majadahondei, la 13 Ianuarie 1982 (p. 44).

Toată această cărticică are 48 de pagini. Textele, de mare concentrare lexicală, adeveresc aforismul *"Non multa, sed multum"* (= Nu multe, ci mult), oferindu-ne, în puține vorbe, mult înțeles, bogată învățătură.

Văcărescul dintâi - știe orice licean - ne-a lăsat moștenire, prin urmașii săi direcți, *"creșterea limbii românești și a patriei cinstire"*. Moța, prin sublima-i jertfă întru Hristos, departe de țară, ne dă cel mai vrîbrant exemplu de cinstire și apărare a credinței neamurilor creștine.

La scurt timp după ce citii această carte rarisimă, ea îmi fu cerută de un fost coleg al meu. Acesta, mulțumit de lectură, dar și contrariat, când mi-o restitui, mă abordă, într'un mod îndoielnic.

- Jertfa supremă la care s'a supus Moța, Domnule profesor, este incontestabil, fără pereche. Însă această faptă eroică îmi pare în același timp, aventuristă și incorectă față de familia sa. Căci cred că nu-i normal ca, lăsându-ți de izbeliște copiii, nevasta și părinții, să te duci peste mări și țări, tocmai în Peninsula Iberică, să te lupți și să cazi acolo, pe pământ străin, când patria ta nu se afla în primejdie imminentă. Nu, nu mi se pare normal, Domnule profesor!

- Ba să avem iertare, grăit-am eu în replică, *nimeni din familia lui Ionel Moța nu rămăsese pe drumuri, ci toți ai lui se aflau la adăpost de orice grijă privind traiul lor cotidian. Publicația "Libertatea" din Orăștie le asigura o existență din cele mai decente. Apoi văzuși din scrisori că Ionel Moța, ca orice familist grijuliu, se arăta cât se poate de preocupat de moralul familiei sale și de cel al părinților săi. În câteva rânduri din această carte vedem că el se gândea necontenit la cei de-acasă. Prin aceasta mai cu seamă, "Testamentul" și durerea autorului devin răscolitoare. Pentru prevenirea oricăror lipsuri materiale în sânul familiei sale, Moța propusese să scrie 200-300 de articole, care să asigure pentru câțiva ani apariția ziarului "Libertatea". Și, în plus, se adresează camarazilor apropiați că în cazul în care va fi totuși nevoie de ajutorul lor, material și moral, să nu-l precupețească, ci să-l acorde cu promptitudine și insuflețire. De-altfel, unul dintre marile merite ale acestor Români aleși, conduși de Corneliu Codreanu, a fost Ajutorul de legionar, de care au beneficiat mai toți nevoiașii, fie că erau legionari sau simpatizanți, fie că nu aveau nici o legătură cu Mișcarea Legionară.*

Mai spuseși, drag discipol, că țara noastră, în anii 1936 și 1937, nu se găsea într'o primejdie imediată, venită din exterior. Uiți și nici n'ai știut că păgânii bolșevici erau postați pe malul stâng al Nistrului, adică la nici o bătaie de pușcă?! Faptul că Moța și Marin, precum și ceilalți legionari au luptat eroic în Spania - țară în care se decidea destinul întregii Europe - cu comunisnul antihrist, a însemnat, în cele din urmă, nu numai salvarea Peninsulei Iberice de pericolul bolșevizării, dar și a restului Europei dela Nistru la Atlantic, implicit și a României.

Cât despre "aventurismul" și "anormalitatea" de a-ți abandona familia și a te înrola în armata lui Iisus Hristos, hai, mai bine să citim împreună ce ne învață, în această privință, Mântuitorul nostru, anume Cuvântul transmis prin pana lui Matei unul din cei 12 Apostoli ai Săi și primul din cei 4 Evangheliști:

"Cine iubește pe tată ori pe mamă, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; și cine iubește mai mult pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine.

Cine nu-și ia crucea lui și nu vine după Mine nu este vrednic de Mine.

Cine își va păstra viața o va pierde; și cine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga" (Matei, 10.37-39).

Moța - constată elevul meu de altădată - cunoștea, așadar acest versete evanghelice, când, plecând de-acasă ca să se lupte, la porțile Madridului, cu discipolii lui Satan, a scris aceste memorabile cuvinte definitorii: *"Eu așa am înțeles datoria vieții mele. Am iubit pe Hristos și am mers fericit la moarte pentru El!"* Sau: *"Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos! Se clătina așezarea creștină a lumii! Puteam noi să stăm nepăsători? Nu e o mare binefacere sufletească pentru viața viitoare să fi căzut în apărarea lui Hristos?"*

- Iar sintagma "fiara roșie" - îl completez pe fostu-mi ucenic - *deosebit de actuală și pentru lumea creștină din zilele noastre, expresie preluată din "Apocalipsa lui Ioan", dovedește în chip plenar că Ionel Moța cunoștea la perfecție Noul Testament.*

- Acum, în urma lămuririlor Dumneavoastră, mi-e cât se poate de clară măreția faptei neasemuite a lui Moța și a lui Marin. Chiar aș îndrăzni - a continuat elevul meu de odinioară - *să afirm că Românii ce s'au jertfit la Posada, la Rovine, la Vaslui, la Călugăreni, la Plevna, la Mărășești, ori la Odesa, în Crimeea, la Stalingrad și în Caucaz, precum și în alte nenumărate locuri, știute și neștiute, au fost, desigur, mari eroi, cu care ne mândrim astăzi în lume, dar Moța și Marin, dându-și viețile departe de țară, în chip conștient și voluntar, pentru izbăvirea omenirii creștine de invazia bolșevismului antihrist, sunt nu numai eroi, ci și martiri creștini ce merită să fie sancționați."*

Mulțumit că interlocutorul meu, ce mi-a fost cândva discipol, rămase perfect edificat asupra modului cum să-l urmăm pe Fiul lui Dumnezeu și asupra martiriului creștin, suferit de Moța și de Marin, aș adăuga că, dear fi să dispun de mijloacele materiale necesare, aș reedita *"Testamentul lui Moța"*, nu în 5.000 de exemplare ci în de o mie de ori mai multe, adică 5.000.000 de exemplare, spre a fi hrană spirituală celor ce cred în Adevăr, în Legiune și sporesc numărul ostașilor lui Hristos. Apoi, ca să-l citească și cei care își strâmbă gurile, spunând neadevăruri despre legionari, fie din neștiință, fie din rea-credință, otrăviți de foarte îndelungata propagandă comunistă (prea activă și astăzi). Mai cu seamă pentru aceștia din urmă *"Testamentul lui Ion Moța"* ar constitui o excelentă cură de dezintoxicare. Pe urmă, vor citi și alte scrieri legionare, ajungând, poate la înțelegerea că Moța, Marin, Codreanu, Ciumeti, Nicadorii, Decemvirii, Valeriu Gafencu, Lucia Grecu, Nicoleta Nicolescu și zeci de mii de bărbați și de femei, care au trecut în eternitate, dându-și viețile trupești pentru biruința lui Iisus Hristos pe care fața întregului pământ, reprezintă tot atâtea dovezi nepieritoare că poporul nostru a fost din belșug binecuvântat cu eroi și mucenici ce ar face cinste oricărui neam creștin.

M. Stere DERDENA

O carte memorabilă în bibliotecile românești

"FIUL CEL PIERDUT"

de Sergiu Grossu

Dacă Apocalipsiada aceluiași autor avea rezonanțe dantești, ***Fiul cel pierdut***, al lui Sergiu Grossu (întoarcerea fiului risipitor) este de factură shakespeariană, fără îndoială. Cartea ***"FIUL CEL PIERDUT"*** cuprinde un poem dramatic în cinci cânturi scris în 1952 și publicat pentru publicul larg alături de alte scrieri religioase paremiologice anul trecut în prestigioasa editură Eminescu, constituie un testament al credinței autentice în valorile universale ale umanismului. Ilustrația copertei care mai acoperă și îndrăznețele lucrări: ***"Samariteanul milostiv"*** și ***"Iertarea"***, stă sub semnul lui Bernardino Licinio, iar inspirația copertei în sine aparține lui Daniel Nicolesco. Volumul de calitate editorială bună, admirabil prin conținut și mesaj circulă prin marile biblioteci din România și - atenție - lucru îmbucurător, este gustat cu interes și emoție de un segment tot mai larg de cititori dintre care mulți tineri, unii fie dela Teologie, fie dela Academia Navală, după câte am putut constata cu discreție nu lipsită de o mare și deplină satisfacție. Martor la cele de mai sus, am încercat naivul regret că nu am avut șansa de a-l scrie eu însumi prefața. Dar m'am consolat; timpul nu-i pierdut...

De semnalat faptul pedagogic că înaintea fiecărui poem religios, autorul a avut fericita inspirație de a rezuma separat sursa de proveniență, desprinzând sumar subiectul pentru o mai temeinică înțelegere

Continuare în pag. 13

"Meditaţii inactuale". o carte de Laura T. Ilea

Dela asumarea lecturii, la gândirea originală

Editura Paideia publică în colecţia Cartea de debut volumul de eseuri filosofice scurte al Laurei T. Ilea, intitulat *"Meditaţii inactuale"*, titlu care trimite oarecum la înţelesul de permanenţă a intenţiei de articulare şi rostire a ideilor. Autoarea, absolventă strălucită a Facultăţii de Filosofie din Bucureşti, urmează acum a beneficia de o bursă în Germania. Ea este originară din Victoria, unde a făcut clasele elementare şi liceale, saturate de lecturi temeinice, care vor fi îndreptat-o către profesiunea filosofică, domeniu prea puţin frecventat în cultura românească de elementul feminin. Fiică a ţinuturilor făgărăşene, ea descinde în linie maternă din localitatea Voivodeni, fiind nepoata luptătorilor anti-comunişti, fraţii Andrei şi Ghiţă Haşu, care au făcut parte din grupul de partizani condus, în Munţii Făgăraşului, de Ion Gavrilă Ogoranu.

Cartea Laurei T. Ilea cuprinde 34 de meditaţiuni, scrise cu o mână sigură, cu stăpânirea deplină a limbajului reflecţiei ideatice. Stilul e concis, solicitând - asemeni formulărilor intelectualizate din lirica modernă - participarea activă a cititorului, al cărui efort mental şi afectiv este potenţat de rostiri lapidare, sentenţioase, uneori chiar criptice, favorizând *jocul liber al imaginilor şi ideilor*. Iată o mostră, de fapt primele cuvinte cu care începe această admirabilă carte: *"Scrisul e un act alchimic, debordând de toate savorile răului şi explodând la fiecare atingere a inexprimabilului"* (Reinventarea cuvintelor). Sau: *"Ideile au nucleul lor tare, înspre care se accede cu mare dificultate, ca într'un traseu iniţiatic"* (...)

"O idee care nu poate a fi articulată şi îmbogăţită îşi pierde aura mistică, nimbul violent de care e înconjurată" (Aventurile ideii).

Cum sugeram mai sus, cartea se situează, prin virtuţile artiste ale expresiei, prin ponderea substanţei cugetării, prin travaliul născător, fiinţial, al zicerii filosofice, la intersecţia dintre stilul metaforic al poeziei şi gândul bine strunit în chingile sintaxei, decantat până la esenţe, închis în sine, elaborat.

Autoarea a aplicat scrisului său mai multe procedee de laborator propriu, topindu-le pe toate în substanţa materiei, pe care a făcut-o fluidă, facilitând lectura, ferind-o de orice ar fi putut părea ponderabil. În acest sens micile eseuri n'ar intra în categoria unor scrieri de debut, presupunând în sertar scrieri care nu vor fi fost încredinţate tiparului.

Frapează în scriitură depăşirea oricărui model autoritar, tiranic, încât nu se pot detecta decât vagi ecouri din alţi filosofi: Platon, Plotin, Blaga, Cioran, Nae Ionescu, Nietzsche, Noica etc. Autoarea se rosteşte pe sine, de unde originalitatea şi caracterul prin excelenţă subiectiv al meditaţiilor şi accentele lirice. Iată un pasaj desprins parcă dintr'o *"ars poetica"* eminesciană - căutarea cuvântului ce exprimă adevărul: *"Concentrat fiind să sorbi spuma zilelor, nu reuşeşti să o imortalizezi într'o formă decât atunci când eşti traversat de acele revelaţii fugare, de acele clarificări pentru care te pregăteşti încontinuu în retorta amiezilor şi nopţilor"* (Aventurile ideii). N'am găsit nimic banal, nici un truism în această carte *"subţire"* în cel mai bun înţeles al cuvântului. Chiar atunci când abordează subiecte generale *(La femme inspiratrice)* autoarea îşi cercetează până în străfunduri eul şi-i dă glas surprinzând trăsăturile unice irepetabile ale sinelui: *"Anihilarea e un act pur masculin. Dispariţia femeii e evanescenţă şi topire organică. Adevăratul destin feminin este destinul iubirii îngemănate cu moartea"*.

Despre această carte n'ar trebui să se scrie cu condescendenţă sau prezumţios, aşa cum face în trei paragrafe, Sorin Vieru, pe contracopertă. Asemeni poeţilor care s'au ilustrat de foarte tineri - să-i luăm pe Rimbaud, Cerna sau Labiş - Laura T. Ilea cuprinde în poemele sale filosofice - scrise evident în modalitatea prozei - acel talaz de gând ce se zbate în carapacea sinelui său, mişcare ce nu cred că se va mai repeta la o altă vârstă. O face cu o stăpânire matură a cuvântului ale cărui sensuri se despletesc diafan în imponderabilul spiritului. Dar poate că noi, cei mai vârstnici, am pierdut ceva din buna sălbăticie a sensibilităţii fragede şi oferim *"ex cathedra"*, percepte vidate de seve...

"Meditaţii inactuale" e o carte ce nu trebue să lipsească din biblioteca aspirantului la filosofie, întrucât dă minunat seama de o anume măsură a valorii, la o anume vârstă. Iar, cum ştim, vârsta nu este totdeauna direct proporţională cu valoarea.

Viorel PALTIN

ANCA VISDEI sau RECOMPENSA TALENTULUI

Anul acesta, pentru Românii din Paris, Sfântul Nicolae se numea Charles Oulmont, după numele celui care, în 1984, cu puţin timp înainte de a părăsi această lume, crea Fundaţia care-i poartă numele, în scopul de a recompensa creatorii din domeniul Literelor, Artelor Plastice, Teatrului şi Muzicii.

Scriitor, dramaturg, compozitor, muzician, critic de artă şi conferenţiar desăvârşit şi extrem de prolific de-a lungul unui întreg veac (Charles Oulmont a decedat la vârsta de 101 ani!), acest Mecena al timpurilor moderne a lăsat în grija Fundaţiei atribuirea anuală a trei importante premii *(Prix Charles Oulmont, Prix Charles et Christiane Oulmont şi Prix de la Fondation Charles Oulmont)* artiştilor de valoare din cele patru domenii mai sus citate, *"fără discriminare de vârstă, notorietate, sex, naţionalitate, religie sau idei politice"*.

Vineri, 7 Decembrie a.c., în prezenţa unor înalte şi eminente personalităţi printre care AA.LL.RR. principele Edouard de Lobkowicz şi principesa născută de Bourbon-Parma, ducesa d'Harcourt, contesa de la Torre de Mora, ambasadorul Ordinului de Malta, ambasadorul Bulgariei, Mitropolitul Mihail al Kiewului, Doamna Motais de Narbonne şi Doamna Cabrol, şi a unei săli arhipline a Automobil Clubului din Hotel Crillon din Piaţa Concordiei, numele laureaţilor celor trei premii au fost prezentate publicului şi presei.

Juriul, al cărui Preşedinte de Onoare era anul acesta Pierre Cardin dela Academia Franceză, era prezidat de Dr. André Meunier şi compus din compozitorul Jean-Michel Damase, criticul de Artă Nicole Lamothe, scriitorul Philippe de Saint Robert şi cunoscutul actor Jacques Villa.

Onoarea premiului Charles Oulmont pentru Teatru a revenit talentatei scriitoare române Anca Visdei, pentru emoţionanta piesă *"Puck en Roumanie"*, prezentată cu binemeritat succes publicului parizian în stagiunea trecută, la Théâtre de la Huchette din Paris, piesă ce am avut plăcerea de a o fi prezentat deja cititorior. La succesul autoarei s'au asociat şi actriţele interprete Yvette Caldas şi Marie Cuvelier, precum şi regizoarea piesei, Rachel Salik.

Citez din emoţionanta prezentare a laureatei, făcută de Domnul Jacques Villa, în momentul atribuirii premiului: *"...Îmi este dificil să rezum această piesă, întrucât Emoţia nu poate fi rezumată... Piesa Ancăi Visdei descrie eroziunea pe care timpul o aplică oamenilor, prin mărturia celor două surori, victime ale unei despărţiri impuse de un sistem represiv, pe atât de absurd pe cât de violent şi eficace..."*

Sub ovaţiile publicului, Doamna Visdei a ţinut să dea replica, cu sinceritatea care o caracterizează:*"...S'a vorbit despre curajul politic. Ei bine, am avut astăzi senzaţia foarte clară, în cadrul atribuirii acestui premiu şi faţă de alte premii, că alegerea Fundaţiei privilegiază esenţialul vieţii unui artist, adică onestitatea intelectuală, dificil de asumat, şi imensa modestie artizanală şi profesională, toate acestea asociate unei veritabile emoţii umane, făcând un imens efort pentru a încuraja aceste lucruri, care devin din ce în ce mai dificil de păstrat în faţa multiplelor tentaţii ale banului şi ale cenzurii..."*

În continuare, cu gentileţea sa dintotdeauna, Doamna Visdei a binevoit să-mi împărtăşească în exclusivitate primele impresii după atribuirea acestui premiu care ne onorează pe toţi Românii:

"Sunt extrem de fericită de a-l fi obţinut. Chiar ieri răsfoiam câteva pagini despre Thomas Mann şi exilul său. Cu geniul său desăvârşit, Mann spunea, în momentul sosirii sale la New York, în 1938, că oriunde s'ar afla, Germania este cu el. Nu am aceeaşi pretenţie, nefiind un geniu, însă oriunde mă aflu, măcar o bucăţică din România este cu mine. Acest premiu, important pentru cariera mea profesională rămâne un omagiu adresat întregii suferinţe a Neamului românesc, care continuă şi în acest moment şi care, deşi teribilă, este în mod injust necunoscută sau ignorată.

Astăzi, când am impresia că Istoria se rescrie ştergând Memoria, sunt cu atât mai fericită de a fi vorbit despre suferinţa acestui popor, despre suferinţa exilaţilor, a trecutului, gândindu-mă că acest lucru va încuraja poate pe mulţi oameni care suferă într'un climat ce favorizează afacerile şi compromisurile de tot felul, şi-i va ajuta să nu accepte nici un compromis şi să nu se descurajeze până ce o adevărată democraţie va fi instaurată în această minunată ţară, perfect capabilă să o asume şi să o aprecieze."

"Vă felicit, Anca Visdei, şi vă mulţumesc pentru talentul şi graţia Dvs. şi în primul rând, pentru sinceritatea şi Emoţia pe care, cu atâta măiestrie, ştiţi să ne-o transmiteţi de fiecare dată."

R.NEGRESCU-SUŢU

Dela stânga la dreapta:

Rachel SALIK, Marie CUVELIER, R. NEGRESCU-SUŢU, Yvette CALDAS, Anca VISDE

"FIUL CEL PIERDUT"

de Sergiu Grossu

Urmare din pag. 12

a mesajului evanghelic dela Luca şi Matei. Stilul frumoaselor scrieri e clasic şi în acelaşi timp original. Există momente când ai certa senzaţie că citeşti o carte măiastră de marele, nemuritorul Will, fiindcă dintre rânduri încolţesc ca iarba proaspătă tainice învăţăminte care te înalţă spre sferele moralităţii creştine inepuizabile. Izul evanghelic planează deasupra ca o briză binefăcătoare şi de peste tot, versificaţia pereche sensibilizează conceptele într'o viziune modernă ca la Nichita Stănescu. Uneori planează un parfum rostandian, dar *"dansul somnului"* dirijat de Satan, îţi creează iluzia că te afli sub farmecul unei lecturi din Shakespeare iar vrăjile se desprind parcă din *"Visul unei nopti de vară"*. Inovaţia tehnică în versificaţie e de înaltă măiestrie poetică. Rime magistrale întâlnite numai la Eminescu: *"Când nopţile în şir de veghe vei sta lângă copil, Rugându-te O Doamne, tămăduieşte-mi-l..."* Uneori suflul parnasian e molieresc, anecdotic şi Jean Baptiste s'ar răsuci fericit din eternitate citind versuri de înaltă stachetă etică şi populară cum ar fi referirea la dragostea de tată, de părinte pentru fiul său, cum cântă poetul: *"Când vei vedea cum creşte şi cum se face mare, / Cum spintecă văzduhul pe murgul lui călare, / Cum îi mijeşte barba şi cum se'mbujorează, / Când fetele-i fac semne şi'n urma lui oftează..."*

Multe din replici sunt de un realism debordant, de o frumuseţe clasică inegalabilă, ceea ce explică succesul cărţii la publicul în special tânăr, mai ales studios: *"Cu iapă, cu bagaje, cu lacrimi, cu regrete... / - M'am săturat de mofturi, mai repede băiete !"...* Lectura nu are nimic dictacticist, totul este o revelaţie captivantă şi putem deduce imperturbabil că avem de-a face cu un poet contemporan de cea mai bună calitate. Blaga a pătruns în metafizică, Vasile Voiculescu în mitologia superstiţiilor populare, iar Sergiu Grossu în paremiologia evanghelică. Faptul este rarisim, dacă nu unic în literatura românească, cu urmări etice imprevizibile.

Finalul este apoteotic şi evidenţiează vârful de lance al mesajului de înaltă ţinută morală: Fiul pierdut (acum regăsit) *"- Ce-aş mai putea o, tată, în faţa ta să'ndrug. / Tatăl (îmbrăţişându-l) - De azi începe viaţa, o viaţă de belşug"*...

Cartea ne învăluie părinteşte şi parcă ne sfinţeşte cu pilduitoarea poveste desprinsă mântuitor din Cartea Cărţilor care este Biblia.

Prof. Nicolae RĂGAN

Gânduri de Sfintele Sărbători

Un preot adevărat al zilelor noastre

A fost Crăciunul, sărbătoare mare şi luminată. Pretutindeni lumânărele, ghirlande, firme, împodobite şi strălucitoare, tot ceea ce poate să tenteze ochiul şi să determine oamenii să-şi deschidă larg punga. În goana după profit nimic nu pare prea ostenitor. S'au cântat pe stradă cântece cu sănioţe şi clopoţei, s'au scuturat tone de zăpadă artificială pe brazi tot atât de artificiali şi în toate marile magazine a apărut cel puţin un Santa Claus, cu veşminte roşii şi mustăţi uriaşe, cu burtă nici ea mai puţin uriaşă, lângă care se împingeau copiii intimidaţi, ca să fie pozaţi cu el. Societatea de consum nu cruţă nimic din ce are gust îndoielnic, dar măreşte vânzările. Şi Crăciunul? Unde rămâne de fapt Crăciunul, cu semnificaţia lui unică? Miracolul întrupării... *"şi s'a făcut om pentru a noastră mântuire..."* Unde este sentimentul că într'adevăr, mai există o speranţă de salvare a omenirii, că Dumnezeu în nesfârşita Lui bunătate, nu ne lasă pradă inconştienţei, aroganţei, dezumanizării noastre, autodistrugerii, desfiinţării tuturor valorilor care fac ca omul să fie om şi nu o specie animală oarecare. *"Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a trimis pe însuşi Fiul Său..."*

Există jertfă mai mare decât aceasta? Există mărturie mai intensă de iubire? Dumnezeu, cu înţelepciunea şi înţelegerea Sa atotbună pentru fragilitatea naturii umane, n'a îngăduit ca jertfa lui Avraam să fie împlinită şi a îndepărtat cuţitul dela pieptul fiului său, Isaac. Dar jertfa Mântuitorului a fost împlinită până la urmă. Nu i-au fost cruţate loviturile, coroana de spini, umilirea, moartea pe cruce. Toate acestea, pentru omenire, pentru noi, pentru fiecare dintre noi. Ne-a dat cineva, vreodată, vreo dovadă mai cutremurătoare, mai absolută de dragoste? Ne-a arătat cineva vreodată mai deplin cât ne preţuieşte, cât de mult cântărim noi, oamenii, în faţa Sa? Ne-a pus la îndemână calea de a dobândi viaţa veşnică, lăsându-ne în acelaşi timp libertatea totală de acţiune, de decizie. Chiar şi libertatea extremă de a alege mântuirea sau damnarea, binele sau răul. Cu aceasta, El ne-a ridicat la o înălţime supremă, cea de fii ai Săi.

Unde rămân aceste semnificaţii formidabile ale Zilei Crăciunului, dela care porneşte însăşi esenţa creştinismului, în micile noastre afaceri şi interese pieritoare? Nici măcar în aceste zile nu ne amintim că suntem fiinţe înzestrate cu un suflet nepieritor, că o Fiinţă infinit mare şi înţeleaptă ne-a hărăzit darul veşniciei, al inteligenţei, al dragostei şi capacităţii de sacrificiu pentru ceilalţi. Şi că suntem datori, să dăm mai departe, altora, darurile cu care El ne copleşeşte.

Trăim într'o lume desacralizată, ale cărei consecinţe le vedem, poate astăzi mai mult decât oricând şi care ne îngrozesc. În aceste împrejurări, responsabilitatea preotului, seriozitatea cu care tratează misiunea, (să-mi fie cu iertare dacă o consider totuşi o misiune şi nu o meserie de multe ori lucrativă), joacă un rol mai mult decât important. El trebue să fie conştiinţa trează a fiecăruia dintre noi, memoria noastră, a celor, care, vai, uităm mult prea repede cine suntem şi ce sens are existenţa noastră pe acest pământ.

În gura poporului, circulă acea zicală, care ar trebui să-i pună pe gânduri, pe mulţi dintre slujitorii Bisericii: *"Să faci ce zice popa, nu ce face el"*. Este o frază care ar trebui să ne doară, să ne ruşineze pe toţi. Cu atât mai mult pe cei care s'au pregătit intelectual şi spiritual pentru a-şi asuma responsabilitatea uriaşă de a ţine trează conştiinţa fraţilor lor întru Hristos, de a le arăta că noi, creştinii, avem obligaţii morale pe care trebue să le luăm în serios, nu de teama patronului, nici a şomajului, ci din convingerea că trăim într'o comunitate-comuniune în care fiecare răspunde nu numai pentru sine, dar şi pentru toţi ceilalţi. Care ar trebui să îi pună pe gânduri, să le facă evident faptul că trebue să fie un exemplu pentru toţi cei pe care îi îndrumă spiritual. Că educaţia morală începe prin a arăta oamenilor că preotul îşi respectă cuvântul dat, că se ia pe sine şi misiunea sa în serios, pentru ca şi ceilalţi să-l poată lua în serios şi să creadă ceea ce propovăduieşte el în faţa altarului. Şi că, de fapt, această propovăduire nu are loc numai Duminica prin citirea evangheliei şi barbecue-ul care urmează, ci în fiecare zi, ceas de ceas, prin exemplul de seriozitate şi corectitudine pe care ei îl dau celorlalţi. De aici începe drumul anevoios de asumare a virtuţilor creştine. Fără cinste, seriozitate, responsabilitate, exemplu personal, orice cuvânt spus în faţa altarului devine un cabotinism penibil, o ipocrizie periculoasă, consecinţe a căror gravitate nu o putem măsura destul. Dar care începe chiar să pericliteze existenţa omenirii...

Din fericire, mai există slujitori adevăraţi ai Bisericii. Şi despre unul dintre aceştia vreau să vorbesc. Despre un preot care este un adevărat preot şi nu un beneficiar al locuinţei plătite de biserică, pentru ca să cânte Duminica dela orele zece la douăsprezece.

L-am cunoscut pe părintele Dumitru Ichim cu mulţi, mulţi ani în urmă, când sensibilitatea sa deosebită i-a deschis drumul literaturii. Studentul Ichim frecventa cenaclurile literare ale Bucureştiului, împreună cu viitoarea sa soţie, Florica Baţu, şi toată lumea era de acord în a spune că ambii se distingeau printr'un dar deosebit al cuvântului scris.

Apoi i-am pierdut din vedere. Soarta ne-a mânat pe fiecare pe alte tărâmuri îndepărtate. Timpul a trecut şi încet, încet ajungi la momentul când începi să priveşti înapoi şi să te

Părintele Ichim cu familia

întrebi ce-ai realizat de fapt, în această viaţă, şi ce laşi în urmă. Bunicul meu, ţăranul înţelept, Irimie Stăniloae, spunea: *"Să nu trăieşti degeaba. Să faci ceva, să clădeşti o casă, să sădeşti un pom, să creşti un copil. Să rămână ceva după tine."* Tata adăuga la acestea: *"Să scrii o carte, să faci cuiva un bine, să spui un cuvânt de îndreptare, de încurajare, atunci când are mai multă nevoie de el"*.

La tinereţe uiţi unele sensuri ale vieţii. Sau poate n'ai avut timp să le înveţi, să simţi că de fapt le-ai ştiut dintotdeauna, că, în realitate, conştiinţa prezenţei lor există în tine şi că nu trebue decât să le pui în libertate. Apoi devin tot mai evidente şi-şi cer dreptul de a se afirma. Uneori, vai, prea târziu, când nu-ţi mai rămâne timp, când ajungi la concluzia că timpul ţi s'a scurs printre degete şi că treci anonim, incolor, amorf, într'un dincolo de care te temi. Pentrucă ai motive să te temi. Pentrucă eşti cel care şi-a îngropat dinarul şi nu poţi aduce în faţa Marii Judecăţi dovada că ai trăit cu adevărat. Ca să spun aşa, biletul de liberă trecere, spre existenţa reală, cea mai presus de posibilităţile noastre de percepere, cea care o justifică şi pe cea efemeră de aici, cea veşnică, cea care dă un sens şi o semnificaţie puţinelor noastre zile pe acest pământ.

Fericiţi sunt şi cei pentru care această evidenţă începe timpuriu. Şi părintele Ichim face parte din această categorie. L-am revăzut cum spuneam, după mulţi, foarte mulţi ani. Necazurile nu l-au cruţat nici pe el, nici pe Florica Baţu-Ichim. Au avut de luptat nu numai cu greutăţile inerente ale vieţii, cu grijile înstrăinării - şi numai cel care a trăit-o, ştie ce înseamnă - ci şi cu o boală necruţătoare a soţiei.

Au suportat-o amândoi, nu numai cu curaj, ci cu certitudinea că Dumnezeu este alături de fiecare din noi, atunci când avem nevoie. Cu hotărîrea de a nu lăsa ca spaima să-i dezarmeze, să-i paralizeze, să-i distrugă sufleteşte. Şi au continuat să creadă, că un preot şi familia lui trebue să fie cum spuneam mai sus, un exemplu pentru ceilalţi.

Părintele Ichim şi soţia sa Florica Baţu au crescut şase copii. Au renăscut de şase ori. S'au bucurat şi au suferit, s'au temut, şi-au făcut griji, au stat la căpătâiul a şase pătucuri, au pus zilnic mâncare în şase farfurii, au cercetat cu ochi iubitori şase feţişoare care priveau la ei cu încredere, au pipăit îngrijoraţi şase căpşoare care ardeau de febră, i-au trimis la şcoală, au ascultat cu răbdare micile lor necazuri, au făcut planuri pentru viitorul lor. Un viitor înmulţit cu şase!

Şi asta n'a ajuns. Părintele Ichim, sprijinit de familia sa, fără îndoială, nimic nu se poate realiza frumos şi mare fără sprijinul familiei iubitoare, părintele Ichim a clădit în Kitchener o biserică. Da, o biserică frumoasă, spaţioasă, cu toate accesoriile cuvenite. Care, mi-au mărturisit enoriaşi de ai săi, a devenit neîncăpătoare. Şi toate acestea, în timp ce Florica Baţu-Ichim împreună cu soţul ei, cercetau îngrijoraţi spitale şi cabinete medicale, când aşteptau amândoi îngrijoraţi verdictul mai mult sau mai puţin optimist al medicilor. Când părinţii a şase copii, nu aveau certitudinea că mama va reuşi să-i vadă vreodată mari, când fiecare zi trăită mai mult era o nebuloasă plină de pericole şi un dar dela Dumnezeu, pentru care n'au încetat să-I mulţumească, neştiind dacă mai urma o alta!

Eu nu cunosc curaj mai mare, demnitate mai mare, credinţă mai fierbinte. Nu exteriorizată în gesturi cabotine, în ipocrizii ieftine, cărora, vai, li se mai lasă pradă unii aşa-zişi slujitori ai altarului, ci manifestată cu fermitate şi modestie în gesturile de fiecare zi, în activitatea cotidiană. Un curaj de o noblеţe covârşitoare, care ne smereşte pe toţi. O credinţă profundă, neostentativă, dar cu atât mai reală, cu atât mai sinceră, care ne face să sperăm că nu este totul pierdut în această vale a suferinţelor şi prognozelor întunecate.

Şi au mai realizat ceva părintele Dumitru Ichim şi Doamna Florica Baţu-Ichim: un cenaclu literar. Un loc, nu numai spaţial şi temporal, ci şi spiritual, unde enoriaşii parohiei ies din cotidianul duritătii materialismului de zi cu zi, pentru a-şi descoperi, fiecare, disponibilitatea creatoare, pentru a-şi astâmpăra setea de frumos, de vis, de altceva, de ceea ce face ca lumea noastră să fie nu numai o luptă aspră pentru supravieţuire, ci şi un intermezzo fermecat, o hrană a sufletului şi a minţii, o zonă unde n'au acces decât dragostea de frumos, bogăţia sufletească, aspiraţiile spre o lume a minunii aşa cum ne-a dăruit-o Domnul.

Nu cred că mai este nevoie să adaug altceva. Faptele, activitatea, viaţa părintelui Dumitru Ichim şi a soţiei sale, Florica Baţu-Ichim, vorbesc dela sine şi nu au nevoie de comentarii, de laude. Viaţa acestei familii de adevăraţi creştini, de adevăraţi oameni se elogiază singură prin realitaea sa. Şi nouă nu ne mai rămâne decât a le dori să rămână mereu astfel. Să primească şi mai departe ajutorul Domnului, sprijinul pe care El îl dă aleşilor Săi, pentru a-şi continua activitatea de educaţie spirituală, pentru a fi mai departe un exemplu de urmat, atât de necesar astăzi şi o călăuză pe drumul pe care, sperăm, vor începe să-l urmeze şi alţii.

Lidia STĂNILOAE-IONESCU

MUNTELE MĂSLINILOR

Nu'n inima mea îţi plăcea să te retragi -
sihlă'n vârtej de spini, imală
şi florile de smârc printre haragi,
ci departe de mine
în poiana domoală
din Muntele Măslinilor.

Dar înainte de Răstignire
Mi-ai cerut:
(Oare nu era şoväire
în prea blândul luminilor?)
Mă simt ca un olog
că nu mai este nici un loc
unde să merg ca să mă rog.
Vrei ca să-mi dai inima ta,
ca o oază,
ferit de cei ce mă vânează,
doar pentru-o oră-aş vrea s'o împrumut
spre-a mă ruga în ea
ca'n Muntele Măslinilor?

Tu n'ai să mergi la Răstignire
fără să treacă peste trupul meu,
răspuns-am eu.
O, da... nu va cânta cocoşul...
Dar eu te întreb din nou:
Îmi dai inima ta
ca să mă rog în ea
ca'n Muntele Măslinilor?

Când s'a întors să-mi urce'n inimă
dormeam.
La fel a doua oară
dormeam.
La fel a treia oară
dormeam.

De fiecare dată chinul Lui
cerca să-mi urce'n inima
ce-l oferisem împrumut
ca Munte al Măslinilor.

când m'am trezit
plătitu-mi-am tot lutul
somnului.
Iuda îi dase deja sărutul
Domnului.

Ca o arsură
ce a mai rămas în Scriptură
despre inima mea
(ce-o singură dată putea
să fie Muntele Măslinilor)
e că de-acum
şi până'n veacul anilor
voi sângera în rană.

Tu, inima mea sărmană
ce mi-ai pierdut Muntele!
De-acum Scriptura şi veacul te va numi
îndurerata inimă -
Grădina Ghetsimanilor!

Dumitru ICHIM
Din volumul "Cerşetorul Porţilor de rouă"

Din bucuriile şi decepţiile anilor din exil

Sergiu GROSSU

Acum câteva luni în urmă m'am apucat să fac ordine în vraiştea arhivei mele, să-mi clasez dosarele cu scrisori şi tot felul de documente, ca să-mi fie mai uşor s'aştern pe hârtie - în vederea unei mărturii pe care mi-a cerut-o un editor bucureştean - amănunte din activitatea mea publicistică, în calitatea de director al *"mesagerului bisericii persecutate"*, ***Catacombes*** (1971-1992).

În rândurile ce urmează voi da câteva fragmente ilustrative din corespondenţa pe care am avut-o, de-a lungul anilor, cu unele personalităţi româneşti din lumea liberă şi din ţară, considerându-le folositoare orientării spirituale a cititorilor revistei noastre.

Să încep cu Vintilă Horia, având în vedere faptul că, împreună cu bucovineanul Vasile Posteucă, s'a arătat încântat de prezenţa mea în Exil şi de activitatea desfăşurată pe malurile Senei la foarte scurt timp dela *"fuga"* din România, scriindu-mi la 11 Iulie 1972, uluit de impactul dezvăluirilor anticomuniste din ***Catacombes:*** *"Opera dumitale mi se pare extraordinară şi îmi pare rău că nu vin vara asta la Paris, ca să-ţi spun prin viu grai ce cred despre ea..."*

Sub imboldul acestei aprecieri, m'am hotărît să-i propun să studieze posibilitatea publicării revistei în Spania, cu perspectiva unei largi difuzări pe continentul sud-american, ameninţat de explozia unor nenumărate mişcări revoluţionare de inspiraţie marxist-leninistă.*"Ceasul este prea grav* (îi mărturiseam din frământările mele sufleteşti, ca unul care am trăit în România experienţa nefastă a regimului comunist instaurat de armata sovietică de ocupaţie şi-am fost victima acestui flagel nedorit) *pentru a ne permite să stăm cu braţele încrucişate, întru aşteptarea unor minuni-chilipir. Trebue să strigăm, de pe <acoperişul caselor>, ceea ce Iisus ne-a şoptit la ureche, în întunericul puşcăriilor. Sunt de acord cu D-tră că planul pe care vi l-am propus <va fi greu de realizat>. Însă ca pe vremea lui Moise, <Domnul se va lupta pentru noi>, dacă-L luăm ca steag de luptă. Vă aflaţi, iubite Domnule Vintilă Horia, de peste 25 de ani în lumea liberă; sunteţi celebru; aveţi o pană de foc mistuitor, înduhovnicită la şcoala metafizică a suferinţei şi-a idealului nepătat de ieftine vanităţi omeneşti. Eu sunt un ilustru necunoscut în Franţa. Dar am auzit parcă un glas de taină - glasul părintelui Iosif Trifa, fondatorul acelei formidabile mişcări spirituale, care se numeşte Oastea Domnului - şoptindu-mi:* ***Fii tâlmaciul fraţilor tăi persecutaţi înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor lumii libere!*** *Şi-am pornit la luptă, eu şi cu nevastămea (cunoscând bineînţeles, toate subtilităţile artei grafice), cu puţinii bănuţi economisiţi după venirea noastră pe meleaguri străine şi - reţineţi bine lucrul acesta - fără ca misiunile ce lucrează pentru Biserica Tăcerii să fi voit să ne ajute nu cu bani, ci măcar cu difuzarea revistei. Eram pregătiţi să rezistăm cam o jumătate de an. Şi Dumnezeu ne-a ajutat să mergem înainte, să recuperăm toate cheltuielile, să avem numai în câteva luni aproape 1.400 de abonaţi, fără a neglija distribuirea ziarului la chioşcuri, plus desfacerea lui de către prietenii cauzei noastre comune, în mari cantităţi, fie în Franţa, fie peste hotare (în Belgia, Elveţia, Canada, Haiti, Africa francofonă etc.). Sunt în tratative cu un entuziast misionar din R.F.G. pentru o eventuală ediţie în limba germană. O singură obiecţie din partea lui:* ***nuanţa catolicizantă*** *a <Catacombelor>. După mine, însă, revista nu are (fiindcă nu are voie să aibă, ca organ vădit <supraconfesional> al Bisericii persecutate) nici o nuanţă confesională, fapt constatat de către o seamă de mari personalităţi ale lumii creştine, care au salvat în* ***Catacombes*** *noutatea, utilitatea şi obiectivitatea ţinutei sale. Credeţi-mă că mă lupt din răsputeri să păstrez intact chipul supraconfesional al acestui <mesager> al speranţei, deoarece, în spatele ruşinoasei cortine de fier, suferinţa creştinilor-martiri nu este nici ortodoxă, nici catolică, nici protestantă, după cum Christos Domnul este mai presus de orice compartimentare confesională".*

La rândul său, poetul Vasile Posteucă îmi scria din Mankato, la 29 Martie 1972: *"Mă bucur de succesele tale şi de venirea ta în Vest. Puţini sunt aceia care au venit* ***ştiind,*** *ca să continue o luptă, să-şi pregătească praznicul jertfei şi al morţii. Te număr printre cei tare puţini(...). Tu eşti ales şi uns de mila mare a Mielului. Dumnezeu a binevoit întru tine şi ţi-a spart sâmburele din inimă, ca să-l dai rod înmulţit şi sfinţit fraţilor tăi din acest veac nenorocit şi trădat. De aceea te-am salutat cu atâta căldură chiar dela început. De aceea te iubesc şi mă simt mângâiat de prezenţa şi liturghisirea ta în Exil..."*

O altă surpriză epistolară, de data aceasta negativă, am avut-o, cu zece ani mai târziu, din partea unei alte figuri celebre a exilului românesc: D-na Sanda Stolojan, care îmi reproşa la 26 Noembrie 1983 că *"printre intervenţiile trimise la Vancouver"* (unde a avut loc, între 24 Iulie şi 10 August, cea de a 6-a Adunare generală a Consiliului ecumenic al Bisericilor), n'am menţionat în ***Catacombes*** (N-rul pe Noembrie-Decembrie 1983) şi textul *"Ligii pentru Apărarea drepturilor omului în România"* (LDHR). Ce puteam să-i răspund, decât că este inexact: *"Dacă aţi fi citit cu atenţia cuvenită, ultimul număr, aţi fi găsit la pagina documentară (p.10), în notiţa care precede cele două apeluri ale creştinilor din URSS adresate C.E.B.-ului, că LDHR-ul era menţionat printre organizaţiile care au înaintat dosare informative la Vancouver. Însă lucrul acesta l-am aflat în buletinul S.O.P., deoarece D-voastră aţi uitat să-mi trimiteţi şi mie textul pe care aţi binevoit să l faceţi cunoscut Serviciului ortodox de presă. Aşa cum aţi crezut de cuviinţă că revista mea trebue să apară printre <sursele> de informaţie ce se pot consulta în legătură cu situaţia religioasă din România, deşi o mare parte din materialul pe care l-aţi folosit în articolul din* ***L'Alternative*** *vi l-am trimis eu însumi, la cererea D-lui Barbăneagră. Fără ca să vă mai amintesc că am consacrat persecuţiilor religioase din ţara noastră trei numere din* ***Catacombes*** *(Dec. 1978, Oct. 1979 şi Oct. 1980), în afară de nenumăratele documente şi articole apărute în reviste franceze. Dacă D-voastră aţi încercat simţământul părerilor de rău - simţământ, de altfel, neîntemeiat, aşa cum vă scriu mai sus -, eu rămân cu părerea de rău a absenţei oricărui rând de apreciere, în tot ceea ce aţi scris până astăzi în legătură cu revista* ***Catacombes*** *şi cele câteva cărţi pe care le-am publicat, pentru a lua apărarea celor năpăstuiţi pentru credinţă în ţările comuniste".*

Pot să spun, cu mâna pe inimă, că aceeaşi amnezie şi necinste sufletească am găsit şi în cartea D-nei Stolojan despre exilul românesc la Paris, editată recent de Gabriel Liiceanu: *"Un jurnal de exil intelectual"*. Ca să înţeleagă mai bine cititorii ***Cuvântului Românesc*** amărâciunea acestor rânduri, ţin să le arăt că prin anii 1973-1974, Sanda Stolojan a căutat să ne cunoască, pe soţia mea şi pe mine, surprinsă de faima revistei ***Catacombes,*** care apărea cu regularitate încă din 1971. Aflând că - la acea dată, nu mai ţin minte - am fost invitaţi de mătuşa soţului ei, Vlad Stolojan (respectiv de contesa O'Kelly, născută Filipescu), a venit împreună cu Vlad Stolojan, acoperindu-ne de felicitări şi laude, dar mai ales propunându-ne traducerea de texte româneşti în limba franceză, pentru a ne ajuta în demascarea ierarhilor şi teologilor ortodocşi care au făcut şi mai făceau jocul partidului comunist şi al departamentului marxist al Cultelor.

Iată ce-mi scria, de pildă, la 5 Decembrie 1983, deci după explicaţia mea anterioară, redactată ceva mai sus: ***"Dacă v'am dat cumva impresia că nu apreciez la justa ei valoare importanţa acţiunii dusă pe toate planurile de Catacombes,*** *mi-ar părea imens de rău. Sunteţi principala noastră sursă de informaţie în privinţa României. Dincolo de asta, faceţi opera ce mai importantă din câte au fost duse la bun sfârşit de Românii din Exil".*

Ei bine, această *"intelectuală"* a Exilului parizian care, atunci când noi, abia sosiţi în Franţa (amândoi cu studii universitare şi foşti deţinuţi politici) atacam regimul comunist nu numai în România, ci pe plan mondial, ea ***se ducea în România fără nici o frică sau bătaie de cap!*** Astăzi, bineînţeles, n'o mai interesează nici lupta de odinioară a doi bieţi *"neintelectuali"* români în favoarea cauzei lui Hristos, nici conferinţele lor din marile centre universitare din Franţa, nici editarea de cărţi anticomuniste, nici emisiunile religioase pentru creştinii din ţară, nici impresionanta operă de ajutorare materială atât a Românilor exilaţi, cât şi a victimelor comunismului dela gurile Dunării, desfăşurată de soţia mea (pe care Cicerone Ioniţoiu o prezintă, într'o carte editată în 1997 de fundaţia culturală *"Memoria"*, drept *"o lumină în bezna Exilului românesc"*). Astăzi Sanda Stolojan se preocupă mai de grabă de *"veselia lui Ştefan Baciu"*, de *"pesimismul"* lui Horia Stamatu, de *"neliniştele"* lui Ion Negoiţescu, de *"intelectualul"* comunist Dan Hăulică... Până şi *"drama"* poetului Ion Corlaciu îi reţine atenţia, considerând că era *"excitat, nervos, şi nu prea simpatic"*, dar nu menţionează că nu l-a ajutat cu nimic odată sosit la Paris. Neluat în seamă de confraţii săi *"intelectuali"*, mi-a bătut într'o zi la uşă, plângând, să-l ajut, şi i-am dat 500 de franci să se ducă la Lausanne, în Elveţia la un editor de acolo, ca să-i publice *"témoignage"*-ul. Apoi i-am găsit o măicuţă catolică franceză, care ne traducea documente şi articole primite din Italia şi Spania, pentru a-i corecta textul, descriind necazurile sale din România. Şi cu manuscrisul pus la punct, eu m'am dus - şi nu *"intelectualii"* români ai Exilului - la o editură catolică (S.O.S.), pe al cărei director îl cunoşteam şi care a binevoit să-i publice, în anul accidentului său mortal (1984), *"Tout espoir sera puni"* (Orice nădejde va fi pedepsită).

Dă, Ben Corlaciu era într'adevăr *"nervos şi excitat"*, însă Sanda Stolojan evită să prezinte cauza acestei stări *"antipatice"*, respectiv că în perioada nervozităţii sale, Ben Corlaciu păzea, ca paznic, garajul parizian, în timp ce *"intelectualii"* se adunau la cenaclul literar al lui Leonid M. Arcade (patronat de Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca), împreună cu scriitorii veniţi din Bucureşti, care în ţară pupau în fund Partidul, iar în Paris o făceau pe anticomuniştii...

Până şi presa comunistă din România a scris despre mine, *"ideologul libertăţii de credinţă"*, că propovăduiesc în Franţa *"necesitatea unei revoluţii care să purifice lumea"*, ceea ce autoarea *"Jurnalului de exil intelectual"* n'a fost capabilă să remarce! O, de mi-ar ajuta Dumnezeu, ca s'o pot înfăptui nu în Franţa, ci pe pământ românesc!

Aşa cum îi scriam, între altele, inegalabilei Ana Blandiana, la 15 Octombrie 1999, *"România, ca să renască şi să cunoască plenitudinea socială, culturală, religioasă, economică, şi politică, are nevoie în primul rând de Iisus, precum şi noi, cei ce vrem să-i slujim, cei ce ne zbatem să ne dăruim cauzei româniismului şi să fim folositori poporului român"*. Aşa cum o afirmam în sala *"Aula Magna"* dela Universitatea din Timişoara, în prezenţa a numeroşi studenţi şi preoţi, având drept *"moderator"* pe I.P.S. Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului: ***"O Românie nouă este posibilă decât dacă, în lupta noastră cu Răul, ne vom sprijini pe Iisus şi vom începe să reclădim ţara pe El."***

"Deşteaptă-te, Române din somnul cel de moarte", ne îndeamnă poetul şi cântecul dezrobirii Neamului. Iar Apostolul Pavel ne strigă, zgâlţâindu-ne conştiinţa adormită: *"Deşteaptă-te tu, care dormi, scoală-te din morţi şi Hristos te va lumina."* **(Efeseni, 5.14).** Copleşiţi de lumina Domnului, nu vom mai conta nici pe lozinca de după Revoluţie: *"Monarhia salvează România!"*, nici pe alte lozinci patriotarde. Fiindcă pentru noi, Românii creştini, o singură lozincă rămâne valabilă, acceptabilă, inevitabilă: ***Iisus Hristos, Mesia, salvează România!***

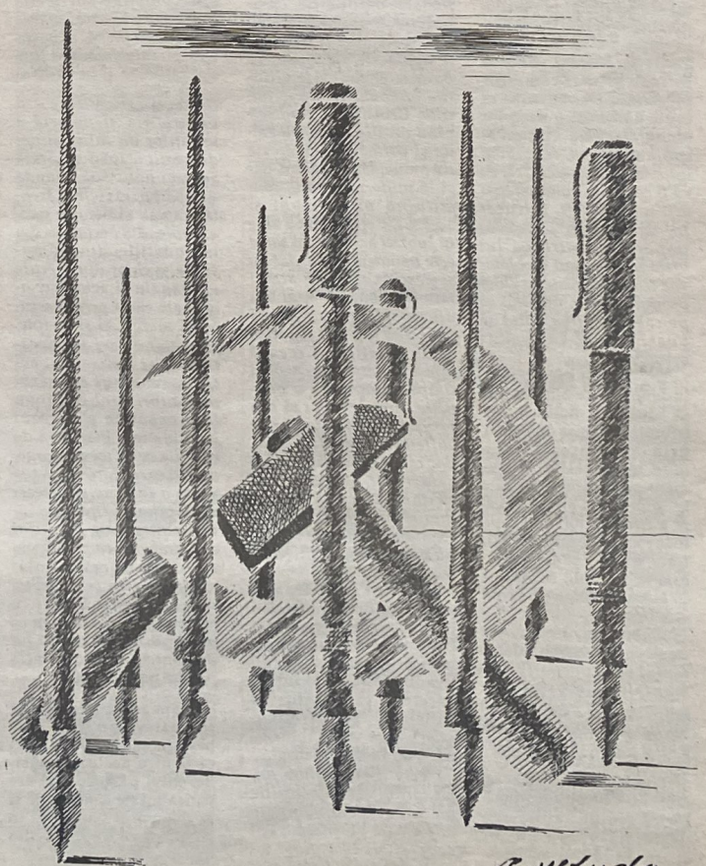

FARA ARMÂNEASCĂ

COMORI PE CALE DE DISPARIŢIE

Sculptura pastorală şi simbolurile în viaţa Aromânilor

Cap I

Vasile TEGA

Dacă originea, istoria şi limba Aromânilor au făcut în ultimele două secole obiectul a nenumărate studii şi cercetări realizate de oameni de ştiinţă români şi străini, din păcate nu se poate spune acelaşi lucru despre aspectele etnografice şi, mai ales, despre arta lor populară, care a fost cel mai puţin studiată.

Suntem deci departe de a poseda studii comparabile acelora consacrate altor populaţii din Peninsula Balcanică şi publicate mai ales după cel de al Doilea Război Mondial.

Prima încercare serioasă în această direcţie aparţine lui **Tache Papahagi**, prin lucrarea sa în trei volume ***"Images d'ethnographie e roumaine (daco-roumaine et aroumaine)"***.

În prefaţa primului volum găsim aceste reflecţii care, după trei sferturi de veac, rămân încă de o mare actualitate: *"Prin conservatorismul său caracteristic, poporul român şi astăzi încă e depozitarul unei foarte variate şi nepreţuite avuţii etnografice"* (n.n. prin *"poporul român"* Papahagi înţelege atât Românii Nord-dunăreni, cât şi pe cei din Sud)... *"Şi totuşi şi etnografia îşi vede numeroase, interesante şi preţioase elemente, alunecând pe panta uitării, alterării, înlocuirii sau a distrugerii... Măcar pentru aceste consideraţiuni şi dacă vrem ca trecutul etnografic al poporului român să nu rămână mâine necunoscut, se impun urgente explorări cât mai întinse şi mai temeinic pregătite... Dar eternizarea întregului nostru complex etnografic cere nu numai sprijinul oficial, ci şi cel al iniţiativelor particulare. Şi va fi cel mai frumos şi mai util monument, întrucât întregul suflet şi fizic al poporului, întreaga lui viaţă în decursul secolelor vor fi întruchipate în chiar produsele sale, urmând ca pe cale intuitivă, totul să poată fi la îndemâna oricui"*.

Urmându-i exemplul şi îndemnul, ne-am propus să aducem o modestă contribuţie în acest domeniu, prin abordarea într'un mod mai detaliat, a numeroaselor aspecte pe care le reprezintă arta populară a Aromânilor. Din capitolul acestei monografii (care sperăm să fie publicată în curând), ***Sculptura în lemn,*** reproducem textul care urmează.

"Pentru cei care-i cunosc pe Aromâni, este o axiomă faptul că ocupaţia fundamentală a acestui mic popor a fost păstoritul, în tot trecutul lui istoric, cel puţin până la începutul secolului al XX-lea" (1).

Ţinând seama de acest fapt, nu-i deloc surprinzător că sculptura în lemn pastorală ocupă un loc aparte în cadrul manifestărilor artistice populare ale Aromânilor.

"În măreţia naturii, în mijlocul animalelor nevinovate unde naşterea, moartea şi amorul nu constituie nici mister şi nici tragedie, păstorul <naiv> are o concepţie mai sănătoasă despre lume. Alternarea anotimpurilor, ploaia, zăpada, căderea frunzelor de pe arbori, renaşterea noii vegetaţii sunt fenomene pe care le trăieşte direct şi care, bineînţeles, influenţează în mod considerabil felul său de viaţă. Prevede vremea după aspectul norilor şi după culoarea cerului în amurg. Cunoaşte poziţia stelelor la orice oră. Cunoaşte modul de comportare al animalelor sălbatice. Repune la loc oasele deplasate ale vitelor în paza sa şi cunoaşte virtuţile terapeutice ale ierburilor. Urmăreşte <verdele> când urcă la munte, toamna şi primăvara. Trăieşte nu numai lângă natură, dar şi în mijlocul naturii, constituind un element al acesteia. Cu societatea vine în contact arareori. În sat el este neîndemânatec dar nu şi nesociabil. Toţi aceşti factori fasonează tipul său uman şi au o influenţă decisivă asupra creaţiei sale artistice. Creează opere de artă nu ca să-şi umple timpul cu o ocupaţie oarecare, ci ca să dea expresie, formă, lumii sale sufleteşti. Monologhează, dar monologul său nu are caracterul egocentric al <ermeticilor>, ci are dimensiuni supraumane. Exprimarea lui este simplă nu din sărăcie, ci din sănătate" (2).

Aprecieri ca acestea asupra păstorilor, ale cunoscutului etnograf **Kiţos Macri** (în treacăt fie spus, Aromân originar din Vlaholivadi), găsim şi la un alt excelent cunoscător al sufletului *"picurarlui arman"*, este vorba, bineînţeles, de **Tache Papahagi.**

"Prin însăşi natura lui, păstoritul este o ocupaţie nu numai eminamente mişcătoare pe enorme arii geografice, cu variate aspecte de floră şi faună, ci şi într'o largă măsură, izolată de societate, de viaţa propriilor ei sate: averea păstorului (adică animalele, vitele) e în funcţie de condiţiile de păşunat, de atmosferă, de evenimente istorice, brigandaj, de fiare sălbatice, de magia legată de boli etc. Iată, prin urmare, atâţia factori ce-i impun o viaţă petrecută, zi şi noapte, mai mult între cer şi pământ, departe de lume, o viaţă frământată şi opusă vieţii sedentare a agricultorului.

Era şi absolut firesc ca o astfel de viaţă să imprime în sufletul ciobanului caracteristicile ei proprii, făcând din el o fiinţă ce iese din comunul societăţii umane şi ale cărei manifestări sunt plastic şi bogat cristalizate în viaţa folclorică.

Omul care-şi face din natura vie şi moartă a munţilor un intim şi nedespărţit stăpân şi căruia aceeaşi natură îi pune la dispoziţie, gratuit şi treptat-treptat, multe din curiozităţile, din secretele, din minunăţiile, din frumuseţile şi chiar din feeriile ei vizuale şi acustice; omul ale cărui priviri scrutează mereu, zi şi noapte, priveliştele aci fermecătoare, aci fantastice, aci fioroase; omul ale cărui orizonturi sunt continuu împrospătate şi a cărui imaginaţie e inaripată de culmile ce le tot parcurge; omul care fără să vrea simte o înălţare sufletească imprimată firesc de înseşi altitudinile munţilor ce-i străbate; - un atare om nu poate rămâne total străin de ceea ce e creaţia populară lirică. Iată de ce este normal să admitem că păstorul îşi are partea lui de contribuţie în creaţia poetică populară" (3).

Vom completa aceste constatări ale lui T. Papahagi, subliniind faptul că pentru aceleaşi considerente, păstorul îşi are partea lui de contribuţie şi în domeniul sculpturii în lemn, aşa cum se va vedea mai jos.

CÂRLIBANĂ SCULPTATĂ

In principiu, sculptura pastorală în lemn este o ocupaţie neprofesională, praticată în mod exclusiv de artişti amatori, în cazul nostru de *"picurari"* (păstori).

Caracteristicile principale ale acestei sculpturi (care, printre altele, cuprinde ***"cârlibanele"*** - bastoane - cârlige ciobăneşti), ***furcile de tors, fusele, prâslelele, lingurile ciobăneşti, furculiţele, lulele, sfârlezele, iconiţe,*** etc.) sunt dimensiunile reduse, ca să nu zicem minuscule, ale obiectelor precum şi fineţea tehnicii de prelucrare, din care cauză - obiectele ieşite din mâinile păstorilor artişti au reţinut întotdeauna atenţia şi admiraţia cercetătorilor şi amatorilor de frumos. Pentru executarea acestora, păstorul are nevoie de foarte puţine instrumente: de obicei, un cuţitaş bine ascuţit ii este suficient, alături de un alt cuţitaş mullt mai fin, de care se serveşte în faza finală a lucrului pentru şlefuirea obiectului sculptat.

Cârliglu constituie cel dintâi obiect asupra căruia se exercită nevoia de creaţie plastică a celui care-l poartă, dat fiind că el este nelipsit din mâna păstorului. El este atât o unealtă, cât şi o armă de care ciobanul cu greu se desparte şi este totodată un obiect de certă valoare artistică, prin care se afirmă în comunitate însuşi purtătorul acestuia. De altfel, rafinamentul şi gustul păstorului se cunosc după calitatea artistică a cârligului pe care-l ţine în mână.

"Cârlibanele - scrie K. Macri - *opere ale unor oameni cu ochiul nealterat de prostul gust care imundă oraşele - au ceva impunător în ele. Aceste mici bucăţi de lemn sculptat, ascund în interiorul lor ceva din tăcerea mistică a munţilor împăduriţi"* (4).

La Aromâni, acest instrument constituie însuşi simbolul păstorului şi chiar al Aromânului în general: *"a bărbaţlor lă si bagă şi cârliglu tu groapă,* (bărbaţilor li se pune în mormânt şi caţa) spune o zicală aromânească.

Acest obiect eminamente păstoresc este format dintr'o vargă de corn, lungă până la doi metri, şi din ***cârlibană,*** care adesea este ornamentată în relief şi despre care vom vorbi mai pe larg în cele ce urmează.

Pentru confecţionarea ***cârlibanâlei,*** ca de altfel a ***lingurilor păstoreşti*** şi a ***sfurlilor,*** păcurarii se servesc aproape exclusiv de lemnul tare şi auriu al merişorului (***pixare,*** în aromână).

Ceea ce spune **N. Dunăre** despre multiplele funcţii ale bâtei păstorilor din Munţii Apuseni este perfect valabil şi pentru păcurarii din Munţii Pindului:

"Atenţia deosebită pe care păcurarul o acordă bâtei sale îşi are fără îndoială explicaţia în multiplele întrebuinţări ale acestei unelte: baston la mersul pe munte, armă de apărare, proptea când stă în preajma turmei, cobiliţă pentru transportarea traistelor cu alimente ori cu produse ale stânei, şi împreună cu altele alcătuieşte un sistem tehnic, evident mai complicat, ca prepeleagul sau trepiedul de atârnat ceaunul pentru prepararea brânzei" (5).

Cârlibana, adică partea cârligului care se apucă cu mâna, are forma unui S majuscul, derivată din necesitatea practică de a putea reţine uşor piciorul vitelor prinse. Această formă este aproape generală, de aceea am putea spune că ne găsim în faţa unui model stereotip. Dar câtă variatate în ornamentaţia acestuia! Raze, coarne de animale, cruci, zig-zaguri, compoziţii simbolice împrumutate din viaţă pastorală etc. Adesea, cârlibana reprezintă un cap de berbec, ale cărui coarne răsucite se termină în formă de şerpi, făcând astfel un cerc. În mijlocul acestuia păstorii sculptează o rozetă, care - după ei - reprezintă roata mândanilei (a pivei).

În altele, deasupra capului unui berbec, un vultur loveşte şarpele cu ciocul, în timp ce la alte cârlibăni, se poate vedea un balaur cu două capete şi două figuri de oameni. Într'un alt caz, coada *"marelui şarpe"* se termină într'un al doilea cap, un om întins peste acesta, în timp ce al doilea cap al monstrului începe a-i înghiţi picioarele. Pe lângă aceste motive, nu arareori găsim pe cârlibană sculptate plante, flori, păsări şi o nesfârşită combinaţie de desene geometrice. Uneori - cum este cazul cu cârlibana pe care o reproducem - capătul acesteia are forma unui cap de vulpe, transformat într'un adevărat fluier, păstorul sulfând în gura deschisă a vulpii, aerul iese prin găurelele, care de fapt reprezintă ochii animalului.

Fiind vorba de cârlig, pentru a sublinia importanţa deosebită a acestuia în viaţa păstorului aromân, vom mai adăuga următoarele elemente împrumutate dintr'un studiu al Tatianei **Găluşcă-Crâşmaru** (6).

*"...Turma se află în stână. Ridicarea stânei se făcea pe un loc sacru, pe locul ales de turmă cu o noapte înainte. În stână trebuiau să existe obiectele strămoşeşti: **tâmbarea** (piesă de port, din ţesătură de păr de capră) şi **cârliglu,** care aducea noroc stânei; la intarea în stână se îngropa un ban dela strămoşi, iar sub talpa stânei trebuia să fie un şarpe care veghează asupra ei"*.

In lumina explicaţiilor de mai sus, cititorul va înţelege uşor de ce şarpele este atât de prezent pe cârlibană.

Iată acum şi descrierea ultimei faze din operaţia de *"iniţiere"* a păstorului:

*"În final, după ce se învaţă toate aceste lucruri, trebue să depună şi jurământul: <turma trebue păstrată în viaţă>. Jurământul se făcea punând mâna pe **cârligul străbun** şi înfigând un cuţit în pământ. Urma primirea turmei de către tânărul cioban..."*

Continuare în nr. următor

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE

1. **Tache Papahagi,** ***Poezia lirică populară,*** Bucureşti, Ed. pentru literatură, 1967, pp.381 şi 383.

2. **Kiţu Macri,** ***I laichi tehni tou Pilion,*** (arta populară din Pilion, Atena, Ed. Melisa, 1980, p. 114.

3. **Tache Papahagi,** ***Mic dicţionar folkloric,*** Bucureşti, 1974, Ed. Minerva, pp.373-374 şi 378-388.

4. **Kiţu Macri,** ***I gliţa*** (Cârligul), Zigos, Noembrie 1956, p.17.

5. **Nicolae Dunăre,** ***Arta populară din Munţii Apuseni,*** Ed. Meridiane, 1981, p.38.

6. **Tatiana Găluşcă-Crâşmaru,** ***Rituale pastorale,*** Revista de etnografie şi folklor, vol.24, no.1, 1979, pp.105-110.

BASARABIA ŞI BUCOVINA

MOLDOVA A RATIFICAT TRATAUL DE BAZĂ CU RUSIA

Parlamentul Republicii Moldova a ratificat cu voturile comuniştilor şi ale deputaţilor din Alianţa Braghiş, Tratatul de bază moldo-rus, semnat la Moscova în luna Noembrie. Împotrivă au votat doar cei 11 deputaţi ai Partidului Popular Creştin Democrat care au argumentat, între altele, că Tratatul "*oficializează rusificarea în Republica Moldova*". Opoziţia creştin-democrată a criticat, de asemenea, prevederile din Tratat care atribuie Rusiei statutul de "*stat garant*", în procesul de soluţionare a conflictului transnistrean.

Atât opoziţia parlamentară, cât şi mai multe partide extraparlamentare consideră că Rusia şi Ucraina sunt incapabile să-şi exercite atribuţiile de mediatori în soluţionarea conflictului transnistrean, lucru dovedit pe parcursul a 10 ani de negocieri.

UN SPECIALIST DELA UNIVERSITATEA DIN HAMBURG A FĂCUT O ANALIZĂ A PRIMELOR 120 DE ZILE DE GUVERNARE COMUNISTĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Institutul de cercetare a păcii şi securităţii politice al Universităţii din Hamburg a publicat un studiu intitulat "*Dureri de cap moldoveneşti*", scris de Claus Neukirch. În această lucrare autorul face o analiză a primelor 120 de zile de guvernare comunistă din Republica Moldova. Cotemând alegerea Eugeniei Ostapciuc în funcţia de preşedinte al Parlamentului ("*un candidat de compromis, dar foarte slab din grupul parlamentar al comuniştilor*") şi a unui premier "*loial Preşedinţiei*", Claus Neukirch, menţionează că în acest mod, Voronin a încercat să-şi concentreze întreaga putere în mâinile sale.

Referindu-se la membrii Guvernului, autorul lucrării susţine că "*o bună parte din aceştia, cu excepţia celor din guvernarea fronstistă (1991-1992), au avut misiuni importante în promovarea ideilor comsomoliste în perioada sovietică*". În acest context, Claus Neukirch a ajuns la concluzia că dela proclamarea independenţei, Republica Moldova a fost condusă de o "*clasă a comuniştilor noi*", care şi-au schimbat doar simbolurile. Pentru aceştia, o colaborare "*fructuoasă*" cu comuniştii nu prezintă nici o problemă.

Autorul lucrării cheamă opinia publică internaţională să "*ţină în vizor*" Republica Moldova şi "*să examineze cu seriozitate maximă evenimentele care au loc aici, deoarece Rusia deja şi-a testat strategiile sale în această regiune, strategii utilizate ulterior şi în alte state*".

Dumnezeu în cătuşe

Preotii Mitropoliei Basarabiei sunt arestaţi noaptea, ca pe timpurile lui Stalin

Părintele Veaceslav Moraru a fost citat săptămâna trecută de comisarul de poliţie Teleneşti, Gavril Joşanu, pentru a da explicaţii de ce a rupt sigiliul dela biserica din localitate. Joşanu ne-a declarat că "*părintele a încălcat legea şi că toate acţiunile poliţiei au fost întreprinse conform legii*".

Printre altele, Joşanu a menţionat că aceste măsuri au fost luate deoarece parohia Negureni a aderat la Mitropolia Basarabiei, "*fapt care este împotriva legii*", conform celor spuse de Joşanu, acesta motivând prin faptul că, printr'o hotărâre recentă a Guvernului, Mitropolia Moldovei a fost declarată succesoare de drept a Mitropoliei istorice a Basarabiei.

Părintele Veaceslav Moraru ne-a declarat că enoriaşii au deschis biserica şi l-au invitat să oficieze serviciile divine, doarece nu-l acceptă pe părintele Motanga, secretarul protopopului de Orhei.

Totodată, părintele Moraru ne-a mai comunicat că îi va acţiona în judecată pe poliţiştii care l-au arestat Joi, în condiţii extraordinare, cu atât mai mult când e vorba de o faţă bisericească - cu cătuşe la mâini, nefiindu-i permis să-şi ia haine de iarnă sau cizme.

Solicitat să comenteze cele întâmplate, IPS Petru Păduraru, Mitropolitul Basarabiei, a declarat că suntem martorii unei acţiuni nemaiauzite "*scoaterea din casă, de către poliţişti, a unui preot desculţ, iarna, de faţă cu copiii*". "*Avem un stat fără lege. De când la putere sunt comuniştii, am ajuns din nou la persecuţii*", a menţionat IPS Petru. El a precizat că părintele nu este un criminal, nu avea de gând să plece nicăieri şi nu a meritat să fie dus în cătuşe. "*Lucrurile acestea se întâmplau cu creştinii în primele secole ale creştinătăţii, în timpul împăratului Maximilian şi alţii, când erau bătuţi, schingiuiţi şi omoriţi pentrucă-l mărturiseau pe Hristos*", a spus IPS Petru Pădurau. El a spus că nu este de competenţa conducerii de stat să discute apartenenţa de cult, faptul că un preot sau orice persoană ţine de Mitropolia Basarabiei sau de cea a Moldovei, precizând că "*aici este vorba de un joc politic*", iar organele de stat se implică în problemele cultelor.

Deputatul creştin democrat Vlad Cubreacov, consilier în cadrul Mitropoliei Basarabiei, ne-a declarat că acţiunile poliţiei de a sigila bisericile sunt ilegale şi reprezintă un abuz şi un amestec grosolan în viaţa Bisericii, care este separată de stat. "*Ministerul de Interne al Republicii Moldova şi ministrul Vasile Drăgănel sunt un instrument de persecuţie în mâna Patriarhiei Moscovei şi a agenţilor ei locali*", a declarat Cubreacov. El a spus că, în timp ce episcopul rus, Iustinian Ovcinikov, complice al autorităţilor autoproclamate dela Tiraspol, a dobândit cetăţenia Republicii Moldova, cetăţenii acestui stat, credincioşi ai Mitropoliei Basarabiei, care înalţă rugăciuni "*la Dumnezeu*" sunt discriminaţi şi persecutaţi crunt. Acţiunile ministrului Drăgănel şi a subalternilor săi derivă din atitudinea intolerantă a şefului statului Voronin, care a reactualizat în Moldova formula împăraţilor păgâni "*Non licet esse vos*" - nu este permis ca voi să existaţi, formulă pe care o aplică cetăţenilor asociaţi în Mitropolia Basarabiei.

"Legea permite aducerea *în judecată a persoanelor, în cazul în care acestea nu se prezintă şi judecata nu poate examina cazul. Dar aducerea unei persoane în instanţă în astfel de circumstanţe este ieşită din comun*", a declarat pentru FLUX Gheorghe Susarenco, vicepreşedinte al Asociaţiei Judecătorilor din Moldova.

Solicitat să se refere la cazul părintelui Veaceslav Moraru, care a fost luat cu forţa de organele de menţinere a ordinii publice şi dus la Comisariatul de poliţie din Teleneşi, Susarenco a precizat că a aduce forţat la proces înseamnă cu ajutorul forţelor de poliţie, în cazul în care persoana respectivă nu se prezintă la proces, "*dar nu în cătuşe, desculţ, dezbrăcat etc.*"

Preşedintele Asociaţiei "*Juriştii pentru drepturile omului*", Vitalie Nagacevschi, ne-a declarat că poliţiştii trebuiau să le explice preotului şi membrilor familiei sale care este motivul aducerii la Teleneşti, "*să-i dea răgaz să se îmbrace şi să se încalţe, fără a-i pune cătuşe.*" Potrivit lui, cătuşele fac parte din arsenalul de mijloace speciale şi se face uz de ele în cazuri excepţionale - opunere de rezistenţă, atunci când persoana prezintă pericol etc. El a spus că în cazul în care acest caz se va dovedi a fi un abuz, părintele îi poate acţiona în judecată pe cei care se fac vinovaţi, a mai declarat Nagacevschi.

"MOLDOVENISMUL" DE ORIENTARE SOVIETICĂ, O CAPCANĂ ÎNTINSĂ ROMÂNILOR DIN SPATELE GRANIŢELOR NOASTRE DIN RĂSĂRIT

Prof. dr. doc. Ion GHERMAN

Românii herţeni, nordbucovineni şi basarabeni datorită unei istorii total nedrepte, sunt obligaţi şi astăzi să trăiască în afara unor graniţe firești, genetice, ale României Reîntregite, între care le-a fost şi trebue să le fie locul.

Aceasta o datorăm acelui odios pact convenit, acum peste 60 de ani, între cei doi dictatori, Hitler şi Stalin, pact la ale cărui consecinţe n'am avut atunci curajul să ne împotrivim şi o datorăm din nefericire şi acelui nedrept, umilitor şi ruşinos tratat, pe care în 1997, chiar noi l-am încheiat cu vecinii noştri ucraineni.

Românii, însă, aşa cum se ştie, atât în istoria de asuprire seculară de care au avut parte, ca bucovineni sau basarabeni, cât şi în aceea de asuprire milenară, de care au vut parte, ca ardeleni, au dat dovadă de o mare rezistenţă, aşa încât, au ştiut să-şi păstreze neatinse, identitatea de neam, de limbă, de credinţă şi de tradiţie românească.

Cum, mai nou, nu se poate apela cu aceeaşi uşurinţă, ca în trecut, la practica condamnărilor nedrepte, a deportărilor individuale sau în masă, sau ca aceea a asasinatelor, stăpânitorii vremelnici ai comunităţilor româneşti de peste graniţele actuale, recurg în vederea înstrăinării şi desnaţionalizărilor acestora, la metode mai puţin brutale şi mai subtile.

Astfel potrivit unei concepţii de orientare stalinistă, mai veche, ei încep să le conteste fraţilor noştri, ***dreptul la identitatea de neam,*** românească, de care au aparţinut şi aparţin, ca şi ***dreptul la limba maternă românească,*** pe care au vorbit-o şi o vorbesc.

În acest scop, pe lângă falsificarea istoriei şi pe lângă un învăţământ, din care, treptat, îi exclud pe Români, ei se întorc la vechiul principiu "*Divide et impera*" şi se străduiesc să reactualizeze ideea tendenţioasă şi diversionistă a "*moldovenismului*", lansat cu ani în urmă de Sovietici. Ei vor astfel, să-i facă pe ***Români să creadă că pot fi Moldoveni şi vor să le dea impresia că limba pe care o vorbesc, poate fi mai de grabă moldovenească, decât românească.***

Încearcă aceasta, în aperanţa că, dacă din Români pot face astăzi "*Moldoveni*", pe Moldoveni, le va fi uşor să-i facă mâine, "*Ucraineni*" sau "*Ruşi*".

Momeala şi capcana întinsă fraţilor noştri, pare într'o anumită măsură, să fi şi prins, atâta vreme cât şi într'o întâlnire internaţională, ***România este acuzată de fraţii noştri de peste Prut,*** de ***"expansionism"*** şi atâta vreme cât oficialii lor s'au lăudat cu acest prilej, că ***"nu vorbesc româneşte... ci moldoveneşte".***

Nu se poate spune că o asemenea "*teorie*" fantezistă şi, deci, fără nici un temei ştiinţific, merită atenţie şi este de sperat să cadă dela sine, aşa cum au căzut în ultimii ani, toate teoriile de aceeaşi origine stalinistă. Totuşi nu poate fi negat faptul că, în practică, aceasta poate duce la neînţelegeri şi confuzii în domeniul structurii etnice a comunităţilor noastre româneşti din afara graniţelor, lucru pe care l-au urmărit, cei care au preconizat-o. Nouă, însă, până când nu ni se va explica, de ce moldovenii care au aceeaşi origine şi vorbesc aceeaşi limbă ca noi, nu sunt Români, nu ne rămâne decât să-i ***considerăm Români şi pe cei care s'au declarat şi se declară "Moldoveni".***

Pe lângă argumentele pe care le-ar putea invoca în această problemă, filologii şi lingviştii, avem şi noi obiecţiile noastre.

Deşi originar din Ţinutul Herţa (România veche), înainte de 1940, am terminat liceul la Hotin (Basarabia) şi, atât printre elevi, cât şi printre profesori, am avut, pe lângă basarabeni şi bucovineni şi destul de mulţi colegi, şi mai ales profesori, din vechiul Regat. N'am sesizat în cursul şcolarizării nici cea mai mică dovadă, că cei de peste Prut vorbesc o altă limbă, decât aceea românească, pe care o vorbeam cu toţii, din orice parte a României Reîntregite. De aceea, noi credem de atunci şi credem şi astăzi, că ideea unei etnii şi a unei limbi moldoveneşti, alta decât cea românească, este în mod neîndoielnic, o fantezie care trebue combătută.

În schimb, ce ni se poate cere tuturor, este, să ne iubim ţara, neamul şi limba pe care o vorbim.

Poate, în acest domeniu, noi Românii, ar trebui să învăţăm dela vecinii noştri Unguri, care nu pierd nici un prilej, fără ca să-şi arate grija şi dragostea ce le-o poartă la toţi ai lor, fie că e vorba de cei dintre graniţele ţării, fie că e vorba de aceia care sunt în afara acestora. Or, nu trebue să se uite că ***noi, Românii, avem peste 7.000.000 de conaţionali, care ne înconjoară, atât la Nord şi Răsărit, cât şi la Sud şi Apus. Peste jumătate dintre aceştia sunt în afara graniţelor şi din cauza politicii noastre nesănătoase, pe care o ducem de şase decenii. De aceea, putem spune, că-i avem, astfel pe conştiinţă.***

UN ÎNALT DEMNITAR DELA MOSCOVA A PUS PUNCTUL PE I:

Tot ceea se întâmplă în R. Moldova sunt afaceri interne ale Federaţiei Ruse!

Federaţia Rusă nu trebue să se teamă că va fi acuzată de aplicarea dublelor standarde şi susţinerea separatiştilor, când este vorba de relaţiile ei cu statele nerecunoscute, deoarece aceste conflicte au fost generate tocmai de aplicarea, în timpul destrămării URSS, a dublelor standarde în ce priveşte dreptul la autodeterminarea popoarelor", a declarat, într'un interviu acordat pentru publicaţia electronică "*Gazeta SNG*", directorul Institutului ţărilor CSI, Constantin Zatulin.

Potrivit lui Zatulin, dobândirea independenţei de către Azerbaidjan, Georgia şi Republica Moldova constituie o consecinţă a victoriei tendinţelor separatiste din aceste ţări. În opinia lui Zatulin, accentuarea în permanenţă a factorului nerecunoaşterii acestor formaţiuni statale şi ignorării proceselor politice ce au loc în aceste republici împiedică rezolvarea conflictelor din republicile ex-sovietice.

În contextul promovării de către Federatia Rusă a politicii de susţinere a concetăţenilor aflaţi peste hotare, Zatulin susţine că tot ce se întâmplă pe teritoriile statelor nerecunoscute nu constituie doar nişte afaceri interne ale statelor CSI, ci şi ale Federaţiei Ruse.

ROMÂNIA, RAIUL EXCROCILOR, TRISTA REALITATE

Aurel Sergiu MARINESCU

În anii *"democraţiei originale"* din România, fosta *"Belgie a Orientului"* a devenit paradisul excrocilor de tot felul, impostorilor şi pungaşilor.

Prima categorie de acest fel este aceea a aşa-numiţilor oameni politici sau, cum mai sunt alintaţi într'un termen general, *"clasa politică"*. Ei sunt autohtoni, din garniturile a doua şi a treia a nomenclaturii comuniste şi unii, fiii, nepoţii sau ginerii celor care au condus, în diferite funcţii RPR sau RSR, până în 1989. Aceştia, după lovitura de palat din Decembrie '89, s'au super îmbogăţit, jefuind ţara, prin cele mai neimaginabile metode de hoţie, numite elegant *"inginerii financiare"*.

Ei au permis, prin lipsa unor legi clare sau prin legi negândite, intervenţii, luare de mită, fraude de ordinul miliardelor ca ei, familiile lor, prietenii şi partizanii politici, foştii securişti şi alte categorii să se îmbogăţească într'un ritm rapid, acumulând averi uriaşe, menţinând haosul economic în economia de stat, transferând de fapt bogăţia statului în conturile lor.

În România politicienii sunt numai excroci, demagogi care vorbesc de *"modele"*, fac promisiuni frumoase, vorbesc de idei şi doctrine în numele unor partide; în realitate, sunt constituiţi într'o bandă, având aceleaşi scopuri de a jefui ţara, de îmbogăţire rapidă şi cât mai mare, la conducere sau în opoziţie, în care scop se apără unii pe alţii.

Să fie foarte clar, în România conduce din umbră fosta Securitate, prin foştii securişti deghizaţi în politicieni ai diferitelor partide, împreună cu foştii şi actualii colaboratori ai ei, şantajaţi. Sinistra instituţie s'a renăscut ilegal din propria cenuşă, precum pasărea Phoenix. De fapt, ea niciodată nu a ajuns la lichidarea totală, în aşa fel ca vinovaţii să fie traşi la răspundere şi să se facă cunoscute activităţile ei antiromâneşti. Se demonstrează clar că de 12 ani, din iarna 1989, Securitatea a condus ţara prin preşedinţii ţării, senatori, deputaţi şi mulţi în funcţii importante. Toţi aceştia au avut legături strânse cu temuta Securitate.

Această bandă de tip mafiot, formată din excroci politici, în mod normal, nu au nici o voinţă politică; pe Ilici Iliescu nu l-a interesat - ca şi pe gaşca sa - Basarabia răpită de bolşevici sau condamnarea pactului Ribbentrop-Molotov - pact condamnat chiar de comunistul Gorbaciov, aşa cum nici pe E. Constantinescu nu l-au interesat pământurile româneşti ale Bucovinei de Nord, Sudul Basarabiei, Insula Şerpilor sau cele peste 40 de sate româneşti din Maramureşul istoric.

Azi, acelaşi Iliescu, cu banda sa, este gata să doneze Ruşilor tezaurul dela Moscova şi de asemenea nu doreşte să fie condamnat pactul Molotov-Ribbentrop, care a stat la baza furtului bolşevic al teritoriilor străbune.

Aceşti impostori, saltimbanci politici fac un fel de declaraţii în ţările europene sau America, când le vizitează şi cu totul contrar vorbesc de măsuri la Bucureşti, adică, au o comportare golănească, şmecherie de iz sovieto-balcanic.

Securitatea a reuşit să infiltreze cu agenţi partidele istorice, încât le-a transformat în partide *"decor"*, zise de opoziţie.

PNL-Brătianu, prin indivizi compromişi şi suspecţi de tip Radu Câmpeanu, Ionescu Quintus şi alţii, au reuşit scindări în 4-5 alte partide liberale şi în final prin Stoica - făcut liberal - să-l unifice cu partidul colonelului DIE, Meleşcanu.

Partidul istoric PNŢ al lui I. Maniu şi I. Mihalache, martiri morţi în temniţele comuniste pentru crezul lor, a încăput pe mâinile colaboratorilor Securităţii Diaconescu, Ionescu Galbeni, Ţepelea şi multor altora; prin politica dusă, fiind la conducere, au reuşit performanţa ca cel mai popular partid, practic să existe doar cu numele.

În ceea ce priveşte PSDI al lui Titel Petrescu, a avut grijă instituţia ca printr'un oarecare Athanasiu, ajuns la şefia lui, să-l contopească cu PDSR-ul lui Ilici Iliescu, la fel cum în 1948 alţi trădători socialişti - Voitec, Lothar Würze Rădăceanu ş.a. să-l rupă şi cu o parte să se topească în PCR. Conducătorii celeilalte părţi, declarată ilegală, au luat direcţia Aiud.

Ar fi multe de spus despre aceşti politicieni miliardari, cu drepturi şi avantaje pe care colegii lor americani, senatori sau deputaţi nici nu le visează: imunitate parlamentară nelimitată, paşapoarte diplomatice pentru ei şi familiile lor, salarii uriaşe pentru absenteism şi dormitul lor în şedinţe, maşini cu şoferi la dispoziţie, telefoane celulare, practicarea profesiunilor, membri în consilii de administraţie în adunările generale ale acţionarilor (la întreprinderi de stat, regii, etc.) hotel în Bucureşti, restaurante cu preţuri speciale (adică mai mici), garaj la Camera Deputaţilor, cabinet dentar, frizerie şi planuri de terenuri de sport. De curând, li s'au repartizat 345 autoturisme de teren pentru birourile parlamentare din teritoriu şi cu alte 40 miliarde lei s'au cumpărat 13 Mercedes-uri, 13 Aro şi 33 Nubira, încât unii şefi de comitete şi alte funcţii vor avea 2-4 maşini la dispoziţie şi tot mai au deputaţii 189 miliarde de cheltuit, timp în care ţara suferă de lipsa medicamentelor, spitalele, şcolile sunt într'o adevărată nenorocire, pensiile sunt ridicole, salariile mizerabile etc.

Numai aşa se poate înţelege de ce un candidat la senat sau deputat, varsă la partid spre a fi nominalizat, zeci şi sute de mii de dolari, acolo unde trebue; căci funcţia este foarte productivă, la care se adaugă ciubucurile, darurile, plocoanele pentru traficul de influenţă.

A doua categorie de hoţi şi tâlhari este formată din drojdia lumii arabe, din tot felul de aventurieri, mulţi cu bogate caziere, cât şi din indivizi din aceeaşi specie veniţi din Turcia, Italia, Israel (unii chiar originari din România, nerealizaţi în patria lor mamă). Veniţi din Liban, Siria, Irak, Iran etc., au apărut ca lăcustele în România, după 1990, drept investitori cu 200-300 dolari în posesie şi profitând de haosul economic şi legislativ, de corupţia vamalieră, poliţienească, în politică şi magistratură, s'au lansat în tot felul de operaţiuni de contrabandă dela alcool şi droguri până la cafea, ţigări şi export de cherestea şi vite, scoţând din ţară sute de milioane dolari, neplătind taxe, impozite, producând facturi false etc., etc.

România actuală este rai şi pentru unii străini, avocaţi fără clienţi, figuri insignifiante în ţările lor, nevorbitori de limba română, cunoscători, până în 1989, ai României poate doar de pe hartă, care au devenit brusc specialişti în probleme româneşti, consilieri de preşedinte de stat, şefi *lobby*-işti care fac figuraţie prin ţările lor, dar încasează onorarii grase de ordinul zecilor şi sutelor de mii de dolari, pasaţi prin grija SIE dela un preşedinte generos cu banii publici, la altul de acelaşi tip. Aceştia constituie a treia categorie de profitori.

Pe lângă aceste 3 categorii bine distincte, găsim pe o a patra, formată din excrocii români, foşti autohtoni, afalaţi în emigraţia românească - mulţi mânaţi nu de valoarea lor, ci de o ambiţie fără limite şi care după lovitura de palat din Decembrie 1989 şi până în prezent au ajuns în ţară şi ajung în ţară, înconjuraţi de un nimb autocreat cu unicul scop ca să profite de naivitatea Românilor, spre a primi o funcţie sau a beneficia de o afacere lucrativă.

Reamintim un caz cunoscut cu ani în urmă, acela al lui Sterie Popescu, zis Telemea, care în 1990 a sosit din USA în România cu economiile sale de câteva zecii de mii de dolari. Datorită sumei depuse la o bancă, a devenit vice-preşedintele băncii; a înfiinţat peste 10 companii cu bani împrumutaţi dela bancă şi a furat sute de milioane de lei şi milioane de dolari. Au urmat arestarea şi circa 15 procese, dar dela Jilava, contra un milion dolari ciubuc, a ajuns la New-York. După ani, bolnav de cancer în faza finală, s'a întors în România, unde după câteva zile a decedat.

Horia Opran, fost mecanic, trimis de Ceauşescu în Anglia sub pretextul unei specializări (în realitate ştiţi despre ce era vorba), după 1989, cu fonduri - nu se ştie de unde - a apărut mare om de afaceri la New York, unde a înşelat zeci de Români, cât şi în ţară, unde a făcut ceva *"afaceri"* cu Sterie Popescu. Cu câţiva ani în urmă a fost arestat la New York şi anchetat de o poliţie specială USA, care se ocupă de cazuri ieşite din comun, ca trafic de droguri, contrabandă cu arme, spălări de bani. Judecat, a fost condamnat la 8 ani.

Tot cam în acelaşi timp, a apărut în România un *"Canadian"*, Lari(?) care în ţara frunzei de arţar vindea ţigări într'un chioşc. În România, a apărut ca om de afaceri, a furat printr'o bancă zeci de milioane de lei şi a dispărut.

Şi aşa, alţii, ca Mureşan, Costea - afacerea cu afişele lui I. Iliescu, ş.a. au apărut, au făcut milioane de dolari, ceea ce demonstrează doza de naivitate care există la toate nivelele societăţii româneşti.

Nu cu mult timp înainte de ultimele alegeri prezidenţiale, s'a pripăşit în urbea lui Bucur şi a făcut un turneu în ţară, un oarecare L. dintr'un Orăşel care, prin falsuri, mincinoşi şi fraudă, a ajuns să fie pe lista candidaţilor la preşedinţia României, prezentându-se ca reprezentant al Românilor din America unde, de fapt, exceptând câteva zeci de persoane din New York, nimeni nu îl cunoaşte. Individul, venit la New York prin anii '80, a reuşit să se infiltreze într'o secţie a Comitetului Naţional pentru Eliberare condus de Alexandru Bratu, unde a fost ales secretar, pe baza poveştilor sale de suferinţe sub comunişti şi prezentându-se ca inginer. Din actele sale însă, în copie, s'a constatat uşor că erau măsluite şi contradictorii - nepotriviri începând cu data naşterii, locul, vârsta şi terminând cu studiile, ceea ce a condus la bănuieli, ca urmare fiind dat afară din acea organizaţie.

Dispărând mulţi ani din comunitatea românească, până cu 3-4 ani în urmă, când a expediat sute de copii după o scrisoare de recomandare a Dr. Petrasievici din Mississippi către C. Coposu, prin care îl recomanda ca dr. la Harvard, spre a-l folosi PNŢ-ul şi o scrisoare invitaţie a lui C. Coposu de a veni să dea ajutor la planurile de refacere economică.

Cum a ajuns la primul personaj este o întreagă poveste a unuia care profită de buna credinţă. Nu a durat mult, C. Coposu s'a interesat la New York, a aflat impostura şi l-a dat afară din sediul PNŢ. De atunci se prezintă ca doctor în ştiinţe politice dela Harvard - în realitate în 1985 a luat un *master degree* dela Şcoala Kennedy de pe lângă marea şi faimoasa universitate, care uneori echivalează diplome străine sau, cu un curs de 2 ani dă dreptul absolventului de a fi numai profesor de liceu.

Ceea ce nu se cunoaşte de cei din România, ca şi de cei mulţi din USA, este că pentru câţiva dolari poţi obţine dela unele companii orice fel de diplomă în alb, care poate fi completată.

El a ascuns că are şi cetăţenie USA şi a vizitat unele partide ca ANCD-Ciorbea şi PRM Vadim, oferind 1 milion dolari donaţie la primul, cu condiţia să-l propună pe el candidat la preşedinţie, la al doilea, în caz de reuşită în alegeri să-l numească Ministrul de Finanţe. Neavând succes, la vreun partid, a candidat ca independent, ca reprezentant al Românilor din America şi al deţinuţilor politici, fără ca Românii americani sau AFDPR să ştie. A afirmat că a colectat 625.000 de semnături - practic imposibil de a fi fost o operaţiune corectă; probabil cărţile de telefon, crucile morţilor din cimitire şi imaginaţia sa să-l fi ajutat. Candidatura i-a fost respinsă, cu explicaţia dublei cetăţenii. A încercat să cumpere o casă prin excrocherie; în prezent înşeală buna credinţă a unor oameni de treabă ca generalul Lăţea şi umblă prin ţară, ţinând discursuri sforăitoare.

Şi lista este lungă; nu cu mulţi ani înainte un Român din Los Angeles s'a prezentat la Bucureşti prezicând un cutremur şi afirmând că a inventat un aparat care prevesteşte şi împiedică cutremurele. Nimeni nu s'a întrebat de ce nu a oferit această invenţie Japoniei şi Statelor Unite or Mexicului, ţări în care frecvenţa cutremurelor este destul de mare şi unde ar fi încasat multe milioane de dolari, nu 500.000 dolari, cât a cerut în România. Aşa era el de patriot? El a reuşit doar să creeze o panică de nedescris în Bucureşti şi nimeni nu l-a pedepsit.

Altul se voia preşedintele României ca al 43-lea urmaş al cnezilor cumani fapt pentru care falsificase toată istoria României. Vreo câţiva s'au prezentat ca mari economişti care au însănătoşit economiile unor state sud-americane, deşi prin profesiunile lor nu au nici o legătură cu probleme de acest fel. Ba chiar, câţiva au promis că aduc linii de credit de milioane de dolari, bineînţeles poveste şi când nu au primit atenţia cuvenită s'au supărat, unul dintre ei destul de în vârstă a înşelat buna credinţă a unor femei tinere, lăsând-o pe una, în loc de credit, cu un copil şi cu adresa lui în Statele Unite - pe dreapta.

Ajung în ţară fel de fel de directori de ziare citite doar de ei; de posturi de televiziune care au existat cu ani în urmă, azi dispărute; de organizaţii româneşti cu o activitate doar odată pe an - organizarea unui revelion. Toţi se dau mari, toţi aşteaptă finanţări din ţară. Unii, ani de zile bat la toate porţile ca să ajungă numiţi oficial, nu aleşi reprezentanţi ai emigraţiei româneşti din lume.

Deocamdată, nu a ajuns în ţară, dar va veni; în prezent îşi confecţionează imaginea, cumpărând în stânga şi dreapta la ziare în România, prin Radu Toma, fost şi şofer pe taxi la New York sau la unicul post TV din New York şi la un ziar. Mecanic în ţară, fără studii, se prezintă fost deţinut politic, fără a avea vreo probă decât că a fost anchetat pentru viol în bandă şi expulzat. Are o tehnică specială de a se fotografia în orice ocazie lângă personalităţi politice, culturale, artistice, despre care ulterior afirmă că-i sunt prieteni.

Făcând donaţii substanţiale la Partidul Republican, conform uzanţei donatorii sunt declaraţi ca făcând parte din *"innercircle"*, *"task force"* şi alte titluri de complezenţă sau insigna de membru de onoare sau de *"merit"*, acest individ deja s'a declarat prieten cu toată conducerea republicană, reprezentantul republicanilor la New York şi chiar reprezentantul Românilor din New York, cărora le face diferite declaraţii şi urări la un post de TV mercenar. A fost ţărănist şi chiar a aspirat la şefia PNŢCD din New York, a fost contra şi pentru Iliescu, Roman, Constantinescu, Meleşcanu, adică se înclină unde crede că va fi victoria.

Arenţie! Va apare şi el în România ca reprezentant al Românilor din New York şi al Partidului Republican, că doar România este ţara tuturor excrocilor şi năzdrăvăniilor!

AVIZ IMPORTANT

Persoanele care doresc să plătească abonamentul la ziarul "Cuvântul Românesc" în lei, pot depune banii în valută naţională la contul

Fundaţiei Culturale "Cuvântul Românesc"
2511. 1 - 10297. 1 / Rol B.C.R., Fil. Sect. 6, Bucureşti

anunţând în acelaşi timp şi secretariatul fundaţiei la adresa:
Oficiul Poştal nr. 23, C.P. Nr. 9. Sector 6, Bucureşti

TEL: 746 46 59

O PIANISTĂ ÎN PLINĂ ASCENSIUNE
Cine o ajută?

ROMANIA
MINISTERUL EDUCATIEI SI CERCETARII
INSPECTORATUL SCOLAR AL MUNICIPIULUI BUCURESTI

DIPLOMA

SE ACORDA Premiul III
ELEVULUI (EI) Mihalache Crina
CLASA VIII SPECIALITATEA PIAN.
DE LA Liceul "Dinu Lipatti"

OLIMPIADA DE MUZICA
CONCURSUL ZONAL DE INTERPRETARE
BUCUREŞTI, 30-31 MARTIE 2001

INSPECTOR GENERAL — PREŞEDINTE EXECUTIV, INSPECTOR DE SPECIALITATE
PROF. OLIMPIA MATEESCU — PROF. MIHAELA TOMESCU

Leitmotivul guvernamental de azi, este: *nu sunt bani!*

În toate domeniile, guvernul se justifică, bugetele sunt *de austeritate.*

Nu sunt însă deloc austere sumele alocate deputaţilor, rotiţe într'o maşină de vot, sau pletorei de parazitari secretari de stat, plimbători de hârtii inutile.

De aceea vă rog să meditaţi la situaţia tinerei Crina Mihalache. La 15 ani de abia împliniţi, fata este o pianistă de mare viitor.

După ce a studiat pianul la Galaţi (Liceul Dimitrie Cuclin), Crina s'a transferat la Bucureşti la Liceul Dinu Lipati unde rezultatele ei au întrecut toate aşteptările.

În foarte scurt timp a obţinut locul trei la Olimpiada muzicală din Capitală, de asemenea premiul trei la concursul internaţional PROPIANO România unde, trebue să subliniem, premiul întâi nu s'a acordat.

Specialiştii o consideră o pianistă de excepţie, cu un auz absolut, la vârsta ei interpretând printre alţii, cu un har deosebit, Rahmaninov.

Din nefericire pianul din dotarea liceului e realmente o *piesă de muzeu* unde un virtuos nu poate progresa. Pentru a ridica nivelul profesional al unor talente extraordinare care se ridică din România, e nevoie de aparatură modernă de înaltă tehnicitate. La ora actuală cultura nu se poate face fără bani!

Dar guvernul are justificarea lui în a refuza orice fonduri pentru cultură: *nu sunt bani!*

De curând, în Decembrie, Crina s'a dus la Atena unde a reprezentat România la un concurs al pianiştilor din toată lumea, din Anglia şi până în Japonia.

La acest concurs Crina Mihalache a obţinut premiul întâi!

Natural ar fi fost ca statul să suporte cheltuielile de participare, circa $ 1.000 US. Însă datorită pretinsei *austerităţi* guvernamentale, suma a căzut pe spatele părinţilor care se descurcă foarte greu, mai ales datorită urei unui fost ministru, infractor neprins, care se răzbună pe tatăl Crinei pentru bănuiala că acesta, tatăl, a furnizat presei informaţii despre anumite *afaceri fierbinţi* în care fostul ministru a fost amestecat.

Compatrioţii noştri de peste ocean care vor s'o ajute pe Crina, acest talent de excepţie ce poate deveni o glorie a artei interpretative româneşti, pot face aceasta prin intermediul contului **Nr. 2511.2-18044.2,** banca Comercială Română -Sucursala Izvor, Bucureşti, România, cont deschis pe numele Mihalache Crina.

Veţi avea satisfacţia de a fi mândri ajutând un talent în plină ascensiune.

Al. MIHALCEA

PENTRU VÂNZĂRI ŞI CUMPĂRĂRI DE CASE
Apelaţi la:

COLDWELL BANKER
ELITE REALTY
ULTIMATE SERVICE

George & Dorothy Donison
Sales Representatives

775 Upper Wentworth Street
Hamilton, Ontario, L9A 4V7

Tel: (905) 388-1110
Fax: (905) 388-1736
Email: donison @ coldwellbanker.ca

NORTHERN ONTARIO
Welding School Inc

Bill Mandris
president

122 Saunders Road, Unit 10, Barrie, Ontario L4M 6E7
Tel: (705) 726-6888 Fax: (705) 726-1885 Toll Free: 1-800-858-4566

Euro Rom Deli
Romanian and European Delicatessen

ANA CARMEN PARTILA
Tel 905-528-7421
62 Barton St. East, Hamilton
Barton & John

UN AN DE LACRIMI DUPĂ CEL CE A FOST VASILE FLUTUR, DIN LONDON ONT.

În prima Duminică din Decembrie, anul acesta, credincioşii din comunitatea românească din oraşul London, provincia Ontario, au comemorat în Biserica noastră *"Sfânta Cruce"*, cu un parastas, un an de zile de când Vasile Flutur şi-a părăsit familia şi prietenii, plecând dintre noi.

Născut pe meleagurile Canadei, în provincia Saskatchewan, în anul 1911 din părinţii Dumitru şi Atanasia Flutur, veniţi în Canada în anul 1909, din ţinutul Sucevei, Vasile Flutur, în inima căruia bătea un suflet de Român a fost întotdeauna un bun fiu al României. În anul 1932 s'a căsătorit cu Zamfira Rusu şi cu credinţă, evlavie şi cu frică de Dumnezeu, au împărţit noianurile greutăţii şi bucuriile.

A lucrat mulţi ani şi a ajutat mult pe fraţii de acelaşi sânge, care au poposit în comunitatea din London şi în casa lor.

Familia Flutur a ţinut flacăra românismului şi a credinţei strămoşeşti, reuşind să înfiinţeze o parohie ortodoxă românească, *"Sfânta Cruce"*, cu sprijinul spiritual al preoţilor Nicolae Zelea şi Mihai Cociu.

Mai târziu, cu ajutorul financiar al familiei Flutur, care a donat parohiei suma de 50 de mii de dolari, a fost posibilă cumpărarea unei Biserici, în care Românii din comunitate să se poată ruga şi asculta Sfintele Liturghii.

Astăzi, cu mândrie şi bucurie auzim dela Sfântul Altar cuvintele părintelui slujitor, spunând şi pomenind: *"Vasile, ctitorul Bisericii Sfânta Cruce"*.

Bunul Tată Ceresc să-l aibă în paza Lui şi numele lui să fie pomenit în veci!

Cleopatra Marinescu-Greco

IN MEMORIAM!

Dr. Sotir GALANI

Pa data de 30 Noembrie 2001 s'a stins din viaţă la New Jersey, după o lungă şi grea suferinţă, dr. Sotir Galani.

Născut la 15 August 1920, în comuna Breaza (Pind), unde a urmat cursurile şcolii primare române, continuându-le la Gimnaziul Român din Ianina şi apoi la Liceul Român din Grebena.

După terminarea studiilor secundare şi urmând tradiţia tuturor absolvenţilor al acestui prestigios liceu, s'a dus în România unde s'a înscris la Facultatea de Medicină, pe care a absolvit-o în 1947.

În 1966 a imigrat în Statele Unite unde, după echivalarea studiilor, a obţinut dreptul de practică medicală pe care a exercitat-o în oraşul Ephrata.

Lasă în urmă îndurerata familie, soţia Marieta, fiica Patricia şi soţul Gheorghe Sinefachi, fratele dr. Nicolae Galani, precum şi numeroase rude şi prieteni în inimile cărora va fi mereu prezent.

DUMNIDZĂ S-LU L'IARTĂ !

VITRINA CU CĂRŢI

POEZII DIN ÎNCHISORI — $ 20
Culegere de Zahu PANĂ

DIN ŢARA LUI CAIN — $ 20
de Dumitru PHILIP

ÎNAINTE ŞI DUPĂ DICTATUL DELA VIENA — $ 20
de Aurel S. MARINESCU

O CONTRIBUŢIE LA ISTORIA EXILULUI ROMÂNESC — $ 20
de Aurel S. MARINESCU

MĂ APLEC PESTE ANI — $ 20
de Aurel S. MARINESCU

ARMATA ROŞIE ÎN ROMÂNIA — $ 20
de Aurel S. MARINESCU

PITEŞTI, — $ 20
de Dumitru BACU

DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN (1919-1939) — $ 15
culegere de texte

NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI — $ 10
de Petru GHEORGHEONI

ISTORIA POLITICĂ A EUROPEI, DELA NAPOLEON LA STALIN — $ 20
de Nicolae CIACHIR

CĂLĂU ŞI DIPLOMAT, VIŞINSKI — $ 15
de Nicolae CIACHIR

ISTORIA RELAŢIILOR INTERNAŢIONALE — $ 20
dela Pacea Vestfalică (1648) până în contemporietate (1947)
de Nicolae CIACHIR

SÂNGELE TEMNIŢEI şi POEME — $ 15
de Radu GYR

POEZII ALESE şi ŞOIMII PESTE PRĂPASTIE — $ 10
de Nichifor CRAINIC

AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE — $ 10
de Nicolae DIMA

EXIL-OAMENI şi IDEI — $ 10
de S CONSTANTINESCU

FÂNTÂNA LUMINII, poezii — $ 10
de Dumitru ICHIM

CU ACUL PE SĂPUN, poezii — $ 15
de Zahu PANĂ

LA PORŢILE DISPERĂRII — $ 10
de Floria BAŢU-ICHIM

CĂRŢI ÎN LIMBA ENGLEZĂ

CAPTIVE ROMANIA, A DECADE OF SOVIET RULE — $ 20
by Alx. CREŢIANU

A HISTORY OF THE ROMANIANS from Roman times to the completion of unity. — $ 30
by R.W. SETON-WATSON

JOURNEY TO FREEDOM — $ 20
by Nicholas DIMA

THE ANTI-HUMANS (Piteşti) — $ 20
by D. BACU

RED HORIZONS — $ 20
by Ion Mihai PACEPA

PRISONER OF RED JUSTICE — $ 20
an account of ten years captivity in comunist Romania
by Leonard KIRSCHEN

LA FIECARE COMANDĂ SE ADAUGĂ COSTUL EXPEDIŢIEI

Puteţi procura cărţile de mai sus dela
Dl. Tudor Murgoci
39 Niagara Rd. Kitchener, Ont. N2B 1T1

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

CREŞTEREA IMPORTURILOR ÎN 2001 - UN SEMNAL DE ALARMĂ PENTRU GUVERN

Analiştii consideră că saltul înregistrat de importuri în cursul anului trecut trebue să reprezinte un semnal de alarmă pentru Guvern. *"Problema care trebue să rămână în atenţia politicii economice este aceea de a se resorbi pe contul curent impactul creşterii importurilor"*, a declarat Lucian Albu, directorul Institutului de Prognoză al Academiei Române.

Autorităţile române s'au angajat, în acordul semnat cu Fondul Monetar Internaţional, să ia măsurile necesare încadrării, în anul 2001, într'un nivel de 6% din PIB al deficitului contului curent, iar pentru 2002 acesta să se situeze la 5,6%. În primele nouă luni ale anului 2001, deficitul contului curent al balanţei de plăţi s'a ridicat la 1,37 miliarde dolari, în creştere cu 72,6%, faţă de perioada similară a anului 2000. Obiectivul pentru ansamblul anului 2001 este ca deficitul contului curent să se situeze la 2,29 miliarde dolari.

Pe primul loc în clasamentul principalelor mărfuri importate în primele 11 luni ale anului trecut s'au aflat maşinile şi dispozitivele mecanice, aparatele şi echipamentele electrice, a căror valoare a depăşit 3,18 miliarde dolari, în creştere cu 11,8% faţă de perioada similară a anului 2000. Ponderea acestor mărfuri în totalul importurilor a fost de 22,5%.

"Creşterea importurilor destinate investiţiilor în noi capacităţi de producţie sau extinderii şi modernizării celor existente reprezintă un fapt pozitiv, care se va regăsi în indicatorii anului 2002", a mai spus Lucian Albu.

Pe locul următor se situează ţesăturile şi articolele din acestea, cu o pondere în total de 16,3% şi o valoare de 2,3 miliarde dolari, mai mare cu 18,3%. De asemenea, produsele minerale - minereuri, ţiţei, produse petroliere, gaz natural - au totalizat 1,98 miliarde dolari, desemnând o majorare de 16,2%, în timp ce produsele chimice au valorat 1,11 miliarde dolari, cu 14,7% peste nivelul perioadei similare a anului precedent.

În luna Noembrie, importurile au scăzut cu 2,9% faţă de luna anterioară, ajungând la 1,39 miliarde dolari, valoare însă mai mare cu 4% faţă de Noembrie 2000 şi cu 27,9% peste media anului 2000.

PATRU OFIŢERI ARERSTAŢI ÎN DOSARUL BANCA INTERNAŢIONALĂ A RELIGIILOR

Patru ofiţeri şi patru civili au fost arestaţi de magistratul militar Vasile Doana, din cadrul Parchetului Curţii Militare de Apel, într'un dosar privind un impresionant număr de falsuri care au produs un prejudiciu de aproape două miliarde lei Băncii Internaţionale a Religiilor. Militarii arestaţi, dela două unităţi din Bucureşti şi Ploieşti, sunt: lt.-col. Ioan Inel, mr. Lucian Cociug, cpt. Florian Pârvu şi cpt. Dorel Ursan (fost şef de cabinet al generalului Gheorghe Bucşe), scrie Ev. zilei.

1.000.000 AMENDĂ PENTRU FUMATUL ÎN LOCURILE PUBLICE

Fumatul în locurile publice este interzis, iar abaterea dela această prevedere se sancţionează cu amendă dela 200.000 la 1.000.000 lei, a decis Camera Deputaţilor, care a adoptat proiectul de lege privind protecţia împotriva efectelor fumatului. *"Prin loc public se înţelege orice încăpere care, nefiind o locuinţă, implică prin destinaţia ei sau prin specificul activităţii la care serveşte, prezenţa mai multor persoane. Fac excepţie barurile, restaurantele, discotecile sau alte locuri publice cu destinaţie similară"*, se arată în textul legii. Proiectul de lege privind protecţia împotriva efectelor fumatului urmează să fie supus adoptării Senatului.

TRAFICUL LA FRONTIERA ROMÂNO-UNGARĂ A SCĂZUT CU 40 %

După introducerea noilor condiţii de ieşire din România, valabile începând cu 1 Decembrie, traficul de persoane la frontiera româno-ungară a scăzut. La punctul de trecere a frontierei Petea, traficul de persoane s'a redus cu aproximativ 40%.

În noaptea de Sâmbătă spre Duminică, 1 Decembrie, 30 de persoane au fost oprite la graniţă deoarece nu aveau asupra lor suma obligatorie de 50 de euro şi asigurarea de sănătate.

DELA 1 DECEMBRIE PREŢUL ENERGIEI ELECTRICE A CRESCUT CU 3,6 %

Noile tarife la energia electrică pentru consumatorii casnici şi cei industriali, valabile în luna Decembrie, au crescut cu 3,6% faţă de luna Noembrie, potrivit unui ordin al Autorităţii Naţionale pentru Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE).

Populaţia care a optat pentru tariful de tip social va plăti 1.040 de lei pentru un kilowatt oră, faţă de 1.005 lei/KWh. Cei care au ales tariful opţional de tip monom fără abonament vor plăti 2.207 lei pentru fiecare kWh consumat, faţă de 2.130 lei/kWh cât a fost în prezent. Tarifele menţionate includ TVA şi sunt valabile până la 31 Decembrie. Majorarea lunară cu 3,6% a tarifelor la electricitate a început în luna Octombrie şi va fi operată până la sfârşitul lunii Martie a anului viitor.

URMEAZĂ ALEGERI ANTICIPATE ÎN CAPITALĂ

Mişcare-surpriză a premierului Adrian Năstase: el a decis să propună dizolvarea Consiliului General al Municipiului Bucureşti. Aceasta va determina automat alegeri anticipate în Capitală, un test important pentru actualul partid de guvernământ.

Năstase a luat această decizie în baza unui raport al Corpului de Control al Guvernului, care a evidenţiat *"numeroase nereguli"* în activitatea Consiliului General. Printre altele, controlul, efectuat timp de o lună la finele anului 2001, a arătat că din 65 consilieri generali, un număr de 38 figurează în calitate de acţionari sau asociaţi la societăţi comerciale, iar cea mai mare parte a acestor societăţi au operaţiuni directe cu Primăria, scrie Jurnalul Naţional .

NOUL PAŞAPORT COSTĂ 830.000 DE LEI

Din Ianuarie 2002, orice Român îşi va putea procura noul tip de paşaport. Primii care vor beneficia de acest document de călătorie vor fi bucureştenii, după care operaţiunea va fi extinsă la nivelul întregii ţări. Persoanele care deţin paşaportul încă în vigoare îl pot utiliza până la data expirării.

Noul tip de paşaport românesc va costa aproximativ 830.000 de lei (inclusiv taxele consulare), şi va conţine 34 de elemente de siguranţă, fiind valabil pe o perioadă de cinci ani, cu posibilitate de prelungire pe încă cinci ani.

DIRECTORUL SRI CERE ARESTAREA OMULUI DE AFACERI MIHAI IACOB

Directorul SRI, Radu Timofte, l-a catalogat drept excroc pe Mihai Iacob, omul de afaceri aflat la originea unor dezvăluiri despre Sorin Ovidiu Vântu. Radu Timofte a spus că Mihai Iacob *"trebue arestat"*. Reacţia lui Radu Timofte a apărut după ce Mihai Iacob a afirmat că în preajma lui Sorin Ovidiu Vântu s'ar fi aflat adesea şefi ai serviciilor secrete. Iacob a susţinut că în Octombrie 2001, în prezenţa unor şefi ai serviciilor secrete, Vântu i-ar fi propus să devină ofiţer acoperit şi să facă afaceri murdare.

Mihai Iacob spune că l-a dat în judecată pe directorul SRI şi a cerut CSAT suspendarea acestuia din funcţie până la clarificarea scandalului dela Banca Română de Scont. Preşedintele comisiei SRI, deputatul Ioan Stan, a declarat la BBC că a solicitat conducerii SRI ca până la începerea viitoarei sesiuni parlamentare să prezinte un raport cu datele pe care SRI le are în scandalul SOV. Deputata PRM Daniela Buruiană, membră a comisiei SRI, a cerut demisia lui Radu Timofte, deoarece directorul SRI s'ar fi plasat de partea lui Sorin Ovidiu Vântu, în conflictul acestuia cu Mihai Iacob.

GUVERNUL OFERĂ MITĂ JURNALIŞTILOR

Guvernul PSD a dat încă o dată dovadă de lipsa sa de respect faţă de opinia publică, încercând să mituiască ziarişti acreditaţi la diferite ministere. Au fost oferite fără nici o jenă plicuri cu bani, pachete cu carne de porc şi cârnaţi, sticle cu vin, cozonaci sau li s'au promis vacanţe de *"week end"* la Predeal. Variantele de mită au fost diferite dela un minister la altul. La Ministerul Muncii şi protecţiei sociale jurnaliştilor li s'au dat câte 2 milioane lei (aproximativ 65 USD), iar la Ministerul Agriculturii câte un brad de Crăciun şi o plasă cu cârnaţi şi carne de porc. La Ministerul Culturii s'a propus o excursie de *"week-end"* la Predeal, oferită de secretarul de stat, Ion Antonescu, cel prins cu ocaua mică în scandalul Hustler. La sediul Guvernului s'au oferit cadouri pentru copiii jurnaliştilor şi s'au mai dat şi sticle de vin.

RAPORTUL "HUMAN RIGHTS WATCH" NE PUNE LA ZID

România a făcut eforturi pentru a îndeplini cerinţele de aderare la Uniunea Europeană, înregistrând *"paşi mici, dar siguri"*, în privinţa dreptului omului, relevă Raportul anual pentru 2001 al organizaţiei internaţionale *Human Rights Watch*, citat de Mediafax. Raportul monitorizează evenimentele din perioada Noembrie 1999 - Octombrie 2000. Brutalitatea poliţiei a rămas o problemă, iar libertatea presei şi dreptul la o judecată dreaptă din partea instanţelor sunt în continuare ameninţate. Şi grupurile religioase minoritare sunt discriminate, având drepturi limitate în privinţa recunoaşterii lor şi a construirii locurilor de rugăciune, susţin autorii raportului.

DUMITRU TINU DELA ADEVĂRUL A CRITICAT CONDUCEREA ZIARULUI

Directorul ziarului Adevărul, Dumitru Tinu, a criticat sever participarea lui Bogdan Chireac, membru în conducerea ziarului, la o emisiune despre familia Premierului Adrian Năstase. Emisiunea a fost difuzată de postul de televiziune PRO TV în ziua de Crăciun şi a fost filmată la una din fostele reşedinţe de iarnă ale dictatorului Nicolae Ceauşescu. Într'un interviu la BBC, Dumitru Tinu a declarat că l-a supărat *"această obedienţă, această slugărnicie de a prezenta familia Năstase, într'un moment sfânt al Zilei Naşterii Domnului, ca un model de familie românească"*.

FOSTUL PREŞEDINTE AL BĂNCII ROMÂNE DE SCONT, S'A PREDAT POLIŢIEI

Preşedintele Băncii Române de Scont, Teodor Nicolaescu, dat în urmărire prin Interpol, s'a predat poliţiştilor. Preşedintele BRS este acuzat că ar fi sustras bani din contul clienţilor băncii, fără acordul acestora, iar prejudiciul este estimat la câteva sute de miliarde de lei. Banca Naţională a decis introducerea administrării speciale la Banca Română de Scont începând de anul viitor.

BĂSESCU DENUNŢĂ FINANŢAREA ILEGALĂ A PD

Liderul PD, Traian Băsescu, a făcut declaraţii incendiare la postul BBC, recunoscând public că partidele politice sunt finanţate cu bani *"negri"*. Băsescu a recunoscut că PD a primit ilegal bani în timpul campaniei electorale din toamna anului trecut.

AU CRESCUT TARIFELE LA METROU

Dela 1 Decembrie a.t., bucureştenii au trebuit să plătească în medie cu 10% mai mult pentru o călătorie cu metroul. Guvernul a aprobat noile tarife la cartelele de metrou: 12.000 lei pentru o cartelă de două călătorii, 40.000 lei - 10 călătorii, 15.000 lei - o cartelă valabilă o zi şi 125.000 lei - un abonament lunar.

C.V.TUDOR GĂSIT VINOVAT DE CALOMNIE

Curtea Supremă de Justiţie l-a găsit vinovat pe Corneliu Vadim Tudor, acuzat de calomnie şi ofensă. Instanţa supremă l-a obligat pe liderul PRM să-i plătească lui Gavril Dejeu 500 de milioane de lei ca despăgubiri morale.

Corneliu Vadim Tudor poate înainta recurs la decizia Curţii Supreme de Justiţe. Acum trei ani, Corneliu Vadim Tudor a afirmat că Ministrul de Interne Gavril Dejeu şi-ar fi trădat fratele, iar în urma denunţului, Alexandru Dejeu a fost arestat şi condamnat la moarte. Cu aceeaşi ocazie, liderul PRM l-a caracterizat pe deputatul PNŢCD, Gavril Dejeu, drept un *"om rău şi complexat, un torţionar"*.

Alexandru Dejeu a fost executat pentrucă a luptat împotriva regimului comunist.

LEGALIZAREA PROSTITUŢIEI

Parlamentarii sunt hotărîţi ca, în anul 2002, să elaboreze proiectul de lege vizând legalizarea prostituţiei, mai ales că numărul cazurilor de boli cu transmitere sexuală a crescut alarmant în ultimii ani, iar traficul cu femei a atins cote fără precedent, a declarat în conferinţa de presă, Sorin Oprescu, vicepreşedintele Comisiei de sănătate a Senatului.

RADU TIMOFTE A AJUNS GENERAL ÎN REZERVĂ

Un număr de 36 de colonei şi comandori au fost avansaţi la gradul de general de brigadă sau flotilă aeriană în cadrul unei festivităţi desfăşurate la Palatul Cotroceni. Pe lângă aceştia, Ion Iliescu i-a felicitat şi pe cei 26 de colonei în rezervă sau retragere, care au primit steaua de general. Menţionăm faptul că lista comunicată oficial, pe 20 Noembrie a.t., de Ministerul Apărării Naţionale cu cei 15 colonei care urmau să fie avansaţi, la care se adăugau doi ofiţeri detaşaţi în alte structuri, a suferit modificări pe ultima sută de metri. În loc de 15+2 colonei care trebuiau avansaţi, s'a ajuns la un număr de 18, iar de pe listă a fost scos colonelul Ioan Clim dela CASAOPSNAJ şi au fost introduşi col. magistrat Doinel Dinuică şi col. magistrat Ion Panaitescu din cadrul Secţiei Parchetelor Militare. Radu Timofte, directorul SRI, a fost şi el avansat la gradul de general de brigadă în rezervă, dar a făcut notă discordantă preferând să stea în plutonul demnitarilor şi nu în cel al pensionarilor avansaţi. Printre cei avansaţi îi amintim pe col. Mihai Gheorghe, şeful Poliţiei Capitalei, col. Nicolae Avramescu, şeful Poliţiei Rutiere, col. Neculae Plăiaşu, şeful Gărzii Financiare şi col. Dumitru Soroescu, prim adjunct al şefului IGP. Coloneii Ionel Bidireci, Nechifor Ignat şi Ovidiu Soare, toţi din SRI, au intrat în rândul generalilor de brigadă. Adjuncţii directorului SIE, Dan Chiriac şi Paul Ionescu, au fost şi ei avansaţi la gradul de general de brigadă. De pe lista celor avansaţi nu au lipsit directorul şi prim locţiitorul directorului SPP, respectiv Gabriel Naghi şi Iulian Crăiniceanu.

RADU TIMOFTE

Şeful statului a acordat, tot prin decret prezidenţial, gradul de general de brigadă în rezervă lui Constantin Sava, fost secretar general al Senatului.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

PSD A OBŢINUT SCHIMBAREA CONDUCERII RADIOULUI

Parlamentul în şedinţa camerelor reunite a dezbătut bilanţul radioului şi a votat schimbarea lui Andrei Dimitriu din fruntea instituţiei. Schimbarea a avut loc chiar dacă Raportul Curţii de conturi a certificat că bilanţul Societăţii de radio este în perfectă regulă. În ciuda unor controale repetate, nu s'au descoperit duvezi incriminatoare, dar directorul executiv al radioului, Dragoş Seuleanu, sprijinit de PSD, dorea să ajungă preşedinte, lucru care s'a şi întâmplat.

Schimbarea lui Andrei Dimitriu s'a datorat în mod special presiuilor grupului PSD condus de Adrian Păunescu şi George Pruteanu. Dincolo de informaţiile de culise este evident că PSD-ul doreşte să controleze media.

NĂSTASE ÎL ATACĂ PE ILIESCU

Preşedintele Ion Iliescu a revocat, printr'un decret, decizia de graţiere în cazul Tănase George, condamnat pentru luare de mită, considerând corecte semnalările din presă privind gravitatea faptei. El a anunţat că îl va sancţiona pe cel care a avut sarcina de a selecta cererile de graţiere. Profilând de situaţia creată în cazul graţierii lui Tănase George, premierul l-a atacat pe preşedintele ţării, ieri, chiar de ziua sa onomastică. După ce l-a felicitat, Năstase l-a criticat pe şeful statului subliniind că gestul său de a semna graţieri nu a dat un *"semnal foarte bun"*. *"Semnalul nu era foarte bun. În momentul în care discutăm de felul în care eradicăm corupţia, această decizie părea împotriva cursului unor declaraţii făcute"*, a spus Năstase. El a adăugat că situaţia s'a reglementat pentrucă Preşedintele Ion Iliescu urmează să anuleze una dintre graţieri. *"Preşedintele nu era la curent cu aspectele apărute în presă şi în momentul în care a aflat detalii, a luat decizia de a anula graţierea"*, a adăugat Năstase.

Tănase nu a făcut decât o lună de închisoare, în 1996, şi era, la momentul "graţierii", consilier la firma prefectului PSD de Ialomiţa.

GARDIENII PUBLICI DEVIN POLIŢIŞTI MUNICIPALI

Gardienii publici din toată ţara vor deveni, începând de anul viitor, poliţişti municipali sau comunitari, în funcţie de statutul localităţii în care activează. Şefii corpurilor gardienilor publici şi cei ai inspectoratelor judeţene de poliţie vor primi, începând de astăzi, copii ale unui protocol semnat săptămâna trecută de Inspectoratul General al Poliţiei şi Uniunea Corpurilor Gardienilor Publici din România.

LOVITURĂ DE PESTE UN MILION DOLARI LA VISTIERIA STATULUI

Un Iordanian şi un Irakian au prejudiciat statul român cu peste 35 de miliarde de lei, prin derularea unor afaceri cu alcool, informează Inspectoratul General al Poliţiei. Prejudiciul de 35,3 miliarde de lei nu poate fi recuperat pentrucă Iordanianul a fugit din ţară, iar Irakianul nu deţine bunuri pe care poate fi instituit sechestru asiguratoriu.

Potrivit anchetatorilor, în perioada 5 Iunie - 7 Iulie 1999, Iordanianul Ahmad M.A.S. Helu, de 32 de ani, în calitate de asociat şi administrator unic al societăţii comerciale Han Trading CO SRI - Bucureşti, a procesat alcool etilic, la fabrica sa, pe care o cumpărase în *leasing* dela firma Eurol Industries SRL-Albeşti, din judeţul Argeş. Iordanianul nu a înregistrat în contabilitate producţia realizată şi vândută, prejudiciind statul cu peste 11,5 miliarde de lei, prin neplata obligaţiilor fiscale, după care a plecat din România, la data de 8 Iulie 2001, pe la Vama Giurgiu.

Afacerile sale au fost continuate în ţară de Irakianul Jamal Sadix Jamal Al Adi, de 41 de ani, din Bagdad, firma acestuia fiind autorizată de Ministerul de Finanţe să producă alcool în numele societăţii Iordanianului. Irakianul a derulat activităţi comerciale cu alcool etilic rafinat şi a folosit un nume fals, Adeil D. Hedo, nedeclarând activităţile desfăşurate, prejudiciind, astfel, statul român cu peste 23,7 miliarde de lei. El a fost arestat la data de 8 Iunie anul trecut.

POLIŢIA CAUTĂ ÎN ISRAEL COPII ROMÂNI VÂNDUŢI PENTRU ORGANE

Autorităţile israeliene au deschis o anchetă pentru a verifica informaţiile conform cărora mai multor copii de origine română, ceruţi spre adopţie de către cetăţeni israelieni, li s'au prelevat organe după ce au părăsit România, a anunţat cotidianul israelian *Ha'aretz*, ediţia în limba engleză. Acţiunea a fost declanşată la sesizarea autorităţilor dela Bucureşti.

SE DOREŞTE CA VIITORII MEMBRI AI U.E. SĂ ADOPTE MONEDA EURO

Comisarul european pentru Extindere, Guenter Verheugen, a apreciat, într'un interviu acordat postului de radio public din Germania că şi viitoarele ţări membre ale Uniunii Europene (UE) ar trebui să adopte moneda euro, relatează AFP.

"Noi negociem într'o asemenea manieră cu viitorii membri pentru ca ei să nu aibă dreptul de a se îndepărta de Euroland. Noi nu mai dorim ca pe viitor să avem aceaşi problemă cu care ne confruntăm azi în ceea ce priveşte anumiţi membri. Acest lucru înseamnă că toţi viitorii membri trebue, după ce vor îndeplini condiţiile, să adopte moneda euro", a declarat comisarul german.

GRAV ACCIDENT RADIOLOGIC LA CĂLAN

În urma dezafectării unor furnale care conţineau surse radioactive (Cobalt 60), mai mulţi muncitori au fost iradiaţi, iar zona de lângă Călan a fost contaminată radioactiv, au informat surse locale. Este vorba despre furnalele 3 şi 4 care ţin de fostul combinat siderurgic *"Victoria Călan"*, divizat în mai multe societăţi. Furnalale sunt actualmente în proprietatea SC *"FOREVER"*.

Masiva iradiere dela Călan a fost cauzată, conform anchetatorilor, de lăcomia patronilor, care nu au vrut să plătească taxele către CNCAN pentru dezafectarea furnalelor. În loc să achite câteva sute de milioane, patronii dela *"Forever"* şi dela fostul proprietar al furnalelor, firma *"Minag Val"*, au riscat viaţa muncitorilor plătiţi cu ziua. În prezent, sunt cercetate patru persoane. În urma investigaţiilor s'a descoperit că nici una dintre societăţile care au avut în custodie cele două furnale nu a respecat legea referitoare la desfăşurarea activităţilor nucleare. Autorizaţia de desfăşurare a activităţilor în domeniu, pe care o avea fostul combinat, expirase încă din 1988.

1.000 DE INFRACTORI, GRAŢIAŢI DE SĂRBĂTORI

Deputaţii au votat proiectul de lege privind graţierea unor pedepse. Sub incidenţa legii intră, printre alţii, cei care au săvârşit infracţiuni precum pruncuciderea, uciderea din culpă, tulburarea de posesie, insultă, calomnie, ofensă adusă unor însemne. Partidele din opoziţie, PNL, PD şi PRM au votat împotriva acestui proiect de lege, pe motiv că aceasta va duce la îngreunarea activităţii poliţiei şi că executivul nu va avea posibilitatea să-i reintegreze pe cei eliberaţi. Proiectul urmează să intre în dezbaterea Senatului. Practic, prin votarea acestei legi, 1.000 de infractori ar putea fi lăsaţi în libertate de sărbători, scrie Monitorul. Alte surse spun că numărul infractorilor eliberaţi trece de 9.000.

CURS VALUTAR

Dolarul SUA	32. 139
Euro	28.711
Marca germană	14. 680
Gramul de aur	296. 555
Şilingul austriac	086,5
Dolarul australian	16. 907
Francul belgian	711,73
Dolarul canadian	20. 081
Francul elveţian	19.363
Coroana cehească	895,09
Coroana daneză	3.862,4
Lira egipteană	009,6
Peseta spaniolă	172,56
Marca finlandeză	4. 828,8
Francul francez	4. 377,0
Lira sterlină	46. 467
Drahma grecească	84,258
Forintul maghiar	117,98
Lira irlandeză	36. 455
Lira italiană	14,8280
Yenul japonez	242,60
Leul moldovenesc	2. 452,0
Guldenul olandez	13. 028,5
Coroana norvegiană	3. 607,8
Zlotul polonez	8. 088,9
Escudo portughez	143,210
Coroana suedeză	3. 127,1
Lira turcească	0,02304

BISERICA BAPTISTĂ ESTE ACUZATĂ DE FALS ÎN DECLARAŢII

Până azi, administratorii cultelor din România nu au dat socoteală fiscului. Este meritul jurnaliştilor dela Ev. Zilei că au avut curajul să facă public un caz de evaziune în care sunt implicaţi înalte feţe bisericeşti. Pe scurt, între 1993 şi 1997, Robert Perlitz a încheiat cu Uniunea Creştină a Bisericilor Baptiste din România cel puţin două tranzacţii, afaceri prin care i-a ajutat pe câţiva oameni din conducerea bisericii să-şi însuşească aproximativ două sute de mii de dolari şi să păcălească statul.

LEGEA ACCESULUI LA INFORMAŢII DE INTERES PUBLIC

Legea privind liberul acces la informaţiile de interes public va intra în vigoare dela 1 Ianuarie 2002. Este vorba despre prima lege la care au colaborat guvernul, opoziţia parlamentară şi instituţiile care reprezintă societatea civilă. Şi este, totodată, prima lege care va obliga instituţiile statului să răspundă solicitărilor cetăţeanului şi să dea socoteală, prin rapoarte, ce trebue publicate în *"Monitorul Oficial"*, de modul în care au cheltuit banii publici.

REŢEA DE DROGURI ANIHILATĂ

Cea mai importantă reţea de traficanţi de droguri care aproviziona piaţa bucureşteană a fost anihilată de poliţişti, a declarat într'o conferinţă de presă, generalul Mihai Stoica, directorul Direcţiei de Combatere a Crimei Organizate şi Antidrog. Potrivit anchetatorilor, traficanţii au adus 25 kg de heroină în România din Turcia, tranzitând Bulgaria. Şeful reţelei, Călin Florian, zis Malu, este dat în urmărire generală. În 2000, cu ajutorul Lidiei Peter, a fost eliberat, după ce fusese prins cu un kg de heroină asupra sa.

SPORT

IORDĂNESCU ESTE NOUL SELECŢIONER AL ECHIPEI NAŢIONALE

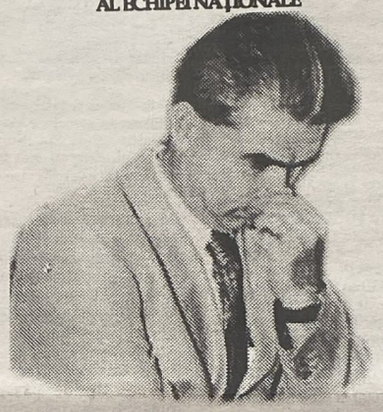

Ultimele ştiri confirmă că Anghel Iordănescu a preluat postul de selecţioner al reprezentativei de fotbal a României, după ce a ajuns la o înţelegere cu oficialiii formaţiei arabe Al Ain, de care era legat prin contract până în vara acestui an. Preşedintele Federaţiei Române de Fotbal (FRF), Mircea Sandu, a anunţat, într'o conferinţă de presă, că Anghel Iordănescu este noul antrenor al echipei naţionale a României şi va semna un contract valabil până în Iulie 2004, având drept obiectiv calificarea la turneul final al Campionatului European ce se va desfăşura în Portugalia, în anul 2004.

Noul selecţioner a afirmat că toate detaliile contractului au fost puse la punct, acordul cu FRF trebuind doar să fie redactat şi semnat în zilele următoare.

ROMÂNIA VA JUCA PRIMUL MECI DIN CADRUL CAMPIONATULUI EUROPEAN

România va susţine primul meci din cadrul Campionatului European al Naţiunilor (CEN) contra Portugaliei, pe data de 3 Februarie, pe teren propriu. Echipa României trebue să se claseze pe primele două locuri în ierarhia CEN pentru a avea şanse de calificare la Cupa Mondială din 2003.

HAGI, PERSONALITATEA SPORTIVĂ NR.1 A ROMÂNIEI

Institutul de Marketing şi Sondaje (IMAS) a realizat în perioada 5-12 Decembrie un sondaj de opinie privindu-l în mod special pe Hagi, dar şi personalităţile sportive principale ale României. La prima întrebare a sondajului: *"Cine consideraţi că sunt cele mai importante personalităţi sportive ale României?"* - cele mai multe voturi le-a primit Hagi (47,3%), urmat de Gabi Szabo (30,9%) şi Andreea Răducan (28,4%).

MUTU VA JUCA LA JUVENTUS TORINO

Cluburile italiene Juventus Torino si Hellas Verona s'au înţeles în privinţa transferului atacantului român Adrian Mutu la gruparea torineză, începând cu luna Iunie, pentru 17 milioane de euro, a anunţat site-ul *"canalesport.com"*.

LEONARD DOROFTEI A CUCERIT TITLUL MONDIAL DE BOX

Pugilistul român Leonard Doroftei a cucerit titlul mondial la profesionism, categoria semiuşoară (62 kg), versiunea WBA, după ce l-a învins la puncte, la San Antonio, în Statele Unite, pe deţinătorul Centurii cu diamante, Argentinianul Raul Balbi. Leonard Doroftei a devenit astfel primul boxer român care a obţinut titlul mondial la profesionism în versiunea WBA, printre cele mai importante din lume, alături de WBC şi IBF.

ANDREI PAVEL, PE LOCUL NOUĂ ÎN LUME

Rezultatul obţinut de Andrei Pavel, jucătorul român de tenis, în cadrul turneului *"Tata Open"* de la Chennai, unde a ajuns până în semifinale, l-a urcat pe locul 9 în "ATP Champions Race 2002".

FRNCEZII NE TRIMIT UN ANTRENOR

Federaţia Franceză de Rugby l-a propus pe tehnicianul Bernard Charreyre pentru postul de antrenor al echipei naţionale de rugby a României.

Charreyre ocupă, în prezent, funcţia de consilier tehnic al Comitetului regional l'Ile-de-France, de care aparţin şi echipele din Paris. Bernard Charreyre a fost antrenor secund al echipei de juniori a Franţei care a ocupat locul al doilea la Campionatul Mondial din acest an, desfăşurat în Chile.

Noul tehnician va fi prezentat în şedinţa Biroului Federal al Federaţiei Române de Rugby, din data de 9 Ianuarie 2002. În cazul în care propunerea federaţiei franceze va fi acceptată de membrii Biroului Federal al forului român de specialitate, Bernard Charreyre va prelua imediat funcţia de antrenor principal al reprezentativei române. El ar putea coordona stagiul de pregătire pe care echipa României îl va efectua, în perioada 12-26 Ianuarie, în Franţa.

Federaţia Română de Rugby a solicitat forului omolog din Franţa, în baza unui program susţinut de către International Rugby Board (IRB), să propună un tehnician care să preia funcţia de antrenor al selecţionatei române.

ÎNCĂ UN OLTEAN ÎN GHENCEA

Jucătorul Silvian Cristescu a semnat un contract pentru o perioadă de un an şi jumătate cu formaţia Steaua Bucureşti, a declarat antrenorul echipei militare, Victor Piţurcă.

Cristescu, în vârstă de 32 de ani, a mai evolut la formaţia Universitatea Craiova, la o echipă din liga a patra germană şi la Extensiv Craiova.

BALACI VREA UNIVERSITATEA CRAIOVA

Antrenorul formaţiei Al Sadd (Qatar), Ilie Balaci, care a sosit, în România, a declarat că doreşte să devină proprietarul echipei FC Universitatea Craiova.

Antrenorul formaţiei Al Sadd susţine că dispune de resursele financiare necesare pentru achiziţionarea grupării oltene.

din cele 3 colţuri ale lumii

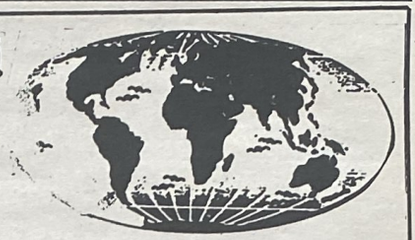

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

NOU GUVERN POST-TALIBAN, TORA BORA ŞI...

Guvernul interimar format conform acordului semnat de reprezentanţii afgani la Bonn pe 5 Decembrie, în prezenţa Cancelarului Gerhard Schröder şi a Ministrului de Externe german Joschka Fischer, a intrat în funcţie pe data de 22 Decembrie.

Depunerea jurământului noului guvern condus de noul Preşedinte Hamid Karzai a avut loc pe 22 Decembrie, când fostul preşedinte Burhanuddin Rabbani, recunsocut de ONU înainte de răsturnarea lui de către regimul Taliban, a transferat puterea noului preşedinte.

În cuvântarea sa, Karzai a făcut apel la ajutor internaţional pentru reconstruirea Afganistanului şi a promis să lucreze temeinic pentru unitate şi pace.

Administraţia interimară de treizeci de membri are un preşedinte, cinci vicepreşedinţi şi 23 de miniştri, locurile fiind repartizate astfel: 11 locuri pentru Pashtun, 8 pentru Tajik, 5 pentru Hazara, 3 pentru Uzbek şi 1-2 locuri pentru grupările mai mici.

Alianţa nordică ce controlează Kabulul va păstra posturile cele mai importante, Ministerul de Interne, Ministerul Apărării şi cel de Externe.

De remarcat că din guvern vor face parte şi două femei, dintre care una (Sima Samar) va fi vicepreşedinte adjunct şi Ministrul Problemelor Femeilor.

Autoritatea Interimară are şi o Comisie Independentă Specială pentru a convoca o Urgenţă *Loya Jirga* (Tradiţionala Adunare a Bătrânilor). Va exista şi o Bancă Centrală, o Curte Supremă, ca şi o Comisie Judiciară însărcinată cu reconstrucţia sistemului judiciar.

Loya Jirga Urgentă va fi convocată în decurs de şase luni dela instaurarea Autorităţii Interimare şi va fi deschisă de fostul rege Mohamed Zaher Shah. Ea va decide asupra unei Autorităţi de Tranziţie, până când va putea fi ales un guvern reprezentativ şi va alege un şef de stat al acestei autorităţi de tranziţie.

O Loya Jirga Constituţională va fi convocată în decurs de 18 luni după instituirea Autorităţii de tranziţie, pentru a adopta o nouă Constituţie.

Hamid Karzai a fost Ministru de Externe adjunct în perioada 1992-1994. El şi-a petrecut cei mai mulţi ani după 1980 în Statele Unite, unde rudele sale au deschis o serie de restaurante în câteva oraşe. A luptat împotriva Talibanilor pe frontul din Nord, iar tatăl lui a fost asasinat cu trei ani în urmă de agenţi ai acestora.

Burnahuddin Rabbani (stânga) Hamid Karzai (dreapta)

Probabil că înţelegerea finală semnată la Bonn a fost motivată şi de îndemnurile mesajelor primite. Astfel, Joschka Fischer, în cuvântul de deschidere, a spus că acum Afganistanul are *"marea oportunitate de a construi un Afganistan unit şi independent"*, iar în caz de reuşită a înţelegerii, *"Germania, Uniunea Europeană ca şi comunitatea internaţională conduse de Naţiunile Unite sunt gata să vă ajute acum şi pe un termen îndelungat"*.

De asemenea, Secretarul General ONU, Kofi Annan, în mesajul său, a spus că lumea este gata să ajute Afganistanul, *"dar pentru asta este necesar ca un guvern afgan să fie la faţa locului pentru a ghida acest proces pentru binele poporului afgan"*.

În timpul transferului oficial de putere, toate forţele mujahedine afgane şi grupele înarmate din ţară vor trece sub comanda şi controlul Autorităţii Interimare şi vor fi reorganizate conform cu necesităţile noilor forţe armate şi de securitate afgane.

Pe data de 7 Decembrie a fost eliberat şi Kantaharul, după retragerea în masă a Talibanilor, ca şi a liderului spiritual Mahomed Omar.

Bombardamente americane puternice au continuat neîntrerupt asupra complexului de caverne *Tora Bora* din regiunea muntoasă de Est, situată la Sud de localitatea Jalalabad. Aici s'au refugiat în ramificaţiile numeroase de caverne şi galerii, luptătorii Al Qaida, care îl apără pe Bin Laden. Atacurile terestre au fost făcute de luptători afgani anti-talibani, sprijiniţi de formaţiile speciale americane şi engleze.

Pe data de 17 Decembrie toate cavernele complexului Tora Bora au fost distruse şi ocupate. Aici s'au găsit mari cantităţi de muniţie, unele cu inscripţii chineze, dar majoritatea luptătorilor Al Qaida s'au retras şi nu s'a găsit nici o urmă a lui Osama bin Laden, presupunându-se că a trecut în Pakistan sau s'a refugiat în alte părţi ale munţilor.

Afganii anti-talibani au continuat să cerceteze cavernele şi tunelele din munţii răsăriteni, care au mai fost bombardate iar de Americani.

Cu o zi înainte de depunerea jurământului noului guvern, pe străzile Kabulului şi-au făcut apariţia primele formaţii engleze, care fac parte din Forţa Internaţională de Asistenţă pentru Securitate *(ISAF)*, aprobată de Consiliul de Securitate. Această forţă va fi completată în Ianuarie prin contribuţia a 17 ţări; va avea aproximativ 4.500 de oameni şi în primele trei luni va fi condusă de generalul britanic John McColl. Participarea forţei internaţionale a fost aprobată de noul guvern afganistan.

La sfârşitul lui Decembrie a mai apărut o înregistrare video făcută de Bin Laden, în care acesta spune că au trecut trei luni dela atacul asupra Americii şi printre altele că acest atac *"merită să fie lăudat fiindcă a fost un răspuns la nedreptate şi făcut ca să forţeze pe Americani să oprească sprijinul dat Israelului care omoară poporul nostru"*.

La începutul lui Ianuarie câteva mii de luptători antitalibani sprijiniţi de formaţii americane au continuat fără succes urmărirea mollahului Omar, liderul spiritual al Talibanilor şi nici o indicaţie nu mai arăta unde ar putea fi Osama Bin Laden, pe care preşedintele Bush vrea să-l aducă în faţa justiţiei *"viu sau mort"*.

Trupele speciale ale Marinei vor fi înlocuite cu formaţii ale Diviziei 101 aeropurtate în cursul lunii Ianuarie.

Prizonierii talibani şi Al Qaida vor fi transportaţi la baza americană Guantanamo din Cuba, acţiune aprobată de Fidel Castro.

Preşedintele Bush a dat de înţeles că trupele americane vor sta în Afganistan cât va fi nevoie ca Afgnistanul să devină o ţară stabilă. De asemenea, sunt toate semnele că în lupta împotriva terorismului Washingronul va ataca şi alte ţări în care se crede că formaţiile Al Qaida se regrupează.

Sunt vizate Somalia şi Irakul. Asupra acestuia din urmă, există riscuri diplomatice.

În afară de Rusia, Germania şi Egiptul au avertizat că această acţiune de atac asupra Irakului va fi văzută mult mai puţin favorabil, iar Kofi Annan a spus că ea va destabiliza regiunea.

Tony Blair, aliatul de bază al Americii a declarat că va trebui să se decidă cu mare precauţie ce se va face după războiul din Afganistan.

Situaţia din această parte a Orientului devine şi mai încurcată în urma tensiunilor dintre India şi Pakistan, care sunt aproape de un conflict serios, ca şi faptului că Iranul a primit fugari Al Qaida.

SITUAŢIE GRAVĂ CU SLABE RAZE DE SPERANŢĂ

Situaţia dintre Israelieni şi Palestinieni a ajuns din nou într'un stadiu dezastruos. Un şir neîntrerupt de bombe sinucigaşe urmate de represalii violente israliene, cu bombardamente aeriene şi de tancuri, au continuat şi în Decembrie, făcând victime de ambele părţi.

Au fost bombardate sistematic posturile poliţiei şi instituţii ale autorităţilor palestiniene. Lui Arafat i-au fost distruse elicopterele, astfel că el a rămas blocat şi înconjurat de tancuri dela 3 Decembrie, în Ramalah.

Pe data de 13 Decembrie, Sharon a decis să rupă orice contact cu Arafat, pe care guvernul israelian îl consideră responsabil pentru valurile de atentate şi, deci, nu mai poate fi un partener în procesul de pace. În consecinţă Israelul îşi rezervă dreptul de a se apăra prin propriile sale mijloace.

La şedinţa Consiliului de Securitate din 15 Decembrie, Statele Unite au opus un veto proiectului de rezoluţie introdus de Egipt şi de Tunisia, pentru trimiterea de monitori în zonele palestiniene, pentru a proteja astfel pe civili.

Rezoluţia care preciza că Autoritatea Palestiniană *"rămâne o parte indispensabilă şi legitimă pentru pace"* cerea reluarea convorbirilor israelo-palestiniene. Douăsprezece ţări au votat pentru, iar Marea Britanie şi Norvegia s'au abţinut.

Ambasadorul SUA la ONU a motivat veto-ul susţinând că rezoluţia are ca obiectiv *"de a izola politic pe una din părţile din conflict"*, a comentat el referindu-se la Israel. Este al doilea veto american în 2001, precedentul fiind pentru un text care cerea observatori pentru Orientul Mijlociu.

De reamintit că la începutul lui Decembrie, reprezentanţi ai 114 state s'au întâlnit la Geneva pentru a examina situaţia civililor palestinieni în teritoriile ocupate şi a reaminti Israelului obligaţiile decurgând din Convenţia dela Geneva asupra protecţiei civililor în timp de război. Statele Unite şi Israelul au boicotat conferinţa şi au cerut anularea sau amânarea ei, dar Elveţia s'a menţinut pe poziţie.

Pentru a nu fi considerată o tribună a antisemitismului ea a fost ţinută cu uşile închise, nu s'a trecut la vot, dar s'a dat direct o declaraţie finală. În ea se face apel la Israel să respecte a *4-a Convenţie dela Geneva* în teritoriile palestiniene ocupate, inclusiv Ierusalimul de Est. În declaraţie se arată ilegalitatea coloniilor evreieşti şi extinderea lor în teritoriile ocupate, ca şi utilizarea forţei în mod nediscriminat şi disproporţionat.

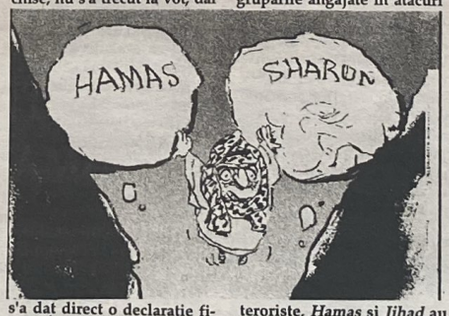

În acelaşi sens, anul trecut *Consiliul de Securitate a dat rezoluţia 1322 care condamnă Israelul pentru "utilizarea excesivă"* a forţei.

Ceea ce cred în mod intim unii diplomaţi occidentali despre politica Israelului, se poate exemplifica prin cazul ambasadorului Franţei în Marea Britanie, Daniel Bernard. Invitat în casa unui magnat al presei, el a făcut gafa de se exprima despre Israel ca *"această ţărişoară căcăcioasă"* care ameninţă lumea cu un al treilea război mondial.

Soţia magnatului fiind Evreică şi ziaristă la *Dayly Telegraph*, diplomatul francez a fost luat în focuri de unele ziare engleze pentru antisemitism...

Pe data de 16 Decembrie, într'o cuvântare televizată, Iasser Arafat a făcut apel la Palestinieni să înceteze imediat violenţa armată împotriva Israelului şi mai ales atacurile cu bombe sinucigaşe, pe care le-a condamnat întotdeauna. El a spus că grupările angajate în atacuri teroriste, *Hamas* şi *Jihad* au fost puse în afara legii şi a făcut apel la guvernul israelian să se reîntoarcă la masa tratativelor.

Arafat a cerut lui Sharon să înceteze *"războiul brutal împotriva poporului palestinian"*. El a spus că Palestinienii nu reprezintă un pericol pentru existenţa Israelului, dar că vor să existe un adevărat stat palestinian alături de Israel, cu capitala în Ierusalimul de Est, care înainte de 1967 a făcut parte din Iordania.

Palestinienii au anunţat apoi că au fost închise 29 de oficii în Malul de Vest şi 13 în Gaza ale organizaţiilor *Hamas* şi *Jihad*. În zilele care au urmat au avut loc ciocniri violente între poliţia palestiniană şi membrii acestor organizaţii.

Guvernul israelian a interzis lui Arafat să participe la liturghia de Crăciun din seara zilei de 24 Decembrie ţinută la Betleem, la care el participă regulat din 1995, de când oraşul a intrat sub autoritate palestiniană. Participarea era condiţionată de arestarea celor care au omorît în Octombrie un membru al cabinetului Sharon.

Arafat nu a putut părăsi Ramalah din cauza măsurilor de baraj militar instituite de Israelieni şi a trimis un mesaj televizat în care a spus printre altele că *"tancurile israeliene, cimentul barierelor şi armele opresorilor m'au împiedicat să impart cu voi celebrarea anuală a acestei divine şi binecuvântate ocazii"*.

De remarcat că împiedicarea lui Arafat a fost luată printr'o decizie în care propunerea lui Sharon a beneficiat numai de un singur vot în plus, Ministrul de Externe Shimon Peres, votând contra. Decizia a fost criticată de Uniunea Europeană şi de Papa Ioan-Paul II.

Sharon a anunţat că intenţioneaza să-l ţină pe Arafat în Ramalah până ce acesta va captura pe asasinii ministrului său de cabinet, ucis în Octombrie. Aceeaşi interdicţie a fost aplicată lui Arafat pentru a participa la slujba ortodoxă de Bobotează.

Slabe raze de speranţă au apărut în momentul când a revenit în regiune, la începutul lui Ianuarie, trimisul special al Washingtonului, Generalul Anthony Zinni, care a mai fost aici, fără succes, cu o lună înainte. Se discută din nou aplicarea propunerilor făcute cu un an în urmă, de o comisie condusă de fostul senator american Mitchell.

În Ianuarie au continuat atacuri Hamas, neaprobate de autoritatea palestiniană. Arafat nu poate jugula acţiunile extremiştilor arabi, după cum nici guvernul israelian nu a putut jugula acţiunile extremiştilor israelieni, care au mers până la a asasina pe propriul lor prim-ministru, generalul erou Itzhak Rabin. Extremiştii din ambele ţări luptă pentru distrugerea procesului de pace, clădit cu atâta greutate.

AGRICULTURA ROMÂNIEI
-FAŢĂ ÎN FAŢĂ CU STANDARDELE EUROPENE-

Pro.dr.doc. Teofil CRĂCIUN

După 45 de ani de crunta oprimare, poporul român s'a unit într'o revoltă anticomunistă. Începând din Timişoara, revoluţia s'a extins în întreaga ţară. Pentru poporul răsculat principalul obiectiv a fost: jos comunismul! Acest obiectiv a fost realizat de poporul răsculat în Capitalei în dimineaţa zilei de 22 Decembrie 1989, când a alungat pe dictatorul comunist şi a ocupat sediul fostului C.C. al P.C.R.

Dar Revoluţia anti-comunistă nu a triumfat. Ea a fost deturnată şi confiscată de un *"grup de tovarăşi"* din nomenclatura comunistă. Aceşti tovarăşi, având în subordine structurile statale şi ale Armatei, au folosit în propriul interes succesele obţinute de poporul răsculat. Pentru ameţirea poporului român, au creat *"F.S.N."* şi apoi *"P.D.S.R."*. Prin intermediul acestora au acaparat puterea în România şi au folosit-o în propriul interes între 1989-1996 şi apoi începând cu anul 2000, contribuind decisiv la dezastrul multilateral al României.

În agricultură este pregnantă reabilitarea comunismului. Aşa cum prea bine se ştie, în comunism pământul proprietarilor români a fost *"înscris"* forţat în colhozuri - C.A.P. şi în sovhozuri - I.A.S. După Revoluţie au fost elaborate trei legi funciare: 18/1991, 169/1997 şi 1/2000. Dar nici una dintre aceste legi nu clarifica problematica pământului. Ele evitau sau ocoleau intenţionat o regulă de drept: restituirea către adevăraţii proprietari ai pământului pe vechile amplasamente. Încălcarea cu nerusinare a acestui principiu - cu precădere a terenurilor agricole incluse de comuniştii în I.A.S. - a permis şi permite *"oficialilor"* să manipuleze în folos propriu multe suprafeţe de teren râvnite de proprietarii legali, dându-le alte suprafeţe de pământ pe alte amplasamente, frecvent de calitate inferioară, uneori în alte localităţi.

Pentru ca *"sprijinul"* acordat agricultorilor să fie *"total"*, Parlamentul (în Octombrie 2001) a respins Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.233/2000 privind sprijinul acordat de stat producătorilor agricoli privaţi pentru achiziţionarea de tractoare, combine, maşini şi utilaje agricole, instalaţii pentru irigat, cu plată în produse agricole. Spre a se vedea unanimitatea între cei care conduc ţara, primul ministru a ţinut să anunţe că bugetul este sărac şi nu mai permite acordarea unor astfel de subvenţii agricultorilor particulari.

Aşadar, guvernanţii vor UE, dar la plug cu vaci şi cai, şi mai ales fără să-i ajute pe agricultori, să-i pregătească ştiinţific şi să-i cointereseze pe tinerii săteni să lucreze în agricultură. De asemenea, pe guvernanţi nu-i interesează două probleme deosebit de complicate, cu care se confruntă agricultorii: prima - cum să valorifice recoltele de grâu, cartofi, porumb şi a doua - cum să facă rost de banii necesari pentru continuarea activităţii agricole şi pentru traiul de toate zilele.

Cele prezentate sunt doar câteva din principalele cauze care fac ca agricultura românească, la propriu, să fie la pământ. Printre altele, situaţia este demonstrată de faptul că de-a lungul şi de-a latul ţării cresc îngrijorător suprafeţele de teren agricol necultivate. Însemnate suprafeţe sunt lăsate în paragină în foste zone agricole recunoscute: Arad, Braşov, Buzău, Hunedoara, Olt, Sibiu ş.a. De exemplu, în jud. Sibiu terenurile necultivate ajung la 40%, cu tendinţă de creştere.

În aceste condiţii, guvernanţii, stăpâniţi şi conduşi de ideea revenirii la colhozurile şi sovhozurile comuniste, au lansat şi favorizat ideea înfiinţării *"marilor asociaţii agricole"*. În acest scop P.D.S.R. - P.S.D., aflat la putere, ajutat de tovarăşi, a impus Parlamentului aprobarea unor reglementări de sprijinire a asociaţiilor agricole care au suprafeţe mari de teren: minimum 110 ha la câmpie, 50 ha la deal şi 25 ha la munte ori un număr mare de animale sau păsări de fermă. Cine sunt conducătorii acestor asociaţii? Faptul că sunt masiv stipendiate de guvern, iar guvernul este al P.D.S.R. - P.S.D., ne obligă să admitem că prevederile acestor reglementări au o adresă precisă: sprijinirea noilor latifundiari ai agriculturii româneşti, în majoritate membri ai P.D.S.R. - P.S.D. Sprijinirea *"marilor asociaţii agricole"* de către guvernanţii P.D.S.R. - P.S.D. şi nesprijinirea proprietarilor individuali îi va forţa pe aceştia să se asocieze şi să se pună în subordinea foştilor nomenclaturişti deveniţi conducători ai noilor asociaţii agricole, mai mari peste ţărănimea română.

Despre *"calitatea"* tovarăşilor din P.D.S.R. - P.S.D. să vedem opinia lui Cosmin Guşa, al doilea om din partidul de guvernământ şi mâna dreaptă a actualului Prim-ministru Adrian Năstase: *"P.D.S.R. conţine în structura sa crema oportuniştilor din România"*, iar despre Preşedintele României I. Iliescu arată că are rolul: *"de a fi intermediarul care să le asigure continuarea hacuirii României"*. Mass-media prezintă numeroase cazuri de îmbogăţire ilicită a majorităţii politicienilor şi exemple privind extinderea corupţiei în rândul celor aflaţi în posturi de decizie la diferite niveluri.

În aceste condiţii cu adevărat vitrege mizeria în ţară creşte: 75% din populaţia ţării trăieşte sub pragul de sărăcie (după afirmaţiile guvernamentale - 43%), iar sătenii şi agricultura bat pasul pe loc. În loc ca cei care conduc destinele ţării să lupte pentru întărirea proprietăţii private şi obţinerea de profit, ei îşi ţintesc privirile pofticioase spre cele mai bune pământuri şi foste gospodării agricole. Să prezentăm două - trei exemple ieşite din comun: Premierul Adrian Năstase i-a permis deputatului si afaceristului P.D.S.R. - P.S.D. de Piatra Neamţ, Culiţă Tărăţă, să arendeze, în defavoarea aranjamentelor senatorului P.D.S.R. - P.S.D. de Brăila Viorel Balcan, terenul din Insula Mare a Brăilei. Astfel - cele 56.000 hectare de teren agricol din Insulă au fost arendate de Culiţă Tărăţă în dauna firmei bucureştene Reen S.R.L. Un alt exemplu: tot în judeţul Brăila, politicienii de frunte ai organizaţiei judeţene P.D.S.R. - P.S.D. deputaţi, senatori şi alţi *"tovarăşi de nădejde"* şi-au ţintit privirile acaparatoare şi vor să cumpere Agroindustriala Râmnicelu, una dintre cele mai mari I.A.S.-uri (cu 700 ha teren arabil, 7.000 de bovine ş.a.). Va interveni iarăşi premierul?

De altfel, mărinimos, Guvernul va şterge datoriile societăţilor din agricultură scoase la vânzare şi este solicitat de noii *"moşieri"* să li se acorde subvenţii (unul dintre ei este fostul ministru al finanţelor, D.T. Remeş, care a luat în arendă: atenţie - 2.800 hectare de pământ. El şi-a propus să facă afaceri cu statul, dela care aşteaptă însemnate subvenţii).

Exemplificarea nu ar fi completă dacă nu am arăta că un senator P.D.S.R. - P.S.D., fost pe vremuri tractorist, *"sprijinit de un grup de tovarăşi"*, a cumpărat I.A.S. *"Sinagro"* S.A. din judeţul Timiş cu aproximativ 90 miliarde de lei. Întrebăm guvernul: oare de unde atâţia bani la un bugetar, fie el şi senator (a obţinut cumpărarea împotriva unui investitor străin care se angaja să investească câteva milioane de dolari în agricultură). De altfel, aceste societăţi agricole sunt surse importante de venituri pentru oficialităţi, prin furt organizat: în Noembrie 2001 s'a anunţat că dintr'o unitate zootehnică constanţeană au fost furaţi 10.000 de porci, care valorează circa 20 miliarde de lei. Ne întrebăm: ce fac autorităţile?

Faptele prezentate, pe lângă demonstrarea continuei agravări a situaţiei economice din ţară şi din agricultura României, elimină conceptul de economie de piaţa modernă bazat pe: proprietate privată, liberă iniţiativă şi piaţa concurenţială. Or, numai în asemenea condiţii şi cu eliminarea intervenţiei restrictive a statului, Românii vor prospera. Astfel, obţinerea de profit şi satisfacerea nevoilor generale ale agricultorilor români va putea înlătura ameninţarea dispariţiei în următoarele două decenii a peste 50% din satele româneşti. Adevăraţii Români doresc ca acestea să fie reconstruite ca adevărate sate-model, practicante ale unei agricuturi ştiinţifice-ecologice - realizatoare de produse alimentare *"bio"*.

Între aspiraţii şi realităţi

Aşa cum s'a arătat, România aspiră să fie primită în Uniunea Europeană. Procesul de aderare la UE a unor ţări Central şi Est Europene a fost declanşat în 1998 prin începerea unor negocieri oficiale cu 6 asemenea ţări: Ungaria, Polonia, Republica Cehă, Estonia, Slovenia şi Cipru. În 1999 Consiliul European decide de a începe negocieri de aderare la UE cu Bulgaria, Letonia, Lituania, România, Republica Slovacă şi Malta (în total 12 ţări). În aceste ţări importanţa agriculturii în economie este mai mare decât în ţările membre ale UE. De ce? Pentrucă în ţările Centrale şi Est Europene în jur de 9,5 milioane de persoane sau 21% din populaţia activă au principala ocupaţie pe proprietăţile agricole. În UE lucrează în ferme doar 5% din populaţia activă.

Trebue să mai precizăm că suprafaţa de teren ocupată cu cereale în ţările Central şi Est Europene corespunde la mai mult de 60% din suprafaţa ocupată în UE, dar producţia de cereale obţinută reprezintă abia 37% din producţia de cereale. Mai mici, reprezentând abia 25% din producţia obţinută în UE, sunt şi producţiile de lapte şi carne de porc realizate de fostele ţări comuniste.

Tabelul 1 (vezi jos) prezintă producţiile vegetale şi animale obţinute în anii 1998 şi 1999 de ţările candidate la UE.

Producţiile agricole obţinute în 10 ţări Central şi Est Europene:

-Ţări Populaţie Milioane Suprafaţa agricolă Mil.ha Lucrători agricoli din totalul populatiei % Producţia de cereale mil. tone (1999) Vaci cu lapte mii capete (1998).

Productia de lapte. Carne de vacă mii tone. Carpne de porc mii tone. Carne de păsări mii tone.

Bulgaria 8.2 6.2 23.3 5 389 1.206 75 281 96
Estonia 1.4 1.0 9.5 1 168 730 19 29 19
Letonia 2.4 2.5 18.8 1 266 955 28 43
Lituania 3.7 3.5 21.0 3 541 1.831 69 97 24
Polonia 38.7 18.3 19.1 27 3.542 12.592 478 2.065 542
România 22.5 14.8 40.0 16 1.753 5.148 206 646 323
Slovacia 5.4 2.4 8.2 3 289 1.176 55 178 91
Slovenia 2.0 0.5 11.4 1 182 582 49 66 63
Republica Cehă 7.9 4.3 5.5 7 562 2.773 121 452 184
Ungaria 9.3 6.2 7.5 11 403 2.059 63 738 400
Danemarca 4.3 2.7 3.7 9 680 4.668 157 1.642 203
UE 324.4 142.4 4.7 200 21.476 120.997 7.681 18.020 8.461

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

Un raport al International Research&Exchanges Board din Statele Unite consideră că mass-media românească este încă supusă presiunilor politicului

Independenţa mass-media este un fenomen promiţător în România, dar pentru ca acest proces să fie de durată mai sunt necesare numeroase eforturi, se arată într'un raport al organizaţiei americane IREX (International Research & Exchanges Board), realizat cu susţinerea Agenţiei Statelor Unite pentru Dezvoltare şi Cooperare (USAID). Sistemul de evaluare a situaţiei presei este reprezentat de o scară dela 0 la 4, care măsoară gradul de implicare a puterii în activitatea presei.

Pentru România, majoritatea indicatorilor care măsoară libertatea cuvântului, profesionalismul presei, pluralitatea mijloacelor de informare, sprijinirea instituţională şi administrarea afacerilor din acest sector, variază între 2 şi 3, ceea ce presupune existenţa unor progrese semnificative, dar care depind în mare măsură de puterea politică.

Studiul a fost realizat în urma discuţiilor purtate cu reprezentanţi ai organizaţiilor neguvernamentale de media din ţară şi jurnalişti, fiind mediate, printre alţii de Ioana Avădanei, directorul Centrului pentru Jurnalism Independent. Studiul a fost realizat şi pentru Albania, Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Bosnia şi Herţegovina, Bulgaria, Croaţia, Georgia, Kazahstan, Kirkizstan, Macedonia, Moldova, Rusia, Tadjikistan, Ucraina şi Uzbekistan. Pentru Iugoslavia au fost studiate, separat, situaţiile din Serbia, Muntenegru şi Kosovo.

După alegerile din 2000, începe raportul IREX referitor la România, au existat unele tentative de limitare a libertăţii presei: încercarea de votare a unei legi *"restrictive"* a informaţiilor clasificate; de a crea departamente în cadrul Ministerelor de Interne şi al Apărării care să aibă drept scop colectarea de informaţii despre jurnalişti; proiectul de plasarea serviciilor secrete sub umbrela unei singure organizaţii care să depindă direct de preşedinte şi încercarea de a reveni la prevederi din Codul Penal, modificate în timpul Guvernului anterior, în sensul reintroducerii categoriei penale de *"defăimare"*. Legea secretului de stat, adoptată pentru prima dată în 1971, deşi a fost modificată în repetate rânduri, păstrează *"limbajul din perioada sovietică"*.

Raportul face referire, de exemplu, la prevederile care spun că protejarea secretelor de stat reprezintă *"o datorie şi o obligaţie morală"* a tuturor cetăţenilor, un semn de *"loialitate faţă de ţară"*.

În opinia IREX, libertatea de exprimare *"nu este o prioritate pe agenda autorităţilor publice din România"*, iar *"restricţiile impuse nu provoacă reacţii de amploare ale opiniei publice"*. Potrivit unora dintre cei care au participat la realizarea studiului, doar pentru un segment limitat al populaţiei *"libera exprimare reprezintă un pilon important al democraţiei"*, în timp ce noţiuni ca *"interesul public"* şi *"informaţie publică"* nu sunt clar definite din punct de vedere legislativ. Ceea ce face posibilă împiedicarea accesului jurnaliştilor la informaţiile deţinute de instituţiile de stat de către reprezentanţii acestora. Crimele împotriva jurnaliştilor sunt rare, însă nu există prevederi legislative care să garanteze *"protecţie specială"* pentru reprezentanţii mass-media. Astfel, deşi ziariştii nu sunt atacaţi în special în ţară, de către autorităţile locale. Mulţi jurnalişti se simt în nesiguranţă şi neprotejaţi deoarece, cazurile rare de atacuri violente împotriva lor, nu sunt cercetate corect, iar făptaşii, în majoritatea cazurilor, rămân necunoscuţi.

Raportul IREX menţionează şi prevederile din Codul Penal care fac posibilă trimiterea în instanţă a reprezentanţilor mass-media pentru *"ofensă adusă autorităţii"* şi defăimare. Jurnaliştii care sunt achitaţi în conformitate cu prevederile Codului Penal pot fi daţi în judecată în cauze civile şi amendaţi pentru *"prejudicii aduse imaginii publice"* ale personalităţilor despre care scriu. Iar amenzile, subliniază raportul, sunt foarte mari (dela 400 la 20.000 dolari, în condiţiile în care salariul mediu este de aproximativ o sută de dolari).

De asemenea, raportul face o trecere în revistă a politizării instituţiilor care au legătură cu mass-media. Corectitudinea Consiliului Naţional al Audiovizualului care distribuie licenţele pentru radio şi televiziune, ai cărui membri sunt numiţi pe criterii politice, este sub semnul întrebării, deşi condiţiile de competitivitate sunt garantate. Pe de altă parte, radioul şi televiziunea de stat sunt victimele politizării Guvernelor de orice fel, în timp ce agenţia naţională de presă ROMPRES, a fost transformată într'o *"agenţie guvernamentală"*. *"Televiziunea publică are faima de a acorda mai multă atenţie puterii decât opoziţiei, o situaţie care nu se schimbă odată cu schimbarea Guvernului"*, se spune în raport.

Din punct de vedere al profesionalismului, realizatorii raportului IREX au apreciat că jurnaliştii români *"nu fac diferenţa dintre fapte şi opinii"*. Mulţi ziarişti simt nevoia să-şi exprime opiniile personale, ceea ce dă impresia cititorilor că trebue să aştepte *"îndrumare"* şi soluţii dela aceştia, menţionează documentul. De asemenea, se specifică faptul că lipsa de profesionalism se manifestă în primul rând în cazul angajaţilor tabloidelor şi al presei locale. *"Separarea dintre problemele editoriale şi financiare ale administrării media nu există şi deseori jurnaliştii nu pot scrie despre anumite probleme din interese economice"*, susţine IREX. În plus, o serie de instituţii publice - Tribunalele, Biserica, Armata - nu oferă accesul jurnaliştilor la informaţii.

CRONICA IDEILOR

EXPLICAŢII ESENŢIALE PENTRU POZIŢIA EXILULUI ROMÂNESC

—Ion BOIERU—

O analiză mai adâncă a situaţiei generale în care se găseşte România, după răsturnarea regimului dictatorial al lui Ceauşescu în Decembrie 1989, ne arată că nu s'a făcut nici un fel de schimbare pe nici un fel de plan, social sau politic. Nimic mai bun decât înainte.

Pentru a înţelege mai bine aceste lucruri, va fi nevoie de o prezentare obiectivă, fără nici un fel de distorsionare a stărilor de lucruri care au urmat după ridicarea românească dela sfârşitul anului 1989, care să explice cronologic şi ideologic desfăşurarea evenimentelor.

Ridicarea din Decembrie 1989 nu a fost realizată din senin, fără pregătire prealabilă. Ea a fost pregătită de mai multe forţe politice, din interiorul ţării, ca şi din exteriorul ei, adică din cuprinsul larg *"al exilului românesc"*, din toate ţările în care se găseau comunităţi de exilaţi români, care erau călăuziţi de *"ideea naţională a existenţei civilizaţiei din Carpaţi, care era alterată de sclavia introdusă în ţară de partidul comunist, din România cu intenţia de a le lichida după indicaţiile sovietice"*.

Exilul românesc, dominat şi călauzit de această *"idee naţională a existenţei româneşti"* era bine închegat şi unit. Au apărut în sânul lui, câteva disensiuni atunci când partidul comunist a trimis în străinătate o serie întreagă de agenţi provocatori, care aveau misiunea să producă disensiuni şi, eventual, rupturi în interiorul comunităţilor bine închegate ale Românilor din exil. Toţi aceşti agenţi provocatori erau pregătiţi de *"Securitate"*, din ordinul partidului comunist, cum s'a aflat ulterior.

În toate societăţile organizate de Românii din exil, precum şi în parohiile Bisericii Ortodoxe şi Bisericii Greco-Catolice din toate ţările cu răspândiri româneşti, au pătruns informatorii Securităţii din România, care într'o oarecare măsură există şi astăzi.

Adevărul este că aceste batalioane de informatori ai Securităţii din România nu au reuşit, decât, în foarte mică măsură să producă mari dislocări de unităţi româneşti fiind întotdeauna identificaţi, la timp, încât au devenit inofensivi. Au câştigat câteva poziţii de unde au putuţ să influenţeze anumite cercuri în favoarea comuniştilor dela Bucureşti, şi uneori poziţii importante, dar eficacitatea lor a fost întreruptă de schimbările din România în 1989.

Exilul românesc avea o închegare sănătoasă şi enexpugnabilă, fără nici o înclinare spre compromisuri, deşi s'au făcut multe tentative în această direcţie, şi s'au transmis momeli de către Partidul Comunist. Exilul românesc a dovedit că nu poate fi cucerit sub nici o formă, deoarece el era singura forţă anticomunistă, care putea reprezenta România adevărată a tradiţiilor şi spiritualităţii naţionale, era singura forţă legitimă a neamului românesc, prin personalităţile creatoare, prin sentimentele curate şi disponibile ale comunităţilor româneşti pe care le purtau în sufletele şi minţile lor, precum şi prin voinţa lor de a respecta idealurile măreţe ale întregului popor român subjugat de marxismul sovietic, prin capitulardul şi străinul de neam, Partidul Comunist.

Despre autenticele performanţe ale exilului românesc, vom scrie într'un capitol special, în următoarele însemnări care vor apărea în cuprinsul acestei Cronici. Aici, am voit să stabilim punctele principale, preliminare la explicaţiile care vor putea duce la întelegerea mai completă a desfăşurării evenimentelor din România. Această înţelegere va înlesni percepţia stărilor de lucruri din ţară şi limpezimea, ca şi luciditatea de a trece la stabilirea punctelor de sprijin pentru viitoarele activităţi româneşti în planul politic, de urgenţă necesar pentru a scoate România din structurile nemiloase de trai şi impotenţă, în care se găseşte astăzi fără nici un fel de lumină pentru un viitor mai bun, afară de promisiuni vagi şi nerespectate. Mai ales că ţara de astăzi nu are o clasă politică de nivel ridicat, aşa cum a fost între cele două războaie mondiale, unde menţionăm pe Ion Brătianu, Mareşal Averescu, Iuliu Maniu, Vaida-Voevod, Mircea Gancicov, Gheorghe Brătianu, Ion Mihalache etc., cu care oricând se poate mândri poporul român, în toate momentele viitoare ale istoriei, prin poziţia lor de demnitate şi corectitudine morală.

Un exemplu grăitor pentru totdeauna în istoria naţională şi plin de semnificaţie etică, în politica naţională: în timpul Primului Război Mondial, când ţara ducea bătăliile încrâncenate din Moldova împotriva puternicelor armate germane, şi armatele ruseşti se bolşevizaseră, Constantin Stere, basarabeanul prin excelenţă, împreună cu intelectualii, mai ales învăţătorii din Basarabia, au umblat prin întreaga Basarabie şi au strâns semnături dela populaţia română, care cerea *"Alipirea la România"*. Cu *"Ţădula în proţap"*, Stere s'a prezentat la Iaşi, unde era sediul Guvernului Român condus de Ion Brătianu, şeful partidului Liberal, cu care Stere era într'un conflict personal şi a cerut audienţă la primul ministru. Acesta, aflând cine este persoana care cere audienţă, l-a refuzat. Stere nu s'a intimidat şi a pătruns fără aprobare în cabinetul lui Brătianu şi i-a spus acestuia: *"Ionele, am venit să-ţi aduc un cadou, nu am venit să-ţi solicit nici o favoare. Iată aici Actul de unire al Basarabiei cu Patria Mumă"*. Şi în momentul acela de mare bucurie, cei doi Mari Bărbaţi de Stat s'au îmbrăţişat şi multe lacrimi le-au curs din ochi.

Mai îndrăznesc să mai dau un exemplu. Tot în timpul Primului Război Mondial, când armatele germane au pătruns în România şi au ajuns la Bucureşti, Românii au capitulat şi Germania a impus un guvern nou în locul lui Brătianu, care s'a retras cu trupele româneşti în Moldova; în fruntea noului guvern şi-a asumat răspunderea ţării Marghiloman, şeful Partidului Conservator, care era în mare ostilitate ideologică cu Partidul Liberal condus de Ion Brătianu. Înainte de a părăsi capitala ţării, Marghiloman a invitat pe unul din asistenţii lui Brătianu în biroul lui Tzigara Smurcaş, Directorul Fundaţiei Carol I şi i-a predat câteva valize de bani româneşti şi valută străină, ca să existe fonduri pentru Guvernul Brătianu la Iaşi.

Un codicil cu întrebare: De ce actuala guvernare nu consideră o mare coaliţie a partidelor din ţară, pentru a rezolva probleme grave în care se zbate ţara, dacă vede că fără o opoziţie valabilă, necesară şi firească nu poate face nimic solid şi promiţător, ca să câştige şi solidaritatea electoratului? Căci România Mare s'a realizat numai prin coaliţii de forţe politice şi morale, şi prin Unire, nu prin formule dictatoriale şi totalitare, aşa cum a fost Partidul Comunist din România, căci nu a existat un partid comunist român, niciodată.

Acum revenim la ridicarea românească. S'a discutat mult despre această mişcare din Decembrie 1989, cât şi despre originile ei. Toate explicaţiile date se contrazic, mai ales în intenţia de a-i anula caracterul de explozie a unui sentiment românesc de revoltă împotriva dictaturii comuniste, nu împotriva lui Ceauşescu personal. Ceauşescu era un tip inexpresiv, luat ca persoană. Partidul comunist, marxist până în străfundurile rărunchilor, a fost cel care l-a investit cu toate puterile dictatoriale; el a fost un dictator prin bunăvoinţa Partidului Comunist, deci şi a lui Silviu Brucan - care era tartorul ideologic al partidului (să ne amintim articolele de înverşunată ură şi de strigătoare la cer nedreptate şi minciună împotriva lui Maniu în timpul procesului său) - şi a altora care conduc ţara azi şi care atunci deţineau posturi importante în Partidul Comunist; ei l-au votat ca Secretar General, deci, Dictator al Partidului Comunist.

Ca urmare a acestui text, voi demonstra că revoluţia din 1989 a fost pur românească, revoluţie a conştiinţelor naţionale, care au răbufnit la suprafaţă, cu violenţă, ci nu a fost realizată de nişte pretinse scrisori între foşti servitori ai lui Ceauşescu şi ai marxismului sovietic.

Va urma

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

Sondaj Gallup :

Cum văd Românii situaţia actuală

Atinşi, în 2001, de atacurile teroriste împotriva simbolurilor supremaţiei militare şi economice a Statelor Unite (cea mai grea lovitură din istoria lor recentă), Americanii sunt convinşi că 2002 va fi mai bun decât anul recent încheiat, dominând un clasament al optimismului mondial elaborat în urma unui studiu sociologic realizat de cunoscuta instituţie de profil Gallup International. Mai mult de jumătate din subiecţii americani ai sondajului (52% din persoanele chestionate) privesc cu încredere anul 2002, în vreme ce doar 11 procente se tem de o înrăutăţire a situaţiei.

În România (unde sondajul a fost realizat de Centrul pentru Studierea Opiniei şi Pieţii - CSOP), procentul optimiştilor este de doar 27%, în vreme ce 48% consideră că 2002 va fi un an mai rău.

Alături de Americani, Ruşii cred într'un an mai bun (tot 52%), în vreme ce Polonezii sunt de departe cei mai înspăimântaţi de anul care a început (51%). În privinţa pericolului recesiunii economice, Polonezii cred în proporţie de 59% că anul 2002 va fi unul caracterizat de dificultăţi economice, în vreme ce Americanii sunt convinşi că prognozele referitoare la declinul economic al ţării lor sunt false: 35% se aşteaptă la un an prosper, iar 37% cred că o vor duce la fel ca şi în 2001.

Ancheta CSOP relevă că Românii sunt mai degrabă neîncrezători în faţa anului 2002: 41% se tem că dificultăţile economice vor persista, 30% sunt convinşi că o vor duce la fel în vreme ce 19% cred într'un an al prosperităţii. Pentru peste jumătate dintre Români (57%), anul 2002 va fi unul marcat de instabilitate socială. Cu acest scor, Românii domină topul pesimiştilor realizat pe baza întrebării *"Credeţi că în anul 2002 numărul grevelor şi al conflictelor de muncă din ţara Dumneavoastră va creşte, va scădea sau va rămâne acelaşi?"* În rest, şapte procente cred într'o reducere a numărului nemulţumirilor sindicale, în timp ce pentru 21% dintre Români, anul 2002 nu va aduce nici o schimbare în peisajul social. Britanicii (61%) şi Cehii (54%) sunt de părere că evoluţia mişcărilor sindicale va rămâne constantă, Ruşii şi Japonezii (20 şi, respectiv, 16 procente) aşteptându-se la o consolidare a păcii sociale.

Spectrul escaladării şomajului înspăimântă Românii. Doar 16 % cred că rata şomajului va scădea în România, în vreme ce 61% sunt convinşi că numărul celor fără loc de muncă va creşte uşor (38%) sau chiar dramatic (23%).

Sondajul indică în cazul Japoniei o anxietate maximă (36% cred într'o creştere mare a numărului Niponilor fără loc de muncă, iar 41% se aşteaptă la o creştere uşoară a şomajului). Ruşii sunt cei mai optimişti, 38% aşteptându-se la creşterea ratei, în vreme ce 49% sunt convinşi că vor fi create noi locuri de muncă.

Pericolul şomajului neliniştește în primul rând pe Bulgari, 72% dintre aceştia fiind convinşi că dacă şi-ar pierde locul de muncă le-ar fi foarte greu să-şi găsească un altul. În plus, doar 25% dintre aceştia consideră că au un loc de muncă sigur. Britanicii şi Americanii privesc detaşaţi un astfel de risc: 61% şi, respectiv, 59% sunt siguri că şi-ar găsi repede un alt contract, deşi 79% dintre Americani (procent egal cu cel al Germanilor) şi 76% dintre Britanici nici nu-şi pun problema pierderii actualului loc de muncă. Câte şapte la sută dintre Polonezi şi Japonezi ar renunţa, pur şi simplu, la a mai căuta vreo slujbă. Problema locurilor vacante de muncă pare a exista în special în Japonia, unde numai nouă la sută dintre subiecţi au apreciat că şi-ar putea găsi cu uşurinţă un alt angajament.

În ce-i priveşte pe Români, 24% se regăsesc în categoria celor ce şi-ar putea schimba cu uşurinţă locul de muncă, faţă de 59% cărora o eventuală pierdere a serviciului le-ar da multe bătăi de cap. Cinci procente ar abandona orice căutare. Cu toate acestea, 56% dintre Români sunt siguri că nu-şi vor pierde actualul loc de muncă, faţă de 36% care se tem de riscul şomajului.

Pentru majoritatea subiecţilor, anul 2002 se prefigurează a fi unul agitat, marcat de conflicte internaţionale. Nu mai puţin de 61% dintre Germani au o astfel de părere, alţi 28% considerând că 2002 va fi identic cu 2001, deci nu foarte liniştit. Cei mai optimişti sunt Americanii, 48% dintre aceştia privind anul 2002 ca fiind unul lipsit de conflicte internaţionale. Românii nu fac nici ei notă distinctă: 42% se tem de un an în care numărul confruntărilor va fi mai mare decât în 2001, iar 29% au convingerea că 2002 va fi o copie a anului trecut. După Americani, dar departe de aceştia, Românii (şi Francezii) sunt ceva mai optimişti în privinţa anului nou (câte 15%).

Întrebaţi despre riscurile pe care campania antiteroristă le implică, 47% dintre Americani se tem că inamicul ar putea recurge la armament biologic sau chimic, în vreme ce 38% dintre cetăţenii SUA consideră că se impune vigilenţă în faţa pericolului unor noi atentate teroriste în ţara lor. Recursul la armamentul bio-chimic de distrugere în masă este principala îngrijorare şi pentru Români (78%); 51% dintre Pakistanezi sunt îngrijoraţi de riscul bombardării civililor afgani, iar 49% dintre Britanici se gândesc la problema refugiaţilor din Afganistan.

La acest sondaj au colaborat 65 de ţări în perioada Nembrie-Decembrie 2001, subiecţii fiind aleşi din eşantioane reprezentative pentru populaţia în vârstă de cel puţin 15 ani. Datele CSOP au fost culese în perioada 30 Noembrie - 6 Decembrie 2001, pe un eşantion de 1.204 de Români.